Budapest, 1903. Nyolcadik évfolyam. 250. szám. Vasárnap, szeptember 13.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25. | Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. | Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. | Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG. | Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt). Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A Szahara császárja.

Budapest, szeptember 12.

(v.) Európának is megvan a maga Szahara-sivatagja s jól megnézve, talán nem is I. Jakab a Szahara első császárja. Járt nyomokon halad a nagyralátó Lebaudy s az ambició, mely őt sarkalja, talán csak azért fakaszt közmosolyt, mert a fejedelemmé vedlő cukorgyáros tullelkiismeretesen tanulta meg a földrajzot s a messze Afrikába indul, nem tudván, hogy sokkal közelebb is akadnak Szaharák. Avagy talán azért indul ő Afrikába, mert az európai Szaharának már megvannak az ő császárjaik?

Lám, mi tudunk egy Szaharát, melynek politikai talaja izzóbb homoktenger az afrikainál. Szörnyü meddőség kárhozata ül rajta; sivó homokjának véghetetlen felületén egyetlen füszál sem rezeg; semmi élet az egész szemhatáron, csupa dermedtség mindenütt; még csak a halál birodalmának sem mondható ez a sivatag, mert a halál: erjedés, mely *volt* életet *uj* életté vált át. De ez a pusztaság ugy nyelt el minden életet, hogy uj energiák nem csiráznak benne. Az a meddő tompaság, mely fölötte borong, a nihil igézete.

A nihilé, mely kábitó csendjével, szörnyü mozdulatlanságával merő tagadása az élet zajlásának és vibrálásának. A nihilé, mely a mindenséget a semmiség torkába vetette, hogy aztán az egész vonalon diadalmassá lett negációt hajthassa jogara alá. Igy fest az európai Szahara. Városai, falvai, bércei, völgyei merő optikai csalódások. Az élet, melyet élnek, merő fizikai élet. Politikailag a Szahara sivó homokja fedi őket s aki ur felettük, ez izzó és terméketlen homokrétegnek örül, nem annak az életnek, mely alatta lüktet, nyüzsög és vivódik. A nagy pusztaság lakói a hasznos dromedárok. Türelmes állatok, munkabirók és békések. Sok teher fér el a hátukon, azt kimondhatatlan béketüréssel cipelik a legnagyobb távolságokra. Takarmány se igen kell nekik. Valamikor, valahol jól laktak, a hosszu utat aztán végigkérődzik. Sok és fényes az alattvalói erénye az ilyen dromedárnak. Még a háboruban is hasznavehető. Harcosokkal megrakott tornyot bir el a hátán. A torony megvédi a harcosokat. Baja csak a dromedárnak eshet. Ha felfordul, nosza, hamar át azzal a toronnyal egy másik dromedár hátára. Akad a karavánban elég. Teherhordás és csatázás közben a nagy meleg eltikkasztja a katonákat és az utasokat. A tömlőkből elfogyott a viz. Kis hijja, hogy szomjan nem hal az egész társaság. De arra való a becsületes dromedár, hogy ezen a cimen se érje bántódás a sivatag urait. Bendőjében friss marad a viz, amit az utrakelés előtt ivott. Leszurják hát a derék dromedárt s bendőjét hüsen csergedező forrássá avatják. Innen van az, hogy valahányszor a karavánbeli urak szomjuságról panaszkodnak, tüstént halálra készül a hüséges dromedár.

A dromedáron kivül akad még egy lakója a Szaharának: a struccmadár. Ha a teve a sivatagnak pupos lova, akkor a strucc a pusztaság szárnyas tevéje. Madár, amelyen nyargalni lehet. Az a terméketlen homoktenger az ő elementuma. A homokhalmokon ugy tud végignyargalni, mint a szélvész a termő rónaságon. Ormótlan nagy állat. Az a maradékszárny, mely két oldalán fityeg, azt mutatja, hogy valamikor repülni is tudott. De az régen lehetett. Talán már nem is igaz. Akkoriban felemelkedett szárnyaival az izzó porból a tiszta levegő-égbe, azt szelte hatalmas szárnycsapásokkal, királyi repüléssel, mint a trópusok hatványozott saskeselyüje. Most nem repül, hanem szalad. Akárki ül a hátára, neki mindegy, ő szalad vele. Szalad jobbra, szalad balra, szalad előre, szalad hátra; szalad mindenüvé, ahová az, aki megnyergelte, szalajtani akarja. Célja nincs, akarata sincs, életösztöne is alig van. Az egész nagy állat egyetlen szenvedély: a buta engedelmesség szenvedélye. Irtóztató erejét a mások szolgálatába adja; ha kell, még sajátmaga ellen is. Egyetlen önérzete az, hogy jól fusson s gazdája meg legyen vele elégedve. Hogy az a kis szunyog, mely csőre előtt repked, menynyivel nagyobb és erősebb nálánál, mert szabadon csapong és senki parancsának alávetve nincsen, az iromba madáróriás azt észre sem veszi. Közvetlen és közvetett gazdái azért becsülik a struccmadarat, mert a sivatagon olykor ott terem a számum, ez a fojtó szélvihar, mely elől csak gyors futással lehet menekülni. Ám a strucc jól fut, — de csak olyankor, ha számum nincsen. Ha megjelen ez a barna démon a pusztaságban s végigsüvölt a homoktengeren, fojtó levegőt kergetve maga előtt, melynek belélegzése elháríthatatlan és röglönös halál: akkor jaj azoknak, akik a struccmadár gyors lábára számítottak. Mert a számum igézete megbénitja a madarat; akárki ül a hátán, azt leveti magáról, s fölébred benne a végszükség egyetlen és utolsó okossága. Két lábát erősen megveti s fejét betemeti egy nagy homokbuckába; akkor aztán dulhat tőle a számum, a homok alatt talál annyi romlatlan levegőt, hogy bevárhatja a fergeteg tovaszállását; számára tehát a zivatar annyi, mintha nem is jött volna. Azt pedig, akit hátáról levetett s aki ott fuldoklik mellette, a struccmadár nem bánja *ilyenkor.*

Ezek a Szahara császárjának alattvalói. Bizony sivár lenne az élete ő felségének, ha szórakoztató gyönyörüséget nem lelne a déli-

TÁRCA

A banda.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Thury Zoltán.***

Operát hallgattam egy vidéki szinházban, Aidát, ha jól emlékszem. Többen is voltunk budapestiek s nagyon udvariasan, sőt egy kis leereszkedéssel tapsoltunk, olyanformán, mint ahogy a király kegyeskedik néha összeütögetni a tenyerét. A pesti ember jelentőségre vergődik a vidéken csak azért, mert pesti. Sokan, a kiket idefenn tüneményes szamaraknak ismerünk, hangadókká válnak odalenn. Csak addig persze, mig le nem kopik róluk a nimbusz, hogy: fennről jöttek. Mig odavalónak nem tekintik őket. — Tehát felséges mosolygással hallgattam az operát s körül a publikum ránk figyelt. — Egyszerre a nagydobok puffogásán át nagyot bömbölt a baritonista. Meglépetve bámultunk rá, de ujra történt valami, most már odakaptuk a fejünket. A harmadik széksor végén felugrott egy ur s nem kiabált, hanem inkább nyöszörgött: — jaj, jaj, jaj . . . Azzal mindakét kezét a füleire tapasztotta s kiszaladt a szinházból. Nehány helybeli ur mosolyogva nézett utána, aztán meg összenéztek s az egyik vállat vont. Ebből nyilvánvalóan látszott, hogy nem tartják valami sokra azt a kis fekete embert, aki elmenekült. — Egyáltalában fura este volt, amely azonban ezután már minden különös följegyezni való nélkül zajlott le. A felvonások után kitapsolták a lámpák elé az igazgatót is s az a hölgyek között, fekete kabátban, ünnepélyesen hajlongott s ugy mosolygott, mintha azt mondta volna az ő kedves publikumának, hogy: — no hát! mit szóltok hozzá? — Kedves publikumát különben bizalmasai körében igy szokta emlegetni: — az a disznó csürhe. A publikum pedig hol gazembernek, hol meg baromnak nevezi a direktor urat, nemkülönben a helyi sajtó is. Hanem azért megvannak békességben.

Szinház után vacsorázni mentünk. Három asztal körül ültünk együtt az urakkal s az asztal végén elhelyezkedett banda hirtelen munkához látott, még mielőtt elhelyezkedtünk volna. Mellettem a járásbiró ült, szemben velem pedig üres maradt egy szék. Egyszerre nyilott az ajtó s a szinházbeli kis fekete ember kukkantott be. Mindjárt vissza is huzta volna a fejét, ha az urak rá nem kiabálnak: — gyere már be, Pista. — Jött, de jobbra-balra félénk pislogással, mintha attól félne, hogy itt készül valami ellene. Különösen a cigányra pislogott fel néha aggodalmasan s megkérdezte a szomszédját: — Miért hoztátok ezt ide? Hol a Rudi?

— Kivitték a grófhoz.

— Ugy, ugy . . . — az ember hirtelen értekezett a pincérrel, hogy hozzon akármit, amit akar, mohón evett, pár nagy pohár bort öntött magába s idegesen remegve, féllüllel mindig a cigányt vigyázva, olyanformán viselte magát, mintha valami szerencsétlenségtől tartana. Fizikai szenvedés torzitotta el az arcát egy-egy pillanatra, mikor a bandában nagyot nyivogott a klarinét, rángatóztak az arcán az izmok s kidülledtek a szemei abban az igyekezetben, hogy visszafojtsa magába a jajgatást. Iszonyuan kinlódott. Egyszerre csöngetni kezdett a villájával a tányérja szélén, aztán erősebben, de mert a pincér nem jött, kiolvasta a pénzt az asztalra s a mellettem ülő ur elé tolta.

— Add oda neki, Tóni. Szervusz. — Mig a kalapját levette a fogasról, inkább csak magában sóhajtott: — Minek is jöttem én ide? — Aztán egy kicsit fanyar mosolylyal fordult a többihez: — Nem volt elég nekem az opera mára? Hogy az isten akárhova tegye! — Egy széles kézmozdulattal mindenkit üdvözölve, sarkon fordult s ugy sietett ki, hogy előbb az ajtó sarkánál kereste a kilincset. — Egy pillanatra csend lett, mindenki erről a különös emberről őrölt az agyában valamit. Az urak egy része mosolygott is s olyanformán néztek össze, mint a szinházban, amikor a baritonista elől kiszaladt a kis fekete ember. — A főjegyzőtől vártam a magyarázatot s csakugyan kérdés nélkül is beszélni kezdett.

— Ez az ember, kérem, Dulló István, a mi rendőrkapitányunk. Azaz hogy már nem sokáig, mert föl van függesztve s valószinüleg elveszti a hivatalát. De hát nem is maradhatna meg benne az eset óta a tüzoltó-bandával . . .

— Miféle eset volt az?

— Az ugy volt, hogy . . . Én a legjobban tudom, mert ott voltam. Lementem hozzá pipálni. Ő ugy ült, amint ahogy én most, előtte az iróasztal, én meg balra a fal mellett a diványon és szivtam a pipát . . . Egy asszonyt hallgatott ki, diktálta a jegyzőkönyvet is, meg engem is szóval tartott. Mindenfelé tudott beszélni egyszerre. — Hát — azt mondja — maga lelkem azt mondja, hogy az utcán lelte a husz forintot egy kis kék tárcában, hát a tárca hol van? Elkallódott? Hát irja: az előállitott Krisa Franciska nevezetü többszörösen büntetett — s hirtelen rám nézve tátott szájjal keresni látszott valamit. Egyszerre felderült az arca s nagyot kiáltott: — Ez az! Lallalallallaló . . . te, az a finomság, ami ebben van. Lehelletszerü, olyan, mint a pára, csak a vonós instrumentumok hozzák ki, kisimogatják a hur-

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

báb játékaiban. A sivatag tündére oda igéz a szomoruan tengődő császár szeme elé hüs pálmaligeteket, csergedező csermelyeket, édes gyümölcs terhétől roskadó fügeerdőket, illatos szellő fuvallatától imbolygó kenyérfákat, vigan legelésző tehéncsordákat. S a császár azt hiszi, hogy a Szahara az ő igazi birodalmának melléktartománya csupán, az igazi birodalom pedig az, amelyet a délibáb rajzol eléje. Vagy talán nem is hiszi, csak szeretné elhitetni magával. Mert másküloben hogyan birná el azt az örökös egyhanguságot a teherhordó dromedárokkal, akik bendőjükben hordják mások számára a vizvezetéket, és a lelketlenü. .avasz struccmadarakkal, akik a számum elől a homokba dugják fejüket?

Ami engem illet, én inkább lennék zsellér a legkisebbik oázison, mint korlátlan hatalmu császárja a nagy Szaharának.

BELFÖLD

A válság.

Budapest, szeptember 12.

Oh — hisz ez egyre érdekesebben bonyolódik! Tegnap a *Hazánk* világgá bocsájtott egy rejtelmes hirt a minisztertanács titkaiból és sejtetni akarta, hogy gróf *Khuen-Héderváry* a királyra való hivatkozással olyasmit követelt a kabinet tagjaitól, amiért azok helyük rögtönös elhagyásával fenyegetőztek. Mi e rejtelmes hir kapcsán azt mondtuk, hogy félhivatalosan föltétlenül meg fogják cáfolni. Töredelmesen megvalljuk, hogy csak félig mondtunk igazat. A cáfolat ugyanis megjött, de olyan későn, hogy összetalálkozott a *Hazánk* második és tetemesen bővitett leleplezésével. Ez a második s tetemesen bővitett leleplezés pedig agyonütötte a későn született félhivatalos cáfolatot, de agyonütött minden egyéb politikai hirt is. Mert noha a *Hazánk* végtelenül átlátszó, naiv furfangjában azt meséli, hogy amit a minisztertanácsból tud, azt *bécsi* forrásból tudja, egész leleplezésében *ez az egyetlen*, ami nagyon kevéssé valószinü. Nem igen fogja valaki szentirásnak venni, hogy ez a szenzációs információ bécsi forrásból került. De mellékes a forrás. Fődolog, hogy maga az információ magán hordja a valószinüség, sőt a bizonyosság jellegét. S a *Hazánk* apróra elmondja, hogy gróf *Khuen-Héderváry* az utolsó minisztertanácsban a következő javaslattal állt a kabinet elé:

> Amely pillanatban a Ház ülést tart, *ő egy Kardorff-féle inditványt terjeszt be*, amelynek értelmében a parlament minden vita nélkül, *egyszerü szavazással elfogadja az indemnitást és az ujoncjavaslatot is elfogadja, ha kell, akár napokig tartó ülés, akár a leghihetetlenebb botrányok árán is — azután pedig jön az uj választás.*

Ez volt a Khuen-Héderváry propoziciója. Erről mondta, hogy a király nevében ajánlja. S erre jelentették ki a kabinet tagjai, hogy ők pedig ilyen körülmények között még ideiglenesen sem vezetik tovább tárcáik ügyeit. Nem lehet okunk, a hiradás hitelességében kételkednünk, mert a *Hazánk* egész közlése annyira részletes és annyira rávall Khuen-Héderváryra, hogy ez csak valóság lehet s nem fantázia. Oh ez egészen a Khuen-Héderváry eszejárása és taktikája! Az első tizenegyórás ülés közben megjött az étvágya és azt képzelte, hogy ha egy napirendinditványt keresztül lehet hajszolni tizenegy óra alatt s leirható botrányok árán, akkor egy Kardorff-inditványt el lehet fogadtatni hatvanhat óra alatt és leirhatatlan botrányok árán. A szolgálat pedig, melyet a koronának igy tesz, fölér egy huszéves horvát kormányzással. S ha valakinek még volna kétsége, hogy micsoda gondolatok kalandoztak a horvát bán fejében, amióta ideiglenes minőségben boldogitja hazáját, az figyelje meg, hogy most egyszerre a horvátok követelni kezdik a horvát vezényleti nyelvet, de nem komolyan, hanem a karrikaturacsinálók kedvével, mert nyiltan hirdetik, hogy nekik ugyan elég jó a német kommandó is, de ha a magyarok követelőznek, hát ők is követelőznek. Olyan világosan meglátszik, hogy *honnan* kapták az instrukciót! Az ember szinte látja, hogyan dirigálja őket, aki husz évig ugyis dirigálta.

Egyébként gróf *Khuen-Héderváry* ur, akiről félhivatalosan megirták, hogy Hédervárról már csak egyenesen császárváróba megy Bécsbe, a holnapi napon — ugyancsak félhivatalos jelentés szerint — *Budapestre érkezik*. Ez a váratlan viszszaérkezés mintha azt mutatná, hogy az exminiszterelnök ur nem tud Hédervárott nyugodtan aludni, mióta megtudta, hogy a minisztertanács rejtelmei kipattantak. El lehetünk rá készülve, hogy a következő cáfolat már korábban el fog készülni, mint a mai. Most már itt lesz a félhivatalos inspirálója.

(A minisztertanács rejtelmei.)

A *Hazánk* tegnapi leleplezésére a *Budapesti Tudósító* ma *délután* a következő cáfolatot küldte a lapokhoz:

Egy esti lap tegnapi számában azt a hirt közli, mintha a legutóbbi minisztertanácson a miniszterelnök és a kabinet többi tagjai között sulyos összeütközés keletkezett volna és pedig olykép, hogy a miniszterelnök a politikai helyzetre vonatkozólag valami előterjesztést tett, — annak a miniszterektől teljes elfogadását követelte; az utóbbiak ezt a leghatározottabban megtagadták és tárcáik letételével fenyegetőztek volna.

Amint a *legilletékesebb* forrásból értesülünk, ebből *az egész hireszteléséből egy árva szó sem igaz.* Valótlan nevezetesen az, hogy a miniszterelnök olyféle javaslatot tett volna, aminőt ez a lap sejtet, valótlan tehát az is, hogy az vita tárgyát képezte volna, valamint nem kevésbé koholt az is, mintha a kabinet bármely tagja is lemondással fenyegetőzött volna.

Ezzel szemben megállapithatjuk, hogy ugy a legutóbbi minisztertanácson előfordult, valamint a többi kérdésekben is *a miniszterelnök és a kabinet tagjai között a legteljesebb egyetértés uralkodik.*

Ez a kedves kis cáfolat majdnem egyszerre érkezett a *Hazánk* ujabb leleplezéseivel, melyek már csöppet sem rejtelmesek, de annál meglepőbbek. Ez az ujabb hiradás szószerint igy szól:

> Gróf Khuen-Héderváry Károly, mikor a miniszterelnöki megbizatást elfogadta, *azzal az eredeti tervvel jött Zágrábból Magyarországba, hogy az országgyülést még a törvényenkivüli állapotban is feloszlatja és csinál majd uj választásokat.* Ennek a lehetetlenségéről, kivihetetlenségéről azonban a legkiválóbb szabadelvüpárti politikusok győzték meg Héderváryt, akik megmagyarázták neki, hogy az ex-lexben való feloszlatás ellenkezik alkotmányunkkal, és igy a királynak az alkotmányra tett esküjével. Ezt az esküt pedig I. Ferenc József soha meg nem szegi. Gróf Khuen-Héderváry ezt tudomásul vette, azután tovább gondolkodott s e gondolkodásának eredményét terjesztette a minisztertanács elé, melyen majd minden miniszter részt vett. Héderváry nak a minisztertanácsban erre vonatkozólag a propoziciója a következő volt:
>
> Az országgyülés feloszlatásának eszméjéhez ragaszkodik, bár azt belátja, hogy az az ex-lexben az alkotmányba és a király esküjébe ütközik. *Meg kell tehát szüntetni bárminként a törvényenkivüli állapotot*, mert e nélkül nem lehet feloszlatni a mai parlamentet s *igy nem lehet összehozni egy mindenben engedelmes többséget.* Ez pedig másként nem lehetséges, mint hogy ő, gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök *egy, ugynevezett Kardorff-féle inditványt terjeszt a képviselőház elé.* E szerint, amint a képviselőház összeül — akár a Szápáry László-féle vesztegetési ügy tárgyalása alatt is — határozati javaslatot fog benyujtani a kormány nevében, melyben a következők foglaltatnának:
>
> *A képviselőház minden vita nélkül, egyszerü*

---

ból... A Skálában hallottam — s ott tartunk, hogy elkallódott. Hát az erszények csak ugy elkallódnak, babám? Pedig az olasz nem is igazi jó muzsikus. Durva, szenvedélyes, reszeli a hegedüt... Direkt lesem a párisi nagy opera müsorát s majd megtanulja maga, babám, hogy a rendőrséggel nem lehet packázni. Elkallódott, hát az elkallódás már csak ugy megy, hogy a tolvaj itt a polician is előállhat effélével — s elszaladok barátom azt meghallgatni, ha lekerül az ing a hátamról, még akkor is. — A kihallgatás eredménynyel nem járván, a gyanu alatt álló nő visszavezettetett a rendőrség fogházába s lallala-lillaló — mehet is már.

S nyugodtan fölállott s közeledett hozzám, hát egyszerre csakugyan én is fölugrottam a diványról. Nekem is sok volt az, amit hallottam lennről. Egy intésre iszonyu összevisszaságban dob pergett, nagydob puffogott, sipok visitottak, trombita rotyogott el az ablak alatt. Ugy lehet, hogy lassan talán összeigazodtak volna, hanem erre már nem jutott idejük. A kapitány előbb fehér lett, mint a fal, aztán elöntötte az epe. Olyan hirtelen kapott a fuléhez, mintha hegyes vassal ütötték volna át a dobhártyáját s egy pillanatig reszketett az egész teste. Azt hittem, hogy most rögtön megüti a szél s megragadtam a karját. Ő azonban kiráncotta magát a kezeim közül s két kézzel kezdte el verni a villamos csengő gombjait. Mintha valami őrült nekiesnék a zongorának. Egyik gomb a rendőrkaszárnyába szólt a földszinten, a másik az őrszobába a kapu alatt, a harmadik, negyedik, ötödik a rendőrbiztosokhoz, egy másik a lovasrendőrök őrmesteréhez. Egyszerre megtelt az előszoba rendőrrel, némelyik ott kapta magára a zubbonyát s a kezében hozta a kardot, a rendőrbiztosok kezükben revolverrel utat vertek maguknak a tömegen át s lihegve álltak meg előtte, ő meg még folyton a csengőt verte s azonközben magánkivül, rekedten kiabált:

— Azt a bandát hozzátok ide nekem! Azonnal! — Hogy micsoda bandát, azt nem kellett magyarázni, mert a banda iszonyuan recsegett lenn az utcán. A rendőrök bámultak. A biztosok megpróbáltak okosan beszélni vele, én is — de hiába. Végre is olyan dühben toporzékolt, hogy attól féltem, hogy összeesik. Akkorra már kiürült a szoba. Parancs — parancs. A rendőrök egy őrmesterrel elébe vágtak a bandának, a másik részük hátba kapta őket s hozták föl a sok méltóságos, komoly férfiut a lépcsőn. Aki nem indult szépszerével, azt egy-egy lapos ütéssel biztatták a kardokkal hátul s a tolyosón már üvöltve tiltakozott ki a bandistákból a polgári önérzet. A tüzoltó-banda volt tudniillik, élén egy nagyon pocakos tamburmajorral, hájas képü, kicsi, a zsirba besüppedt szemü emberrel. Szavoczky, a pék a Kis-gubacsutcából. Azt hajtották be elsőnek az ajtón s ahogy itt látta ezt a kis embert, hát ugy esett neki, mint egy hörcsög.

— Te pék, te barom te, igy kell muzsikálni! — Hát te, hát te — s mellen ragadta azokat, akiket csapatosan belöditott az ajtón a rendőrség, — hát ez muzsika! Erre álltok össze bandába, ti rablók. — Amikor egy, a dereka köré csavart nagy trombitáju emberhez jutott, hát sziszegve orditott reá: — Te vagy az a bitang? Te?

Az bámult, kérdezte:

— Melyik?

— Amelyik cist fuj cé helyett. Hát nem tudod, hogy mirevaló a kereszt? — Akkor már rázta, hogy az embernek a zubbonyáról egymásután pattogtak le a rézgombok. Az pedig igen megrémült s hebegett:

— Hogy, hogy a mi Urunk Jézus Krisztusban...

— ... pofozzon fel. A kottában, te barom, a kottában.

Idáig azonban magához tért már az első ijedtségből a tamburmajor s kidüllesztve a mellét, az iróasztalhoz mega mellé letámasztva az ezüstfejü nagy botot, kijelentette, hogy tiltakozik az adófizető polgárok tekintélyének ilyen megsértése ellen. — Hivatalnokot kap a város, amennyit akar. Ha van korpa, akad kutya, aki megegye. Hanem a város tisztes polgársága jött-mentekkel nem pótolható. S ugy állott, mint egy szobor. A lapos fej, a korlátoltság, a pocak szoborba öntve, hanem hát mégis neki volt igaza. Hallgattunk is valamennyien, elképpedve, megdöbbenve a miatt, ami megesett. Ez a kis fekete ember azonban már oda se figyelt semmire. Az iróasztal előtt ült és lázasan, gyorsan irt. Lassanként mindenki elhallgatott. A péket elnémitotta az, hogy valaki előtte olyan hihetetlen gyorsan tud irni s a papirosra bámult; a többit is megbabonázta a csend. Hallani lehetett a legyet, amint röpülésközben hozzá érintette a szárnyát az ablaküveghez, s a lélegzetét visszafojtva leste mindenki az irást. Én meg az emberem mellé huzódtam s a fülébe sugtam: — Pista, most már több bolondot ne csinálj. Rám se nézett. Irt tovább s hirtelen fölállott s azt mondta:

— Fölolvasom a végzést. A helybeli tüzoltózenekar tetten kapatván, amikor muzsikált s a többi s a többi... Meg ne próbáljanak többé nyilvános helyen muzsikálni, mert lecsukatom az egész bandát. Elég nagy a tüzoltó-kaszárnya udvara s a környék is lakatlan, értették?...

A pék megint fölvette az ezüstbunkós botot s önérzettel jelentette ki:

— Tiltakozom...

— Mars!

Persze, hogy ilyenformán nem igen maradhat meg a hivatalában a fiu. Pedig derék gyerek. Azóta már népgyülések is is voltak. A polgárság elégtételt követel s meg is kapja, mert hát csakugyan mindenki ugy fujja a maga trombitáját, ahogy telik tőle. Nem igaz?

— Dehogy nem.

szavazás utján elfogadja az indemnitási és ujoncmegajánlási javaslatokat.

A Ház elnöke elrendeli a szavazást, s ő nem bánja, hogyha az erre kitörő parlamenti vihar akár három-négy napig, éjjel-nappal egyfolytában tartandó ülésre terjed is ki, csak célját érje. És ha ez megvan, akkor kiirják az uj választást.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök kijelentette a minisztertanácsban azt is, hogy tisztában van azzal, hogy *ez az eljárás házszabályellenes*, mert a parlamenti szólásszabadságnak ugyszólván lehetetlenné tétele, szerinte azonban *kisebb rossz a házszabályok megsértése, mint az országgyülésnek ex-lexben való feloszlatása.* Előterjesztését még azzal is megindokolta, hogy ennek a tervnek végrehajtása *morális tekintetben használni fog a szabadelvüpártnak*, mert ezzel megmutatja a többség, hogy érvényesülni tud és képes a kisebbség akaratával szemben.

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök propozicióját óriási elképpedéssel hallgatták meg a tanácskozáson résztvett miniszterek. Az izgatottság olyan volt, hogy egymásután ugráltak fel székeikről. A szakminiszterek a legheveseb ben tiltakoztak a magyar parlamentárizmusnak ilyetén tervbe vett megsértése, kijátszása ellen. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter a törvény szakaszaira hivatkozva, bizonyitotta, hogy egy ilyen eljárás *nemcsak a házszabályokat, hanem az alkotmányt is sértené* és következményeiben is *végzetes* lenne. Nekünk pedig első kötelességünk parlamenti szólásszabadságunknak és alkotmányunknak védelme, fenntartása.

Ugyanigy nyilatkozott *Darányi* Ignác földmivelésügyi és *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter is.

Végül a miniszterek kijelentették Héderváryval szemben, hogy *előterjesztéséhez nem járulnak, ha azonban ő ehhez, még a király nevének kapcsolatba hozásával is, ragaszkodik, kérni fogják az uralkodót, hogy még ebben az ideiglenes állapotban is mentse fel őket miniszteri szolgálatukról.*

Az értekezlet — mely után Héderváry elutazott Budapestről — a képzelhető legnagyobb izgatottság közt, döntés nélkül oszlott szét.

Eddig van a *Hazánk* leleplezése. Az ujság még hozzáteszi, mint ő mondja, a *legilletékesebb* helyről nyert információ alapján, hogy gróf Apponyi s a volt nemzetipártiak ilyen stiklihez nem lettek volna kaphatók s igy a Khuen-propozicionak, ha a minisztertanácsban keresztül is megy — a Házban *nem lett volna meg a numerikus többsége.*

De ez már nem olyan bizonyos, mint a *Hazánk* hiszi.

Itt jegyezzük meg, mert alighanem kapcsolatos a leleplezésekkel, hogy gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök a holnapi nap folyamán Budapestre érkezik. Igy jelenti a *Politikai Értesitő*.

A *Budapesti Tudósító* elröstelte, hogy első cáfolatával ugy megkésett. Ma fürgébb próbált lenni. Az éjjeli órákban a következő cáfolatot küldte szét:

A *Hazánk* a legutóbbi minisztertanácsról szóló mindenféle hiresztelésekkel szemben közzétett cáfolatunk után is fenntartja azt az állitását, hogy a minisztertanácson a miniszterelnök és kabinetjének tagjai között szenvedélyes összeütközés történt, sőt egyes különös érdekességben tetszelgő részletekkel is siet kiegészíteni tegnapi hiradását.

A legilletékesebb helyről felhatalmaztak bennünket annak ujból való leghatározottabb kijelentésére, hogy mindezek a közlések elejétől-végig *koholmányok*, minthogy a minisztertanácsban az emlitett lap által pertraktált ügy szóba sem került és igy a miniszterelnök nem is lehetett abban a helyzetben, hogy erre vonatkozólag azt a propoziciót vagy ahhoz hasonlót előterjeszthessen.

A fürgeség nem használt ezuttal a félhivatalosnak. Annyi sok miniszter van s egyik sem akar a közlések ellen szólani. Miért? Jelentse ki Wlassics, hogy a közlés elejétől végig koholmány! Vagy jelentse ki a többi miniszter. A *Budapesti Tudósító* cáfolata után legföllebb azon gondolkozik az ember, hogy valami hely-megjelölési hiba csuszhatott a *Hazánk* közlésébe. Hogy például nem a minisztertanács termében játszódott le az eset. De azt, hogy meg se történt volna — a *Budapesti Tudósító* se mondja egyszerüen, kertelés nélkül. Csak okoskodik, hogy igy meg ugy, koholmánynak kell lennie, mert az az ügy szóba se került s a miniszterelnök nem is lehetett abban a helyzetben, hogy a minisztertanácsban olyan propoziciót tehessen. Ha az a közlés igazán koholmány volna, a *Budapesti Tudósító* sokkal rövidebben cáfolná. Azt mondaná, koholmány — és punktum. Ha a *Budapesti Tudósító* magyaráz — akkor már elmagyaráz s vannak esetek, mikor megérezni rajta, hogy nem igen boldogul a cáfolat formájával. S ez olyan eset.

(A pártkörökből.)

A *szabadelvüpártban* ma este már nagyon kevesen voltak. A miniszterek közül az egyetlen *Láng* Lajos jelent meg s a *Hazánk* közléséről neki sem volt szava. Nem is sokat zaklatták. Több szó esett arról, hogy *Hieronymi* Károly lakásán tegnap *a régi szabadelvüek* közül többen tanácskoztak a szabadelvüpárt jövendő magatartásáról s főképpen arról, hogy a szabadelvüpárt értekezletét mégis meg kellene tartani. Egyik esti lapnak azt a hirét, hogy az értekezletet most Andrássy-Lukács-Tisza forszirozná s hogy gróf *Andrássy* Gyula a beterjesztendő két határozati javaslat bemutatása céljából utazott volna Bécsbe az udvarhoz, a szabadelvü klubban nem vették komolyan. Konstatálták, hogy nincs is határozati javaslat s Andrássy nem is ment Bécsbe.

Az *ellenzéki* pártok teljesen a várakozás álláspontjára helyezkedtek s most inkább a vidéken iparkodnak hangulatot csinálni. A függetlenségi párt elnöke, *Kossuth Ferenc ma visszaérkezett a fővárosba* és valószinü, hogy e hét folyamán itt is marad, hogy a helyzetet a párt tagjaival megbeszélje. A hét végével mindenesetre leutazik Sátoraljaujhelybe, ahol a Kossuth Lajos születésének évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken fog résztvenni.

(Horvátok és csehek.)

Zágrábi jelentés szerint az egyesült horvát ellenzék a tavaszi zavargásokhoz hasonló mozgalmat indit meg az egész országban a *horvát ezredek horvát vezényszava érdekében.* Az ellenzéki pártok őszintén megvallják, hogy nekik nincs kifogásuk a német kommandó ellen, de *ha a magyarok megkapják a magyar vezényszót, akkor ők is megkövetelik, hogy katonáikat az anyanyelvükön vezényeljék.*

Ez a tréfás horvátok kedveskedése.

Komolyabb a *csehek* mozgalma. Már jeleztük, hogy *Klofac* és társai közvetetlen érintkezésbe is akarnak lépni a magyar ellenzékkel. Most Prágából a következőket jelentik:

Klofac és *Choc* tegnap estére értekezletre hivták össze a politikai nemzeti szocialista klub tagjait, amely értekezleten nyiltan állást foglaltak a cseh radikálisok katonai követelései és a harmadik évüket kiszolgált katonák visszatartása tárgyában. *Choc* utalván arra, hogy a magyarok példája a csehek körében is heves mozgalmat támasztott a hadsereg vezetősége ellen, a következő követeléseket állitotta föl, mint lényegét a cseh radikális párlok titkos tanácskozásainak, amelyeket a hadsereg kérdésében folytattak. *Közgazdasági* tekintetben: egyévi szolgálat; a póttartalékosok költségeinek megtérítése a fegyvergyakorlat alkalmával; a két utolsó fegyvergyakorlat elengedése. *Nemzeti* tekintetben: nemzeti honvédség cseh vezényleti nyelvvel; a közöshadseregbeli cseh ezredeknél a cseh nyelv behozatala, mint ezrednyelv; a zászlókon és jelvényeken a tartomány szineinek és a nemzeti cimernek feltüntetése; a cseh nyelv behozatala, mint tárgyalási nyelv a katonai biráskodásnál; a katonai büntetőtörvénykönyv reformja; a cseh jelentkezés az ellenőrzési szemléken; cseh felirás a cseh területeken levő kaszárnyákon. Ugyanezek a követelések vonatkoznak a csendőrségre is. Mint végső célt, egy nemzeti hadsereg megteremtését jelölte meg *Choc* képviselő.

(Szabadságolás — becsületszóra.)

*Eszék*ről ma este a következő telegrammot kapjuk:

A hadgyakorlatokról hazatért eszéki házi-ezredhez tartozó harmadéves katonáknak *Heiler* ezredes egy beszédben kihirdette, hogy az év végéig az ezrednél kell hogy maradjanak, azonban *az egész legénységnek 14 napos szabadságot adott, becsületszavukat véve, hogy a szabadság letelte után önként visszatérnek.* A legénység tulnyomó része megkezdte a kapott szabadságot.

Az eszéki eset valószinüleg az első fecske jelentőségével bir. Ugy látszik, a hadügyi vezetőség most arra a gondolatra jutott, hogy *a háromhónapos tulszolgálat keserüségét egy tizennégynapos szabadságolással próbálja megédesiteni.* Becsületszóra szabadságolják a harmadik évüket kiszolgált katonákat. Eszéken *Heiler* ezredes nem járhatott el felsőbb utasitás nélkül s kétségtelen, hogy hasonló módon fognak eljárni a többi ezrednél is.

Szegény hadügyi vezetőség! Ennyit még egy csatában se törte a fejét. S ezt a csatát is el fogja veszteni.

A hadvezetőség egyébként annyi mindenfélére kénytelen most gondolni, hogy *elfelejtett a honvéd vezérkari tisztek közül néhányat szokás szerint a hadgyakorlatokhoz kivezényelni.* Lehet különben, hogy *nem felejtett el róluk megfeledkezni.* Valami tüntetés van abban, hogy a galiciai hadgyakorlatokra egyetlen honvéd vezérkari tisztet sem vezényeltek ki. A honvédség körében nem értik ezt az eljárást. Mi értjük.

(Gróf Khuen a Ház feloszlatásáról.)

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök a *Lokalanzeiger* munkatársa előtt akként nyilatkozott, hogy a képviselőház feloszlatása a helyzet sulyosságán nem változtatna s nem is szándékozik erre az utra lépni. A mai helyzet azonban hosszabb időre már tarthatatlan, nem szabad a válságot állandósitani, mert az roppant káros az országra nézve.

(Egy magyar államférfi a válságról.)

A *Neues Wiener Tagblatt* egy munkatársának alkalma volt *Karlsbad*ban beszélnie a magyar válságról egy olyan magyar államférfiuval, akinek szintén része volt a válság megoldása céljából folyó tanácskozásokban. A magyar államférfiu, aki üdülni volt Karlsbadban, a többek közt ezeket mondotta a hirlapirónak:

— Általában azt beszélik, hogy ő felsége előtt gróf *Apponyi* Albertet és *Wekerle* Sándort jelölték meg olyanokul, mint akik eredménnyel vállalkozhatnának a kormányalakitásra. Ausztriában most már azon csodálkoznak, hogy a király sem az egyiket, sem a másikat nem bizta meg ezzel a feladattal. Erre azt felelhetem, hogy ő felségét ilyen fontos kérdésekben sohasem vezetik személyes hajlamok.

Majd igy folytatta a magyar politikus:

— Abban az időben, amikor Deák Ferenc befejezte müvét, a király még tetterős és energikus volt, s mit tett akkor a király? *Tisza* Kálmánt hivta meg kormányra, vezérét a legerősebb ellenzéki pártnak, amely ellenzéki párt antidualisztikus irányt követett. Nos, ugy látszik, gróf Apponyi Albert és Wekerle Sándor ma kevesebb önzetlenséget és önuralmat tanusitanak, mint tanusitott annak idején Tisza Kálmán s ami fő, népszerüségük sokkal becsesebb nekik, semhogy feláldoznák azt a haza oltárán. Gróf Apponyinak és Wekerlének csak azt kellene cselekedniök, amit megtett annak idején Tisza Kálmán s akkor meg volna oldva a válság. Az egyiknek csak le kellene mondania programmjának ama részéről, amely a magyar nyelvnek a hadseregben való érvényesülésére vonatkozik, a másiknak pedig arról, amely szól a fogyasztási adók jövő rendszerének megváltoztatásáról.

Hogy miért inkább Apponyit és Wekerlét, nem pedig Széllt, Lukácsot, gróf Andrássyt vagy gróf Tisza Istvánt, arra is felelek. A válság megoldása Apponyi és Wekerle nélkül el sem képzelhető, mert az ellenzéknek is van ezuttal szava s az ellenzék egy része már beleélte magát abba, hogy Apponyi lesz a jövő miniszterelnök; de meg azért is, mert a szabadelvüpárt egy része Apponyi és Wekerle nélkül, vagy inkább Wekerle és Apponyi nélkül a megoldást ellenezné. Ami *Széll* Kálmánt illeti, őt Apponyi és Wekerle nélkül is elfogadná az ellenzék, azonban ő nem menne bele abba a kockázatba, hogy a helyett, hogy gróf Apponyi, mint a képviselőház elnöke, mellette legyen, vele szemben foglaljon állást.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	**56—12**
Kiadóhivatal	**54—39**

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitünő **fényképészeti szalon-** és **utazó apparátusok** uj, felülmulhatlan **pillanati kézi-apparátusok**

MOLL A. császári és királyi udvari szállitónál, **BÉCS, Tuchlauben 9. sz.**

Kivánatra nagy képes árjegyzék. **Ezen üzletág alapittatott 1854-ben.**

KÜLFÖLD

A német császár Bécsben. A német császár a monárkia mindkét államát meglátogatja. Magyarországra csak szórakozni és üdülni jön, Bécsbe azonban elkiséri *Bülow* kancellár is, amiből következtetni lehet, hogy ugy a keleti kérdésre, mint a kereskedelmi politikai kérdésekre vonatkozólag beható diskussziók lesznek Bécsben. Lehet az is, hogy a hatalmak uj terveket fognak fontolóra venni a Balkán lecsendesitését illetőleg s ez is megbeszélés tárgya lesz a német uralkodó és kancellárja, valamint a monárkia legfőbb vezető körei közt.

A német császár megérkezésekor kivonuló csapatok *Lipót Szalvátor* főherceg vezénylete alatt fognak állani. Összesen 23¾ zászlóalj fog kivonulni, valamint 18 lovasszázad és 10 üteg. *Lipót Szalvátor* főherceg a déli vasut előtt fog a német császárnál jelentkezni. A felségek közeledésekor az ezredek tisztelegni fognak és a zenekarok a német néphimnuszt játszszák. A midőn a felségek elérik a déli vasut kijáratát s a Burgba való megérkezésükkor az arzenál közelében felállitott ütegek 24 üdvlövést adnak.

A szerb anarchia. A szerbiai zavarok gombamódra termelik a szenzációs hireket, melyeknek valódiságát nem igen lehet ellenőrizni. Az egyik hir szerint az összeesküvők birtokában van Péter királynak *Masin* ezredeshez intézett levele, melyből kitünik, hogy a király bizalmasan közölte a cárral és az olasz királylyal, hogy ő, illetőleg bizalmas emberei tervezték a junius 11-iki vérengzést. (Álig hihető azonban, hogy a király ily irott dokumentumot adna az ő bünrészességéről.) Más hir szerint a tegnapi katonai diszszemlén a banicai táborban egy zászlóalj vonakodott a király előtt defilirozni, mire az egész zászlóaljat elvezették a szeméről, két tisztet letartóztattak és a belgrádi várfogságba kisérték; továbbá tegnap éjszaka egy vendéglőben véres verekedés volt tisztek között. Néhányan sulyosan megsebesültek.

Hát mindezek még nem megerősitett hirek. Annyi azonban tény, hogy a királygyilkos tisztek terrorizmusa valóságos anarchiát teremtett Szerbiában és magát *Péter* királyt a legkétségbeejtőbb helyzetbe sodorta. Sem a király, sem a kormány nem képes a királygyilkosokat megfékezni, mert legyilkolással fenyegetnek mindenkit, aki nem az ő akaratuk szerint cselekszik. Eddig halálra itélték: *Magdalenics* tábornokot, *Vászics* Milán ezredest, *Petrovics* Sándort, a külügyi sajtóiroda főnökét, *Jáksics* Szvetót, *Gyorgyevics* Milánt és *Sibalics* szerkesztőt. Magdalenics és Vászics a nisi tisztek pártját fogták, ugyszintén a többi szerkesztő is, nevezetesen Sibalics, a *Narodni Liszt* szerkesztője, aki *Sándor* király és *Draga* királyné meggyilkolása óta hevesen támadta a királygyilkos tiszteket. Petrovicsra azért haragusznak a királygyilkos tisztek, mert a külföldi lapokban megjelent támadásokkal szemben nem védte meg őket. Petrovicsot tegnap agyon akarták lövetni, de Petrovics nesét vette a dolognak és Zimonyba menekült, ahonnét táviratban küldte el lemondását a külügyminiszternek.

Petrovics Sándor, a sajtóiroda megszökött főnöke azok közt volt, akiket a királygyilkosok annak idején proskribáltak. Nagybecskereken született, ahol atyja ügyvéd volt. *Avakumovics* miniszterelnökkel baráti viszonyban állott ugyan, de mégsem érezte magát biztosságban.

A *Narod*, Gvája államtanácsos lapja, azzal vádolja a megszökött sajtófőnököt, hogy a külföldre hazaellenes tudósításokat küldött; ő volt tudvalevőleg Belgrádban a *Neue Freie Presse* és a félhivatalos *távirati iroda* levelezője és a mind a kettőben más-más irányt támogatott. A királygyilkosság napjaiban a sajtóiroda főnöke megcáfolta a távirati irodában azt, amit a Neue Freie Presseben közölt.

Belgrád, szeptember 12.

A *Nisben fogva lévő összes 24 katonatisztet ide szállitották át.* A törvényszéki okmányokat előterjesztették a hadügyminiszternek.

Bécs, szeptember 12.

A *Wiener Allg. Zeitung* Pétervárról kapott hiteles értesülések alapján megerősiti, hogy *Péter* király a cárhoz futárt küldött, azzal a sürgős kéréssel, hogy *változtassa meg magatartását a királygyilkos tisztek irányában*, mert a szerb tisztikarban bekövetkezett válságnak és kitört forrongásnak egyedül ez a viselkedés az oka. Péter király szinte könyörögve kérte ebben a levelében a cárt, hogy teljesitse kérését, mert különben a baj még növekednék Szerbiában. A forrongás abban a pillanatban támadt — ezt irta Péter király a cárnak — amikor megtudták a szerb tisztek, hogy azt a két szárnysegédet, akiket Pétervárra küldött, hogy kisérjék Belgrádba a trónörököst, nem akarták átbocsátani az orosz határon. A tisztek egyike *Antics* hadnagy volt, akiről azt állitották, hogy ő szurta le Draga királynét, a másik pedig *Georgevics* hadnagy, akinek szintén része volt az összeesküvésben. Péter király kérve-kérte levelében a cárt, hogy változtassa meg magatartását s ennek bizonyitékául megfelelő rendeletet bocsásson ki, mert ha ez meg nem történik, akkor képtelen megfelelni hivatásának s attól fél, hogy Szerbia még szomorubb események szinhelye lesz.

Pétervári politikai körökben beszélik, hogy Péter király abban az esetben, ha a cár nem teljesiti kérését, a trónról lemondani készül.

A Balkán lángban.

Budapest, szeptember 12.

A macedon fölkelés alighanem elérkezett a második étapehoz, ahhoz, hogy a hatalmak a fegyveres beavatkozásról fognak tanácskozni s ebben megegyezni. A harmadik étape majd a tényleges beavatkozás lesz, holott legegyszerübb volna szabad kezet engedni Törökországnak, hogy tehetsége szerint bánjon el a fölkelőkkel. Mindig akad azonban hatalom, amely ugy tudja intézni a dolgokat, hogy Törökország sohase cselekedhessék önállóan, mint önálló állam, hanem mint a hatalmak gyámsága alatt lévő állam, mert különben hogyan lehetne dokumentálni Törökország beteg és tehetetlen voltát?

Reggeli lapunkban már emlitettük, hogy Franciaország négy hajót rendelt a török vizekre, az olasz kormány pedig egy nagy hajóhadat tart indulásra készen. A beiruti incidens következtében az amerikai hadihajók most már állandóan ott fognak cirkálni a török vizeken. A milanói *Secolo* is azt közli, hogy a nagyhatalmak Macedóniában fegyveres beavatkozásra készülnek. Azt beszélik, hogy Oroszország és Ausztria-Magyarország már megbizást is kaptak a hatalmaktól a fegyveres interveniálásra és a rend helyreállitására.

A római *Messagero* szerint pedig a hatalmak beavatkozása valószinüleg egy nemzetközi hajóraj kiküldése által fog megtörténni. Ezzel egyidejüleg megszállnák azokat a pontokat, ahonnan a zavarok kiindultak.

Londonban nagyon aggódnak a balkáni események miatt. A lapok szófiai és konstantinápolyi táviratai egybehangzóan azt jelentik, hogy a háboru kitörése Bulgária és Törökország közt most már elkerülhetetlen. Állitólag a londoni diplomáciai köröknek is az a meggyőződésük, hogy a bolgár kormány nem birja (vagy nem akarja) lecsendesiteni a mozgalmat. A *Daily Telegraph*nak azt táviratozzák Szófiából, hogy a bolgár kormány mindenképpen iparkodik a hatalmak kivánságát teljesiteni, de mig a bolgár határőrség nem képes az éjszakának idején a határon betörő macedon bandákat visszariasztani, addig török részről elősegitik (?) a bandák benyomulását. A *Daily Telegraph* szerint a hatalmak nem hajlandók közbelépni, akár Törökország, akár Bulgária kéri is az intervenciót. Ami az esetleges háborut illeti, Bulgária chanceai nagyon csekélyek, mert a bolgár csapatok és erődtmények felszerelése s fegyverzete fogyatékos. Bulgária Angolországtól és Amerikától két millió fontot kér, hogy a mozgalom leverése után nemzetközi rendőrséget szervezzen. Itt azt hiszik, hogy ezzel az összeggel a fölkelést akarják támogatni.

Euxinográdban nagy a rettegés. Várnából csapatok mentek a fejedelem őrségének megerősitésére. A fejedelmi palotát szigoruan őrzik és senki sem juthat be szorgos vizsgálat nélkül. Nem tudni, vajjon merényletet fedeztek-e fel s azért rendelték-e el a szokatlan intézkedéseket. A fejedelem és a Cankovisták ellenségesen állanak szemközt egymással. Stambulov egykori hiveit egytől-egyig eltávolitották a hivatalokból. A Cankovisták főktelenül támadják a fejedelmet.

Mikor a Balkánon nagy események vetik előre az árnyékukat, akkor — minden fölháborodó voltuk mellett is — lényegtelen epizódokat képeznek a fölkelők és a törökök harcairól szóló hirek. Ha kitör a háboru Bulgária és Törökország közt, vagy ha esetleg lángra lobban a török fanatizmus, akkor sokkal borzalmasabb drámákra lehetünk elkészülve. A kirkilisszei szandzsák Vizzáig terjedő területén, ahol bandák üzelmei folynak, 18 zászlóaljat és hat üteget helyeztek el Szadib basa vezénylete alatt. A Feketetenger partján fekvő Vaszilko megszállára végett egy albán redifzászlóalj és egy drinápolyi redifzászlóalj egy szoroson vonulván át, nagy veszteséget szenvedett egy bandától, mely dinamitbombát dobott a csapat közé. A megsérült katonák száma, akiket a kirkilisszei szandzsákból Drinápolyba szállitottak, több mint 500. Kirkilisszébe a szandzsák belsejéből számos izgató hir érkezik. Igy például hir szerint a Kirkilisszétől 20 kilométernyire fekvő Almadzik és Erekler falvakat egy különitmény elpusztitotta és Almadzikban 200 bolgárt lefejeztek le családjaik jelenlétében. Ez utóbbi hir azonban nagyon is megerősitésre szorul. A vizsgálat folyamatban van. Ezenkivül az utolsó napokban nagyobb bandaüzelmek nem fordultak elő. Azonban ugy látszik, hogy kisebb bandák és bandák maradékai a hegyekben és erdőségekben tartózkodnak. Ilyen bandák felbukkanását a Kirkilisszétől északnyugatra fekvő Jazaváról és a Vizzától északnyugatra fekvő Szanakovból jelezték. Üldözésüket megkezdték.

Szófia, szeptember 12.

Itt azt beszélik, hogy Ferdinánd fejedelem nagyon levert és egyre aggódik. A fejedelem környezetében mondják, hogy mikor a fejedelem Magyarországból elutazott, nagyon rosszkedvü volt s *halálsejtelmek gyötörték*. Most is Euxinográdban folyvást retteg, hogy merénylet készül ellene.

Köln, szeptember 12.

A *Kölnische Zeitung*nak jelentik Berlinből: Az itt elterjedt hir, hogy a *Moltke* iskolahajó a beiruti zavarok miatt odament, téves. A Moltke a juliusban kiállitott menetparancs szerint végzi utját és ehhez képest érinteni fogja a sziriai partot is. A beiruti eseményekhez és egyéb politikai szempontokhoz ennek az utazásnak semmi köze sincs.

Frankfurt, szeptember 12.

Londoni táviratok jelentik a *Frankfurter Zeitung*nak, hogy az angol lapok közleményei a törökök kegyetlenkedéseiről Macedóniában nagy visszatetszést keltettek. A *Trade Union Congress* határozottan undorodását fejezte ki a kegyetlenkedések felett s felszólitotta a kormányt, hogy lépjen közbe a bolgárok érdekében.

HIREK

Budapest, szeptember 12.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 15-ikén uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hir.** Dr. *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi államtitkár szabadságát megkezdte s a fővárosból hosszabb időre elutazott.

— **A király a galiciai hadgyakorlatokon.** *Bécs*ből jelentik, hogy a *király Ferenc Ferdinánd* főherceg kiséretében háromnegyed hat órakor utazott különvonattal a galiciai hadgyakorlatokra. *Bülow* őrnagy ma éjjel utazik el a galiciai hadgyakorlatokra. — A lembergi lapok a király látogatását meleghangu cikkekkel fogadják, amelyekben különösen kiemelik igazságszeretetét, kötelességérzetét és alattvalói iránt tanusitott ritka gondosságát. A lapok utalnak arra, hogy Galicia és annak fővárosa minden alkalommal őszinte köszönettel vette a király jótéteményeit és kegyességét. Lemberg városa, hogy bebizonyitsa az uralkodóház iránt való ragaszkodását, a király nagylelkü intenciói szerint 150.000 korona költséggel gyógyithatatlan betegek számára menedékhelyet épittetett és a lembergi polgárok által alapitott és utóbb szekularizált Klarissza-kolostor visszaszerzését és renoválását ugyanesak 15.000 korona költséggel vitte keresztül. Erzsébet királyné emlékére s alapitványt tettek 300.000 koronát, mely összeg a Lembergben fölállitandó Erzsébet-templom céljaira fog szolgálni. Az uralkodónak Chlopyban való ünnepies fogadtatása végett a polgármester elnöklete alatt polgári bizottság alakult. Chlopy község lobogódiszt öltött és virágokkal van feldiszitve. A királynak vasárnap délután történő megérkezése alkalmával a falusi lakosság és a polgárok fognak sorfalat állani. Vasárnap délelőtt érkezik *Ferenc Ferdinánd* főherceg Komarnóba és ott *Ferenc Szalvátor* főherceggel a községi templomban csendes misét fog hallgatni. — A *Csas* ezt irja: Bizonyára felesleges magyarázni azokat az örömteli érzelmeket, amelyek bennünket ő felsége üdvözlésénél áthatnak. Ezek az érzelmek már régi keletüek és ismeretesek. Az uralkodónak minden megjelenése az országban még mélyebbé teszi ezeket az érzelmeket és bensőbbé füzi azokat a kötelékeket, amelyek bennünket uralkodónkkal egyesitenek. — A *Presglon* hangsulyozza, hogy Galicia lakossága mindig szivből üdvözölte ő felségét. A fogadás ez alkalommal annál melegebb lesz, mert óhajtják, hogy az uralkodó a lakosság szeretetében itt *vigaszra* találjon egyéb keserüségeiért.

— **A Deák-ünnep.** Az egyetemi ifjuság *Deák-ünnepét* most készitik elő. Az egyetemi tanács rendeletet kapott a kultuszminisztériől a Deák-ünnepnek az ifjuság által való minél impozánsabb megülése ügyében. A rektor már tárgyalt is erről az ifjusági egyesületek elnöksé-

geivel. A Deák iránt való kegyelet kifejezése előreláthatólag diszes formáju lesz. Ugyanis az egyetem anyagilag is segiti ebben az ifjuságot, ezenkivül az ünnepre átengedik az egyetem dísztermét s az egyetem ősi zászlóját is.

— **József főherceg köszönete.** Az interparlamentáris konferencia Budapesten időző tagjai tegnap a Margitszigeten való tartózkodásuk alkalmával táviratban üdvözölték József főherceget, amelyre még aznap este *József* főherceg a következő, *Labàche* francia szenátorhoz intézett táviratban válaszolt:

Tátrafüred, 8. ó. 10 p.

En remerciant vos affectueux saluts, je suis bien aise que vous étier contents de votre visite à l'ile Ste Marguerite et je souhaite à la Conférence interparlementaire les meilleurs succès pour le but humanitaire, que vous suiver.

Archidoc *Joseph.*

(Köszönöm szives üdvözletüket, nagyon örülök, hogy szent-margitszigeti látogatásukkal meg voltak elégedve s az interparlamentáris konferenciának a legjobb sikert óhajtom, hogy elérje azt a humánus célt, amelyet követ.

József főherceg.)

— **Lobkowitz és a Rákóczi-ünnep.** Egy osztrák generális ma azt mondta a magyar ifjaknak:

— A Vérmező a katonai kincstáré, nem rendelkezhetem vele . . .

Hát az meglehet, hogy nem rendelkezhetik vele és meglehet az is, hogy a Vérmező telekkönyvi kimutatás szerint a katonai kincstáré. De bizonyos, hogy amugy Isten igazában a magyar nemzeté. Mert a vértanuk hulló vére, akik ott meghaltak a magyar nemzet szabadságáért, örökre eljegyezte ezeket a rögöket a magyar nemzet történelmi érzéseinek. Mi emlékezni megyünk ki a Vérmezőre és ünnepelni. Természetes tehát, hogy a bizottság, amely az október 15-én tartandó nagy Rákóczy-ünnepet rendezi, elsősorban arra gondolt, hogy ezt az ünnepet a Vérmezőn fogja megtartani, amely erre mindenképpen alkalmas terület, hagyományainál és nagyságánál fogva. Már most tekintettel arra, hogy a Vermező a katonai kincstár tulajdona, ma délelőtt a rendezőbizottság nevében egy fővárosi polgárokból és egyetemi hallgatókból álló küldöttség járt *Lobkowitz* herceg hadtestparancsnoknál, hogy tőle a terület átengedését kérje. A hadtestparancsnok azt a furcsa választ adta a kérésre, hogy ő a Vérmezőt a maga felelősségére nem engedheti át az ünnep céljaira, hanem ki kell kérnie ebben az ügyben a hadügyi kormány döntését. A küldöttségben az a meggyőződés érlelődött meg, hogy a hadügyminisztérium aligha fogja átengedni a Vérmezőt Rákóczi emlékünnepére. Nos, ez aztán mindenképpen helytelen és oktalan dolog lenne. A kassai Rákóczi-kiállitást *József Ágost* főherceg, mint kiállitó kereste fel, a nélkül hogy ezzel illoyalitást akart volna elkövetni a királyi család ellen. Persze a generálisok még loyalisabbak akarnak lenni.

— **A béllyei vadászatok.** *Vilmos* császár — mint *Merseburg*ból táviratozzák — ma délelőtt 3/4 12 órakor onnan Magyarországba utazott, hogy részt vegyen a béllyei vadászatokon. A császárt a császárné is kikisérte az állomásra, ahol megjelentek a hatóságok fejei. A vasut felé vezető uton aggharcosok és egyéb egyletek, valamint a tanulóifjuság állt sorfalat, a közönséggel együtt lelkesen éljenezve a távozó uralkodót. — *Mohács*ról jelentik, hogy Vilmos császár holnap, vasárnap délután két órakor érkezik oda Merseburgból Eger, Pilsen, Meidling, Nagy-Kanizsa, Barcs és Pécsen át, ahol fogadtatására már minden rendben van. Az ég borus, de a vádászat sikerét az esetleges rossz időjárás sem befolyásolhatja, sőt az esetleges eső a vadászatot csak előnyösen befolyásolhatja, mert nagy szárazság uralkodik a vadászterületen, amely a szarvasbőgést hátráltatja. Vilmos császár fogadására Mohácson megjelentek *Frigyes* főherceg, gróf *Saint Quentin* ezredessel, *Rampelt* Adolf udvari tanácsos Baranyavármegye fő- és alispánja és a többi hatóságok fejei. Mohács állomáson a déli vasuttársaság ujból felállitotta azt a sátort, amelyet már 1897-ben, az akkori császárvadászatoknál is használtak. A vasutállomás a hajókikötőig nemzeti szinü zászlókkal és girlandokkal van diszitve. *Frigyes* főherceg nejével, *Izabella* főhercegasszonynyal és leányával *Henriettával* tegnap megtekintette a karapancsai vadászlak berendezését, ahol a főhercegnő megintette az utolsó intézkedéseket. Ebben a vadászlakban, melyet a régi hivatalnoki épületből rendeztek be a császár és szükebb kiserete részére ma éjjel meghált a főherceg és családja, akik ma délelőtt a *Sophien* gőzösön, amelyet a császárlátogatás alkalmából ujonnan rendeztek be Vörösmart állomásra mentek. Onnan a főhercegi család Kőriserdőbe ment, hol a császári vadászatok tartama alatt *Izabella* és *Henrietta* főhercegnők lakni fognak, míg *Frigyes* főherceg a német császárral Karapancsán egy földszinti szobában fog lakni. A karapancsai vadászlakot ujból butorozták. Egyszerü falépcsők vezetnek az emeletre, ahol négy szoba áll a császár rendelkezésére. A butorzat is nagyon egyszerü s a padozatot sásból font szőnyegek boritják. A dolgozó szobában, amely kicsiny, a császár asztalán a császárné két fényképe, a szekrényen a trónörökös és a császár anyjának képe van elhelyezve. A falakra a vadászterületen a császár által felvett, megnagyobbitott fényképeket helyezték el. Ebédlő, fürdőszoba, dohányzó-terem állanak még a fejedelmi vendég rendelkezésére. A császár kiséretében érkeznek *Eulenburg* gróf főmarsall, aki Mogyoróson fog vadászni, *Löwenfeld* à là suite vezérőrnagy, dr. *Iling* főtörzsorvos, *Schwerin*, titkos udvari tanácsos, *Seele*, külügyi udvari tanácsos, egy vadászhadnagy, két fegyverhordó, egy a császár személyes szolgálatára rendelt vadász, csendőr és ruhatáros és az étkező kocsiban egy szakács, egy konyha-szolga, egy pince-szolga és még egy szolga. A császár mindjárt megérkezése után *Dokupil* Adolf fővadászszal cserkészni megy. *Eulenburg* gróf *St.-Quentin* főudvarmesterrel a mogyorósi vadászlakba fog lakni. A grófot vadászatain *Pfeningsberger* Bódog vadászadjutantus fogja kisérni. Az első vadászatra a császárt elkiséri *Frigyes* főherceg is, de e császárvadászatok ideje alatt ő maga nem vadászik. A karapancsai vadászlak mellett májusban a fészkükből kiesett két réti sast neveltek fel, amelyeket élőállapotben ajándékba adnak a czászárnak, hogy azokat magával vigye Berlinbe. Hétfőn délelőtt a császár Kőriserdőn meglátogatja *Izabella* és *Henriette* főhercegnőket s ebédre is náluk marad. Keddre a bucai révben sasvadászatot terveznek. *Szelestey* csendőrezredes ma délelőtt a *Sophie* gőzösön jelentkezett *Frigyes* főhercegnél. A mocsarak felett, amelyek az erdősségben sok helyen vannak, gémek, szarkák, feketególyák röpködnek a nádasokból. A vadászterületre napok óta nem bocsátanak senkit, hogy a szarvasokat fel ne riasszák nyugalmukból. A kalapancsai vadászlak mellett ugyanabban a barakban, ahol ezelőtt hat évvel volt, udvari távirda- és postahivatalt rendeznek be. A *Sophie*-gőzösön szintén külön lakosztályt rendeztek be ezenkivül *Frigyes* főherceg és családja, valamint a szükebb kiséret számára is. A hajó közepén 18 ember befogadására való étterem van. A császárt hozó udvari vonatot Pécsről Mohácsra *Thaly* Emil miniszteri tanácsos és *Hauser* János főfelügyelő kisérik.

— **Az egyetemi ifjuság mozgalma.** Az egyetemi ifjuság hazafias mozgalmainak vezetői ma felhivást osztogattak az egyetemen *nagygyülésre*, melyet hétfőn, 14-én este 1/2 6 órakor tartanak meg a Müegyetem kertjében. Ezen a gyülésen fejezik ki ujra rendületlen ragaszkodásukat a nagy nemzeti ügy ideáljához, továbbá elhatározzák, hogy a közelgő nemzeti ünnepeket, szeptember 19-ikét, október 6-át ugy fogják megünnepelni, hogy ezek az egész országot átölelő hangulatnak legyenek kifejezői. Hétfőn este a gyülés után kivonulnak a Petőfi-szoborhoz, a jövő hét folyamán pedig Kossuth Lajos sirjához meg a budai honvéd-szoborhoz.

— **Vasutigazgatók értekezlete.** Az Ausseeban tartott együttes vasuti igazgatói értekezlettel kapcsolatban a magyar vasutak igazgatói is konferenciára gyültek egybe, amelyen a Magyar Királyi Államvasutak mint ügyvivő részéről *Szojbély* Kálmán királyi tanácsos, igazgatóhelyettes mint elnök *Németh* Antal titkár, mint jegyző, továbbá a kassa-oderbergi vasut részéről dr. *Hausser* Adorján főfelügyelő, a déli vaspályatársaság részéről pedig *Sturm* Gergely főfelügyelő volt jelen. Az értekezleten a többi között díjmentes visszaállitási kedvezményt engedélyeztek a müncheni mükiállitáson el nem adott tárgyak számára, továbbá tudomásul vették *a dohányzásnak a személyszállitó kocsikban valamint az állomások váró- és éttermeiben való korlatozása* ügyében kiküldött bizottság jelentését. Elhatározták, hogy a bizottság javaslata értelmében felterjesztést intéznek a kereskedelmi miniszterhez, felemlitvén a bizottságban egyrészről kifejezett azt a nézetét is, mely szerint célszerü volna a dohányzási tilalmat a kocsi-folyosókra is kiterjeszteni oly módon, hogy a dohányzás csakis azokban a kocsikban engedtessék meg, melyekben dohányzszakaszok vannak. Végül elfogadtak azt a határozatot hogy a legközelebbi értekezlet 1903. október 18-án Raguzában lesz az együttes igazgatói értekezlettel kapcsolatban.

— **Karambol a kikötőben.** *Lorien*ből jelentik, hogy a *Marguerite* gőzös összeütközött az ottani kikötő előtt vesztegló *Admiral Frechouard* nevü páncéloshajóval. Mindkét hajó erősen megsérült, a hajón lévő embereknek azonban nem történt semmi bajuk.

— **Erzsébet-ünnep Gödöllőn.** A gödöllői Erzsébet-ünnepet az ottani müvész-telep tagjai holnap, vasárnap délután öt órakor tartják meg az Erzsébet-parkban a szobornál és a sziklacsoportozatnál. Csakis nagyobb eső esetén halasztják el az ünnepet szeptember 20-ikára. A müsort igy állapitották meg:

1. *Kölcsey* Himnusa, énekli a gödöllői dalárda. 2. Emlékbeszéd, előadja *Mátray* B. Béla. 3. „A gödöllői erdő", *Pósa* Lajos költeménye, szavalja F. *Dömjén* Rózsa. 4. „Erzsébet ravatala", *Farkas* Imre zenésitett költeménye, előadja *Paulay* Erzsike, zongorán kiséri *Tarnay* Alajos. 5. „Cypruslombok", *Lamperth* Géza költeménye, szavalja K. *Hegyessy* Mari. 6. „Szózat", énekli a gödöllői dalárda. 7. A müvészek, testületek, iskolák és egyesek koszorujának elhelyezése a szobornál.

Meghivót az ünnepélyre nem bocsátottak ki; a kegyelet érzésének lerovására mint mindig, most is mindenkinek nyitva van a gödöllői Erzsébet-park kapuja.

— **Örmény lázadás.** *Tiflisz*ből táviratozzák: Mint a *Kawkas* cimü lap jelenti tegnap *Jelisavatpol* közelében az örmény templomnál néhány örmény gyült össze, hogy az örmény gregorianus egyházi javaknak az államkormányzat által a május 25-iki legfelsőbb rendelet értelmében való átvétele ellen tiltakozzanak és a törvény végrehajtása ellen nyilt ellenállást fejtsenek ki. A rendőrség felhivásai, hogy oszoljanak szét, eredménytelenek maradtak. A tömeg kövekkel dobálta a rendőrséget és visszaszoritotta a város közepébe. Időközben katonaság érkezett. Még egyszer felhivták a tömeget, hogy oszoljon szét, amire ez kőzáporral és revolverlövésekkel válaszolt, amely alkalommal egy rendőrtiszt és egy katona megsebesült. Midőn a katonaság is tüzelt, a tömeg csakhamar szétfutott. Amennyire eddig megállapitották, hét ember életét vesztette és 27 megsebesült.

— **Orosz csendélet Párisban.** Párisnak egyik, a nagy opera közelében viruló korcsmájában ennek a hétnek egyik estéjén egy fiatal orosz nőt fogott el a rendőrség, minthogy a sárga földig leitta magát és óriási botrányt okozott. A hölgyet több százezer frankot érő ékszerek boritották és öltözéke is azt mutatta, hogy az ugynevezett „jó társaság"-hoz tartozik. A rendőrség tudja is már, hogy kicsoda és futni engedte, a nélkül, hogy elárulta volna kilétének titkát. A kiváncsi riportereknek azt felelték, hogy a név nyilvánosságra való hozatala diplomáciai bonyodalmakra vezethetne. Ki lehet az a hölgy? Ez a kérdés foglalkoztatja jelenleg a párisi *monde*-ot. Talán fellebbenthetnők a titok fátyolát, de mi is — diplomáciai bonyadalmaktól félünk. De annyit elárulhatunk, hogy van egy roppant előkelő állásu orosz diplomata Párisban, olyan előkelő állásu, hogy minden további célzás egyértelmü volna megnevezésével — szóval, egy roppant előkelő orosz ur, kinek feleségét egy szép este elfogták a Montmartre-on, mert holtrészegen jött ki a Moulin Rouge-ból. A rendőrségen megnevezte magát, de annyira nem akartak neki hinni, hogy egyszerüen kinevették. De midőn másnap kialudta a derék hölgy részegségét, kitünt, hogy igazat mondott és valóban hites felesége a magas állásu diplomatának. Diplomáciai bonyadalmakra nem került ugyan sor, de a diplomata utasitást kapott, hogy feleségét küldje el oroszországi birtokaira. Ez meg is történt, de ennek már négy éve és igy megeshetett, hogy a cár kegye ujra rámosolygott a különben szép hölgyre és visszatérhetett Párisba. Ha ez megtörtént, akkor nem lehetetlen, hogy a most elfogott alkohol-barát hölgy azonos a Moulin Rouge-belivel. Ám akkor valószinü, hogy néhány nap mulva ujra eltünik Párisból és nem lehetetlen, hogy ezuttal vele utazik férje is, a roppant előkelő állásu diplomata.

— **Sorozás.** Ha ex-lex van is, minden önkéntes jelentkezhetik és szolgálatra bevonulhat október 1-én. Mivel a bevonulásig rövid az idő, gyorsan kell gondoskodni megfelelő egyenruháról és fölszerelésről. A még hátralevő idő alatt nem igen teheti ezt másnol, mint *Weiner és Grünbaum* Kristóf-téri egyenruha áruházában, mely a törvényenkivüli állapotra való tekintettel rendkivüli munkaerővel rendezkedett be, s elegáns, jó, szigoruan szabályszerü uniformist a leggyorsabban és legjutányosabban készit. Meghivásra vidékre szabászt is szivesen küld.

— **A Jövendő** e heti száma a következő kiválóan érdekes tartalommal jelent meg: *B. S.*: A Wekerle-kérdés. — *A. Z.*: Az erkölcs reformja. A divat élettana. — *Halász* Dezső: Csányi Henrik. A békebarátok. — *Csizmadia* Sándor: A parasztszocializmus. — *Faustulus*: Versek. — *Szász* Zoltán: VII. Edvárd. — *Serao* Matilde: A fekete-ruhás hölgy. — *Jób* Dániel: Királykisasszony. — *Erdős* Renée: Egy leány élete. — *Tolstoj* Leó: Háboru és béke. Természettudomány. A forradalom. — *Ne*: Eposz a netaláni forradalomról.

Andor és András **Herczeg Ferencz legujabb regénye** most jelent meg. Budapesti történet. Márk Lajos rajzaival. — Ára füzve 3 korona 20 fillér, diszkötésben 5 korona 20 fillér. **Singer és Wolfner** kiadóhivatala **Budapest, Andrássy-ut 10. szám.**

— **Zarándoklat Rákóczi hamvaihoz.** A Rákóczi-zarándoklat előkészitő-bizottsága ma az ország valamennyi törvényhatóságát, városát és megyéjét felkérte, hogy magát a zarándoklatban képviseltesse és koszorut helyezzen el Rákóczi sirjára. Budapest székesfőváros főpolgármesterének a bizottság küldöttségileg nyujtja át a meghivót. Hasonlóképpen meghivást kapott valamennyi hazafias testület és egyesület, tudományos társulatok és az irodalmi társaságok.

A bizottság most végleg megállapitotta az utirendet és az utazás föltételeit, amelyek rendkivül kedvezőek. A részvételi dijak első osztályon 375 korona, második osztály 275 korona, mely dijakban bennfoglaltatik az utazás költsége Budapestről Konstantinápolyba és innét vissza Budapestre továbbá a hajón a hálóhely és kikötő illetéke, Konstantinápolyban elsőrangu elszállásolás és végül a teljes elsőrangu ellátás költségei. Itt jegyezzük meg ismételve, hogy az utazó társaság sehol bolgár földet, sem kikötőt nem érint és igy teljesen veszedelem nélkül éri el Konstantinápolyt. A vezetők dijait, a szállodai borravalókat, kiszolgálási költségeket, muzeumok, mecsetek, szultáni paloták és a többi belépődijait, kocsik, gondolák és helyihajók dijait a rendezőség fedezi. Jelentkezéskor a résztvevők vezeték- és keresztnevét, foglalkozását, pontos lakcimét, a választott utirányt Verciorován, vagy Predealon által, valamint a kocsiosztályt közölni szükséges. A résztvenni szándékozók jelentkezésüket ne a határnapon, hanem jóval előbb tudassák. Későbbi jelentkezések csak abban az esetben fogadhatók el, ha ez a társaság kényelmére nincsen befolyással és a szükséges intézkedések még megtehetők. A jelentkezők biztositékul 30 koronát fizetnek, amely összegből 15 koronát a bizottság visszatérit, ha a jelentkező vissza épés esetén helyettest állit. Az előkészitő-bizottság irodája Kishid-utca 4. sz. alatt van.

Az *egyetemi ifjuság* nagy buzgósággal késziti elő *Rákóczi sirjához való zarándoklatát*. Most pedig már az egész főiskolai ifjuság hivatalos képviselettel szervezkedett a kegyeletes mozgalom érdekében. A zarándoklat elnöke *Zsembery* István, alelnökei a főiskolai egyesületek elnökei, mellettük áll pedig egy 100-as rendezőbizottság. A rendezőség most az összes magyarországi főiskolákon a következő kiáltványt tette közzé:

Magyar ifjak! Egyetemi és főiskolai polgártársak! Ez az esztendő a Rákóczi esztendeje. Égbemeredő Kárpátok völgyeiben, Alföld végtelen rónaságán egyetlen sóhajt hord szét a hajnali és alkonyati szellő; egy bus, egy mondhatatlan vágyat sugó sóhajt: Gyere haza Rákóczi, hazánk szentje, szabadság vezére, sötét éjben fényes csillagunk... És millió tekintet epedve fordul délkelet felé, hol a sugó habu Marmora partján, a konstantinápolyi St. Benoit-kolostor templomában minden magyar legmagasztosabb hősi ideálja: Rákóczi nyugszik... És a gyötrődő, fájó magyar lélek nem nyughatik. Az az előtörő keserü könny nem vigasztalja meg. Vágyódó szive azt dobogja egyre: „Látnom kell azokat a drága hamvakat“... És megmozdul egy nagy, hatalmas nemzet. A Balkán bércei, a Fekete-tenger hullámai megilletődött, ünnepélyes arcu magyar ifjakat látnak zarándokolni nemsokára Rodostó felé: Mekka felé... Egyetemi és főiskolai polgártársak! Amikor a nemzet vénei szent zarándokutra készülnek, nem maradhatunk mi sem el ez utról, akiknek szivét legmagasabb lángra heviti Rákóczi emlékezete, akiknek szive legjobban fáj Érte, mert legérzékenyebb: mi, a Jövő! ... Gyülekezzetek tehát kibontott zászlónk alá, hogy október 9-ikén egy hatalmas fiatal sereg tartson a konstantinápolyi szent sir felé ... Részvételi dij a 8 napig tartó utra, amelyben az utiköltség Budapestről Konstantinápolyig és vissza, valamint a konstantinápolyi tartózkodás összes költségei (szálló, ellátás, kocsik, belépő-dijak stb.) bennfoglaltatnak: kb. 180 korona. Egyebekben utalunk a zarándoklati bizottság által kibocsátott programra amely bárkinek dijtalanul megküldhető. Jelentkezni lehet a kirándulást rendező-bizottság irodájában (Budapest, IV., Kishid-utca 4.) október 1-ig, 30 korona előleg lefizetése mellett. Bővebb felvilágositást ad a rendező-bizottság. Budapesten, 1903. szeptember hó 8-án. Hazafias és kollegiális üdvözlettel: A budapesti egyetemek és főiskolák ifjuságából alakult rendező-bizottság.

Az ifjuság Rákóczi szelleme iránt érzett kegyeletének 20-ikán is kifejezést ad Kassán. *Kováts* János István az ifjuság körében gyüjtést inditott *ezüst babérkoszorura*, melyet Rákóczinak a kassai kiállitáson levő bölcsőjére tesznek. A koszoru felirása a következő lesz: *Az ország szivének egyetemi ifjusága — a szabadság óriásának kis bölcsője iránt érzett örök tisztelete jeléül. 1903. szeptember 20.*

— **A marseillei pestis.** *Páris*ból jelentik, hogy a lapok marseillei hirei szerint három uj pestisgyanus esetet állapitottak meg. Ezek közül kettő a Giri-féle lemezpapirgyár közelében történt. *Az egyik beteg tegnap meghalt.* — A *Petit Journal* jelentése szerint a Marseilleben pestisgyanus tünetek között megbetegedett tizenkilenc személy közül *tizenhárom meghalt.*

— **„Kéjutazás“ Bulgáriában.** A párisi *Gil Blas* egyik munkatársa nemrégiben *Szófiá*ba utazott, hogy onnan tudósitásokat irjon lapjának. A bolgárok fővárosában egy fiatal emberrel ismerkedett meg, aki hosszabb ideig tanult Svájcban és Franciaországban és a legnagyobb szivességgel kalauzolta az idegent. A francia hazautazása előtt Konstantinápolyba is le akart rándulni. Már a felső darab ruháját is becsomagolta, mikor uj barátja lépett be hirtelen szobájába és meglepetve kérdezte: — Mit mivel ön? — Hiszen látja csomagolok. Elutazom. — Hová? — Konstantinápolyba. — Nem fog utazni! — Nem utazom? Azt hiszem, hogy ön tréfál! — Ellenkezőleg, nagyon is komolyan beszélek. Hiszen ön tegnap megigérte, hogy holnap együtt reggelizünk, és ugylátszik, hogy ezt már elfelejtette. Utazását elhalaszthatja. Igazán nagyon zokon venném, ha elutaznék! — A bolgár olyan hévvel kérte a franciát, hogy ez végre beleegyezett, miközben busan hajtogatta: Egy napot elvesztettem ... Ebben igaza volt a derék franciának, egy napot elveszitett, de hogy hányat nyert e mellett, azt nem is sejtette. A legközelebbi nap estéjén ugyanis riasztó hirek terjedtek el a városban, a melyek csakhamar valóknak bizonyultak. Azt a vonatot, amelylyel franciánk Konstantinápolyba akart utazni, *Kubeli-Burgas* mellett dinamittal felrobbantották. A francia agyában világosság támadt hirtelen. Azonnal bolgár barátja keresésére indult, aki életét mentette meg azzal hogy nem engedte elutazni. De hiába kereste, a fiatalember eltünt.

— **Az érettségi vizsgálat reformja.** *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg nagy sulyt fektet az érettségi vizsgálat reformjára, amely immár a megvalósulás felé közeledik. A miniszter a napokban felhivta az országos közoktatási tanácsot, hogy az 1903—4-iki iskolaév első feladatául az érettségi vizsgálati szabályzat módositására vonatkozó munkálatokat tüzze ki és ez irányu javaslatát mielőbb bemutassa. A miniszter ugyanis már a legközelebbi érettségi vizsgálatok megtartását az uj szabályzat értelmében kivánja elrendelni. Ez alkalommal arra is utasitotta a tanácsot *Wlassics* miniszter, hogy a középiskolai általános reformra vonatkozólag dolgozzon ki tervezetet, hogy az erre vonatkozó törvényhozási előintézkedéseket a maga részéről még az iskolaév során megtehesse.

— **Elégedetlenség a zsolnai kiállitók között.** A *Pol. Ért.* arról értesül, hogy a zsolnai kiállitás biráló nagybizottságának döntését a jogtalanul és igazságtalanul mellőzött nagyszámu kiállitók köztük igen tekintélyes, a világkiállitásokon több izben kitüntetett nagy gyári cégek és számos kisiparos is — megfellebezik a kereskedelmi miniszterhez. Közülök többen a kiállitott tárgyak elhelyezésében elkövetett részrehajlással és — tekintve, hogy egyik-másik kiállitott tárgy el is veszett — gondatlansággal vádolják az intézőséget.

— **Csalás hamis ékszerekkel.** *Rothmann* Simon, a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön intézet József-körut 2-ik szám alatt lévő zálogüzletének becsüse feljelentést tett a rendőrségen, hogy az intézetben már hosszabb idő óta zálogositanak el olyan aranynak látszó rézgyürüket, amelyekről csak később tünik ki, hogy hamisak. A gyürü rézanyaya ugyanis vékony aranylemezzel volt bevonva s a próba is olyan ügyesen volt bele hamisitva, hogy a csalást csak akkor vették észre, mikor az intézetnek már száz korona kára volt. A nyomozás során kiderült, hogy az ékszerhamisitást *Janacsek* Rudolf rovott multu ékszerész követte el s a hamisitott ékszereket Janacsek felesége, továbbá *Krausz* Lipót Lőportár-utca 3. szám alatt lakó szabó, ennek felesége s *Márta* és *Margit* nevü leányai hordták be a zálogházba. A rendőrség Janacsek kivételével az egész bandát letartóztatta. Janacseket eddig még nem sikerült kinyomozni, de a detektivek mindenfelé keresik.

— **Zavargások egy vásáron.** *Lemberg*ből táviratozzák: *Zablotow*ban tegnap délután az országos vásár alkalmával az a hir terjedt el, hogy egy zsidó házban megölték egy balincei asszonyt, aki ökrök vételárát vette fel. Bár a helyi hatóságok igyekeztek e hir alaptalanságát kimutatni, számos paraszt megtámadott több zsidót, mint vélt vétkeseket. Három zsidót sulyosan és többeket könnyen megsebesitettek. Azonkivül a Ringplatzon és két utcában, amelyekbe a tömeg a csendőrség elől menekült, betörték a zsidó házak ablakaik. A kihágások egy félórán át tartottak. Az eddig bejelentett kárt 45.000 koronára teszik. Egy járási biztos a csendőrség támogatásával vizsgálatot folytat, hogy kideritse a kihágások tetteseit. Zablotowban már helyreállott a nyugalom.

— **A bányászati és kohászati kongresszus.** *Petrozsény*ből táviratozzák, hogy ország bányászainak százai, — élükön az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület vezetőségével, — érkeztek oda ma este hogy a Zsil völgyének, a kontinens e legnagyobb széntelepének székhelyén tartsák meg az idei bányászati és kohászati kongresszust. A megye ez alkalomból *Barcsay* Kálmán főispán és *Mara* László alispán kezdeményezésére *Andreics* János bankigazgató közreműködésével ipari és bányászati kiállitást, a gazdasági egyesület védnöksége alatt gyümölcskiállitást és állatdijazást rendezett. A vendégek javarésze Budapestről reggel 7 órakor induló különvonattal érkezett; köztük gróf *Teleki* Géza v. b. t. t., az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke, *Graenzenstein* Béla államtitkár, mint a kormány képviselője, *Farbaky* István főbányatanácsos, *Münnich* Kálmán bányatanácsos stb. A közbeeső állomásokon számos résztvevő csatlakozott. *Barcsay* Kálmán Hunyadmegye főispánja Aradig utazott a vendégek elé, akiket itt a megye nevében üdvözölt. Piskin Vajdahunyadról és Kudsirról, valamint Marosujvárról és az erdélyi részek egyéb vidékeiről érkezett nagyszámu közönséggel szaporodott a vendégek száma. A vonat este 7 órakor érkezett a petrozsényi pályaudvarra, ahol a nagyszámu közönség lelkes éljenzéssel fogadta az érkezőket. A bányász-zenekar a Rákóczi-indulót zendítette rá, majd *Chorin* Ferenc főrendiházi tag, a Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke, aki tegnap óta ott időzik, mint a Salgótarjáni Szénbánya-Részvénytársaság elnöke, meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket, mire gróf *Teleki* Géza hasonló melegséggel válaszolt. Este 7 órakor az Országos Bányászati Egyesületnek választmányi ülése, 9 órakor pedig ismerkedési estély volt.

— **Házasság.** Dr. *Bálint* Ernő kir. alügyész, *Bálint* Sándor székesfővárosi bizottsági tag fia, e hó 17-én déli 11½ órakor vezeti oltárhoz a belvárosi plébánia-templomban *Spett* Rózsikát, *Spett* Vince ügyvéd és földbirtokos leányát.

— **Kossuth ünnepély Sátoraljaujhelyen.** A sátoraljaujhelyi függetlenségi kör a zemplénmegyei függetlenségi párttal egyetemben szeptember 19-én nagy ünnepséget tervez. Az ünnepségnek nagyszabásu programmja szeptember 20-ába is belenyulik, s egyik pontja a függetlenségi kör zászlójának felszentelése lesz.

— **Telegrafálás, telefonálás egy dróton.** *Bruné* és *Turchi* ferrarai professzorok nemrégiben olyan szerkezetet találtak fel, mely lehetővé teszi, hogy egy és ugyanazon dróton ugyanabban az időben telegrafáljanak és telefonáljanak. A találmánynak a ferrara—bolognai vonalon való gyakorlati kipróbálása fényes eredményt mutatott. E hó 8-ikán Milano és Ferrara (260 kilométer) közt végeztek kisérleteket és ezek is nagyon jól sikerültek. Minden szót tisztán és világosan meg lehetett érteni. A készülék látszólag egyszerü. A telegrafikus és a nagyobb hullámmal rezgő telefonikus hullámokat együttesen fogja fel és mig az előbbieket a Morse-féle készülékhez vezeti, addig az utóbbiakat egy indukciós tekercs fogja fel, amelynek szerkezete olyan, hogy csak telefonikus rezgések iránt érzékeny. Hogy a találmánynak, mely lehetővé teszi a telegrafállomásnak telefonkészülékkel való felszerelését, milyen rendkivül nagy gyakorlati fontossága van, felesleges bővebben fejtegetnünk.

— **Tüzek a vidéken.** *Esztergom*ból táviratozzák: *Garam-Damácson* ötven ház égett le a melléképületekkel együtt. Sok takarmány is kárbaveszett. 30 család jutott koldusbotra. *Lekér* közégben szinte volt tüz, de azt gyorsan lokalizálták, mig Gyekes községben 13 ház 23 melléképülettel esett a lángok martalékává. Az utóbbi helyen a gabonakészlet is odaégett. Azt tartják, hogy a tüzek gyujtogatás folytán keletkeztek.

— **A munkakiállitás.** A munkakiállitást állandóan látogatja a közönség. A zsüri határozatai ellen beérkezett felszólamlásokat, amelynek határnapja ma letelt, a jövő héten intézik el. A kereskedelmi miniszter a kitüntetett kiállitóknak személyesen fogja szeptember 27-én a kitüntető okmányokat kiosztani, amikor a kiállitást berekesztik. Csoportosan látogatták meg tegnap a kiállitást: a cukrászsegédek szakegyesülete, az állami felső ipariskola növendékei s mások.

— **Apagyilkosság.** A kis-jenői főhercegi uradalomhoz tartozó ősi pusztán *Biró* András raktárost — mint *Kis-Jenő*ről táviratozzák — mostoha fia, *Szabó* Lajos egy doronggal agyonverte. Az apa és a mostoha fiu között régebben keletkezett surlódás egy örökség miatt és mert Biró nem volt hajlandó mostoha fia kivánságát teljesiteni, ezért elhatározta, hogy az apját megöli. Az apagyilkos ma önként jelentkezett a biróságnál.

Figyelmeztetés. TELEFON 14—73.
Gyászruhákat 4 óra alatt készit **SZŐKE és KOVÁCS**
ELSŐ MAGYAR NŐI GYÁSZRUHA KÉSZITŐ VÁLLALATA
Most: IV., Váci-utca 25., a régi Városház-tér sarkán.

— **Bölcsészek ismerkedő estéje.** A bölcsészethallgatók segitőegyesülete ma este rendezte szokásos évmegnyitó ismerkedési estélyét a Mensa Akadémikán. Ez alkalommal történt az egyesület ezidei elnökének jelölése. *Madarassy* László távozó elnök, beszéd kiséretében bucsuzott s egyuttal utódául *Bene* Kálmánt ajánlotta. Az egybegyültek nagy lelkesedéssel hallgatták meg Bene Kálmán programmbeszédét. Programmjának főpontja az olyannyira szükséges bölcsészutmutató összeállitása és kibocsátása lesz. Egyébként hivatkozott az egyesület 30 éves multjára. A 30 éves évfordulót nagy ünnepségekkel ülik meg. Az egyesület választó közgyülése 14-én lesz.

— **A tizenharmadik áldozat.** Az elpusztullt Párisi Áruház épülete előtt ma ismét nagy csoportosulás volt arra a hirre, hogy az éjszaka a törmelék között megtalálták *Reichner* Simon üzletvezető holttestét. Az esetről a VII-ik kerületi elöljáróság ma délelőtt értesitette Reichner Simon özvegyét, aki a Kerepesi-ut 44-ik szám alatt lakik. Az özvegy a rettenetes hirre ujultan rogyott össze s helyette a borzalmasan elégett holttestet édesanyja agnoszkálta. Délután félkettő tájban magához tért *Reichnerné* s testvére, *Klein* Mária és sógornője, *Gondos* Mártonné társaságában megjelent *Kórody* Béla rendőrfogalmazónál és előadta, hogy a szerencsétlen ember holttest-maradványaiban felismerte a férjét. A teste igaz, hogy feloszlásnak indult és össze-vissza égett, de a ruhájában levő *Weil és Hagel*, továbbá a cipőjében levő *Moldován Ignác* felirás bizonyitják, hogy a holttest Reichneré. Ezenkivül kétségtelenül bizonyitja Reichner felismerését Reichnernének férjéhez intézett levelei, Reichner jegyzékei, a Kereskedelmi Egylet könyve. Megtalálták a holttest ruháiban Reichner ezüstóráját, láncát, aranygyürüjét és cvikkerét. Ezek folytán Reichner agnoszkálása bizonyossá vált és a rendőrség kiadja a holttestet az özvegynek. Reichner Simont különben a főváros a maga költségén fogja eltemettetni.

A Rókus-kórbázban most már csak *Spira* Adélt ápolják, akinek az állapota folyton javul, ugy hogy nemsokára föl fog gyógyulni. *Spira* Adél számára eddig mintegy ötezer koronát gyüjtöttek össze, s egyik jóakarója dohánytőzsde nyitbatására engedélyt szerzett részére, amiből aztán eltarthatja a testvéreit és édesapját is. *Mátyás* Gizella, aki szintén sulyos beteg volt, teljesen gyógyulva hagyta el a kórházat a napokban.

Ma rendkivül érdekes dolgot deritett ki a Rókuskórház igazgatósága. Ugyanis az a nő, akit *Szabó* Mari néven temettek el, *nem azonos az illetővel*, hanem egy vidékről a fővárosba szakadt fiatal leány, akinek sem apja, sem anyja nem volt. A dolog a következőképpen történt: amikor a holttestek künn feküdtek a boncoló intézetben, az egyik holttest előtt, amelyet még nem agnoszkáltak, megjelent egy fiatal ember és azt mondotta: *Ezt ismertem: Szabó Mari, Márkusék szobaleánya.* Mikor az orvosok ezt meghallották, Szabó Mari személyére vonatkozó adatok után kérdezősködtek, mire a fiatalember elmondotta, hogy mire alapitja föltevését. Igy történt, hogy a holttestet Szabó Mari helyett temették el katholikus szertartás szerint. A temetést követő napon megjelent *Farkas* László Rókus-kórházi főgondnoknál Szabó Mari anyja, Szabó Albertné és siránkozva panaszolta, hogy most már nincsen gyámolitója. Az asszony elmondotta a leányára vonatkozó adatokat és ennek alapján a rendőrség kutatni kezdett és néhány nap mulva megtalálta a leányt egy rosszhirü házban. Most azután a kórház megbizta *Dura* Máté kórházbiztost, hogy nyomozza ki az elpusztult leány kilétét. Dura a házmesterrel lépett érintkezésbe és tőle hallotta, hogy a leány augusztus nyolcadikán szegődött Márkusékhoz s a bejelentő lapra *Györfi* Mária nevet irt. Ezen a nyomon kutatott tovább kórházbiztos s a bejelentő hivatalban meg is találták a bejelentő lapot, amelyen a következő adatok vannak: *Győri* s nem *Györfi* Mária, született 1886-ban Tarpán, Beregmegyében, református vallásu, hajadon. Apja *Győri* József, anyja *Sütő* Mária. Mindketten elhaltak Tarpán. A leány mielőtt Márkusékhoz szegődött volna, *Kincs* Gyulánál lakott a Verseny-utca 22. szám alatt. Az adatok szerint teljesen be van bizonyitva, hogy a *Szabó* Mari néven eltemetett halott tulajdonképpen *Győri* Mária.

*

A *Wiener Chic* cimü bécsi ujság kiadóhivatala *Leichter* Dezső vezérigazgató kezdeményezésére gyüjtést rendezett a *Párisi Áruház* és állás nélkül maradt alkalmazottjai javára, s a gyüjtés eredményét *huszonhat* kora *negyven* fillért kiadóhivatalunkba küldötte, mely a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének pénztárába juttatta. A gyüjtéshez a következők járultak hozzá: Leichter Dezső 2 K, Fogolyán János 2 K., Weiss József 1 K. Herz kávés 1 K., Ganzfried Jenő 1 K., Haber Leon 1 K, Kurzmann J. 1 K., N. N. 40 fil. Grüner József 1 K., Frim József 1 K., Grünstein Mátyás 50 fil., Viktor B. 1 K.. Pollák Samu 1 K., Domes Antal 1 K., Philipp N. 50 fil. Pollák B. 50 fil., Mäyländer József 2 K., Tauszky és Mandl 1 K., Wolf Ede 1 K., Herz Rezső 2 K., Herz R. és Társa 2 K., Schlesinger József 2 K., Infanger W. 50 fil.

— **A Kecskeméti Állami Gyermekmenhely.** A Kecskeméti Állami Gyermekmenhely uj épületét ma adták át ünnepélyesen rendeltetésének. Az intézet igazgató-főorvosává dr. *Turcsányi* Imrét nevezték ki, aki tiz éven át volt a budapesti menhelynek intézeti orvosa. Az intézet ünnepélyes megnyitásánal *Kada* Elek polgármester a városi tanács nevében beszédet mondott, majd átadta az intézetet *Ruffy* Pál miniszteri tanácsosnak, az állami gyermekmenhelyek országos felügyelőjének, aki a minisztérium nevében mondott köszönetet a város áldozatkészségeért. Az ünnepélyen jelen voltak: *Ruffy* Pál miniszteri tanácsos és dr. *Karsay* Sándor fogalmazó Budapestről, a szegedi gyermekmenhely igazgatója és a kecskeméti intelligencia teljes számban. Az ünnepély után bankett volt, amelyen letkes felköszöntők hangzottak el.

— **A szocialisták népgyülése.** A szocialisták tudvalevőleg népgyülést tartanak holnap, vasárnap a Tattersallban, az általános választói jog érdekében. A gyülésnek a következő kültöldi vendégei lesznek: *Furmémont, Sorgue, Lollini, Brüstlein* és *Destée* szocialista képviselők. A külföldi vendégek szintén fel fognak szólalni a gyülésen.

— **Dadogók gyógyitó tanfolyama.** A *Skultéty* Lajos tanár vezetésével a piaristák főgimnáziumában lévő és a székesfővárostól segitett dadogók gyógyitó tanfolyamának folytatólagos kurzusa e hó 21-én kezdődik. Ez a tanfolyamra szegénysorsu fővárosi illetőségü tanulók dijmentesen is fölvétetnek. Jelentkezni lehet naponként a délutáni órákban *Skultéty* tanárnál a József-körut 15. szám alatt.

— **Nemzetközi szélhámos.** A fővárosi rendőrség egy rendkivül furfangos nemzetközi szélhámost köröz, aki legutóbb különös módon hajtott végre egy nagyobb stilü csalást. A veszedelmes szélhámos *Baume* Miksa newyorki születésü 28 éves utazó-ügynök. *Baume* pár hónappal ezelőtt beállitott Tatatóvároson *Mehlschmiedt* Gyula örökösei bőrgyártó céghez s ott mint a londoni *Baum és Társa* cég képviselője mutatta be magát. Előadta, hogy vásárlásokat akar tenni s kiválasztott 4166 korona értékü árut. Mivel fizetni nem tudott, kérte az eladókat, hogy az árut küldjék Bécsbe, a fuvarlevelet pedig helyezzék letétbe a *Bécsi Bankegyesület* pénzintézeténél, ahonnan ki fogja váltani. A *Mehlschmiedt* cég egy alkalmazottjával elküldötte a fuvarlevelet a Bécsi Bankegyesütet budapesti fiókjának, ahonnan viszont átküldték a bécsi főintézethez azzal a meghagyással, hogy ha a fuvarlevélért jelentkezik a londoni Baum és Társa cég képviselője, a 4166 korona lefizetése után adják ki neki a fuvarlevelet. A fuvarlevélért azonban nem jelentkezett senki, mire a főintézet visszaküldötte a fuvarlevelet a bőrgyártó cég tatatóvárosi raktárához. Itt megdöbbenve konstatálták, hogy a fuvarlevél nem azonos a cég által kiállitott fuvarlevéllel s a föladott áru is jelentéktelen, olcsó holmi. A cég nyomban megtette a följelentést a budapesti rendőrségen s kiderült, hogy a csaló valami furfangos módon kicserélte a fuvarlevelet. *Baume* ugyanis a cég nevére haszontalan limlomot adott föl Bécsbe és az erről szóló fuvarlevelet kicserélte az ugyanekkor föladott értékes holmiról szóló fuvarlevéllel. Igy került az értéktelen fuvarlevél a céghez, mig a másikkal a szélhámos megugrott. A budapesti rendőrség most szigoru vizsgálatot inditott, hogy a többszörösen rovott multu szélhámos nyomába jusson. *Baume* Miksa alacsony, hosszas arcu, barna ember. Társaságában van *Wendl* Fanny huszonnyolc éves alsó-ausztriai születésü nevelőnő. A budapesti főkapitányság értesitette a kontinens rendőrséget a szélhámos körözéséről.

— **Állatias tanitó.** A budapesti rendőrség az ipolysági vizsgálóbiró elfogató parancsa alapján letartóztatta *Krempánszky* István 60 éves nyugalmazott tanitót, aki *Alsó-Fegyverneken* a tanitására bizott 9—10 éves leányok ellen éveken keresztül erkölcstelen merényletet követett el. Eddig hét feljelentés ügyében folyik ellene a vizsgálat. Átkisérték az ügyészségre.

— **Öngyilkos fogházfelügyelő.** *Sopron*ban, mint onnan táviratozzák, nagy feltünést keltő öngyilkosság történt. *Pokorny* Gusztáv, az ügyészségi fogház felügyelője, az éjjel lakásán az ajtókilincsére *hurkot* erősitve, azt a nyakára illesztette és azután *halántékon lőtte magát.* Holtan találták meg ma reggel. Pokorny rendezett viszonyok között élt és vidám ember volt, amiért is tette a városban a legnagyobb meglepetést keltett. Az ügyész számára hátrahagyott levelében azt irja, hogy felesége halála elviselhetetlenné tette számára az életet.

— **Sztrájkoló munkások.** *Bécs*ből jelentik, hogy tegnap körülbelől ezer timárségéd felmondta a munkát a kisiparosoknak és a nagy kikészitőknek és nagy részük már sztrájkba is állott. A munkások béremelést és kilenc órás munkanapot kivánnak. A lapok azt jelentik Morva-Schönbergből, hogy a Friedrich Derri-féle selyemgyár 135 munkása dijkülönbözet miatt sztrájkol. A lapok ezenkivül Morva-Osztraubból azt jelentik, hogy a vitkovici kőszénbánya *Eleonóra*- és *Bottina*-tárnájának összes munkássága Dombrauban bérkülönbség miatt tegnap este megszüntette a munkát. Bizalmas természetü ülésben elhatározták, hogy a morva-osztraui kerületi bányahivatalnál kérni fogják az egyeztető bizottság egybehivását és ma ujra föl fogják venni a munkát. A nyugalmat sehol sem zavarták meg.

— **Lelketlen pap.** Megdöbbentő hirt telegrafálnak *Bozen*ből. Hirt, amely szomorusággal tölt el mindenkit, ki hisz a papi hivatás szentségében és fenségében. *Vigo-Rendana* lelkésze sötét bünnel szenynyezte be papi ruháját. Azt a ruhát, melynek a tisztaság szimbolumának kellene lennie. A rendőrség elfogta, mert igaznak találta az ellene emelt vádat, mely szerint felnőtt leányok becsülete ellen több izben merényletet követett el és az örök kárhozattal való fenyegetéssel kényszeritette őket hallgatásra. Eddig négy esetet bizonyitottak rá. Az állati pap neve: Lorenz *Felicetti.*

— **Esti tanfolyam.** A *Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete* által (VI., Andrássy-ut 13.) szervezett és az illetékes minisztériumok felügyelete alatt álló esti kereskedelmi szaktanfolyamra a beiratások élénken folynak. Beiratkozni lehet este 8—10 óráig és vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

— **Amerikai és magyar munkások harca.** Az amerikai munkások és bevándorlók között igen gyakori az összetüzés amiatt, hogy a bevándorlók olcsóbban állanak munkába. Az amerikaiak az idegenben csak a munkabérek megrontóit látják s gyakran véres bosszut állanak vetélytársaikon. Az amerikai munkás igazán amerikai módon áll bosszut. Valami villamos eszközzel sujt ellenfelére, s a legtöbbször nem is igen állapitható meg, hogy ki mérte e halálos ütést. Rettegve menekül az idegen munkás a „villanyölő"-től. Amerikából most szomoru hir érkezik magyar munkások tragikus sorsáról. *Spier* vasuti állomáson a bevándorló munkások a vasuti kocsikban aludtak, az amerikai munkások, amiért az ő fölfogadásuk következtében egy dollárral apadt meg a kereset, — leöntötték petroleummal a vasuti kocsit és fölgyujtották. A borzalmas tüzveszedelemben *tizenöt magyar munkás* meghalt és negyvenhárom sulyos égési sebekkel menekülhetett csak.

— **A Párisi Áruház katasztrófájának külföldi mása.** A Párisi Áruház borzalmas katasztrófájának mása az a nagy braunschweigi tüzvész, amely 1899. május 19-ikén a Karstadt-féle áruházat elhamvasztotta. Gyötrelmes részleteiben, az emberek tüzhalálában, a mesés árukészlet elpusztulásában, teljesen megegyezett ez a katasztrófa a Párisi Áruház leégésével. Érdekes azonban a különbség, ami a két katasztrófa között van az értékeknek a tüzveszedelemtől való mentessége tekintetében. Tudvalevő, hogy a Párisi Áruházban bennégtek a fémes szekrények is s mikor harmadnap a kihült vasszekrényeket fölfeszitették, belül csupa elhamvadt könyveket s értékpapirokat találtak bennük. Ezzel szemben a braunschweigi áruház pénzszekrényei diadalmasan küzdöttek meg a mindent fölfaló lángtengerrel. A romok alatt a vaspénzszekrényt, mint a berlini lapok tudósitásai följegyezték, teljesen sértetlen állapotban találták meg. A pénzszekrényt, amelyet egy évvel a tüzvész előtt szállitott az áruházba az Arnheim S. J. cég, négy nappal a katasztrófa után fölnyitása céljából Berlinbe szállitották s az *Arnheim* S. J. cég gyárában királyi közjegyző jelenlétében fölnyitottak. Kitünt ez alkalommal, hogy a szekrény egész tartalma, készpénz, értéktárgyak és okmányok a pokoli hőségben meg sem sérültek. A világhirü Arnheim S. J. cégnek, amelynek a pénzszekrényei a legirtózatosabb tüzvész pusztitó erejével is dacolnak, Budapesten is van egy nagyszabásu gyára. Mikor a külföldi példa rávilágit az értékek egyetlen biztos őrizetének módjára, jól esik konstatálni, hogy ezek az Arnheim-féle pénzesszekrények nem csak beszerezhetők Budapesten, de itt is gyártják a tüzbiztonság e mintaszerü kellékeit.

— **Magyar zarándokok a pápánál.** *X. Pius* pápa trónralépése óta akkor fogad először magyar zarándokokat, amikor megérkezik Rómába október 5-én Budapestről induló zarándoklat. *Karkecz* Alajos plébános és *Bertalan* Vince tanár vezetik ezt a zarándoklatot, mely elsőnek visz magyar hiveket a pápa elébe. Ezt a zarándoklatot utazás és ellátás szempontjából oly ujitások kapcsán szervezték, melyek a résztvevők kényelmét eddig nem képzelt módon biztositják. Miután csak korlátolt számban vesznek fel jelentkezőket, a résztvenni szándékozók minél előbb forduljanak *a magyar királyi államvasutak budapesti menetjegyirodájához* (IV., Vigadó-tér 1.), ahol utitervvel, költségvetéssel és minden felvilágositással szivesen szolgálnak. A zarándoklat indulásának napja október 5-ike.

(x) **Szégyenkezve** vallotta be ma egy társaságban egy uri ember, hogy még nincs *Orvos Sorsjegye*

„THERAPIA-PALACE" Dr. Ebers Henrik főorvos szakavatott vezetése alatt. CIRKVENICÁN, Fiume mellett. Nyáron tengeri-fürdő. Télen hidegvizgyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar levelezés. — A tengerpart fövenye Kneipp kura.

mentségére azonban azt hozta fel, hogy hosszabb ideig távol volt Budapestről és igy még nem láthatta a sorsjáték szemkápráztató nyereményeit, melyek a váczi-utca 17. szám alatti sorsjegyirodában ki vannak állitva.

(x) **Friss és egészséges arczszin** visszanyerése, nemkülönben az elvesztett erő gyors pótlása az egyedüli óhaja minden üdülőnek és gyenge egyénnek. Ezen esetekben a *Somatose* gyakran valóban csodás hatásu. Az étvágyat gerjeszti, könnyen emészthető fehérnyeanyag nagy tartalmánál fogva a tápszert tömény alakban vezeti át a testbe s igy már egész rövid használat után meglepően gyarapitja a testsulyt.

(x) **A Párisi Nagy Áruház** mai hirdetésére a közönség figyelmét felhivjuk.

Csányi találmánya.

— *Előadás a Royalban.* —

Budapest, szeptember 12.

Nagy érdeklődéssel várták szakértők és laikusok egyaránt a mai estét, amikorra *Csányi* Henrik jelezte találmányának nagyobb nyilvánosság előtt való bemutatását. Amióta a találmány hire kipattant, egyremásra jelentek meg a dicsérő és cáfoló cikkek, az emberek állást foglaltak, itélkeztek, vitatkoztak, sőt hajba is kaptak, mig végre ma este szemtől-szembe kerülhetett a közönség Csányi nevezetes találmányával.

A Royal földszinti kisterme szépen megtelt meghivott közönséggel, amelynek soraiban ott láttuk *Molnár* Viktor államtitkárt, *Forster* Gézát, az OMGE igazgatóját, *Siemens* Henriket Berlinből, *Halász* Ferenc és *Téglássy* Gábor miniszteri tanácsosokat *Schuller* Alajos és *Hoor* Mór müegyetemi tanárokat, *Straub* Sándor jeles elektrotechnikusunkat, *Pichler* Győző országgyülési képviselőt és még több közéleti és szakférfiut.

A felolvasás meglehetősen izgatott hangulatban kezdődött, s jóideig a kinnrekedtek szakadatlan zajongása között folyt, s a később bevonulók a közbeszólásoktól sem tartózkodtak.

Jeremiás Arnold, a *Feltalálók Országos Egyesületének* titkára felolvasásában méltatta a találmányt, vázolta azt a perspektivát, amit a találmánynyal gazdagitott világ mutat majd, azonban a közönség ez egyszer nem erre volt kiváncsi, nem a jövő képét akarta, hanem számadatokat, olyanokat, amelyből megitélhesse a találmány jelentőségét. Itéletet akart formálni, de maga ez a felolvasás nem igen segitette ehhez. Egyre hangzottak a türelmetlen közbekiáltások, amelyek a találmány iránt való érdeklődés ürügye alatt tulajdonképpen Csányi és a rendezőség ellen irányultak. Csak akkor állott be némi csönd, amikor egy stentori hang ezt harsogta bele a zürzavaros lármába:

— Ugyan kérem, hisz nem csinált ez az ember semmi rosszat, csak fel akart valamit találni. Mért bántják?

A stentori hang tulajdonosa a népszerü *Pichler* Győző országgyülési képviselő volt. Élénk derültség is jutalmazta ezt a kedves védelmet. Mire a felolvasó fölkérhette a jelenvolt szakférfiakat, nevezetesen *Hoor* Mórt, *Schuller* Alajost és *Straub* Sándort, hogy tegyék meg az elemmel a kisérletet ők maguk.

A felhivottak azonban egyértelmüen visszautasitották ezt s rábizták Csányira a kisérlet elvégzését. A kisérlet előtt azonban még volt egy kis vita. *Straub* Sándor hangsulyozta, hogy a véleményadáshoz nem egy hét, de egy hónap is kevés. Szükséges előbb, hogy pontosan és hitelesen megállapittassanak az elem fizikai állandói, az anyagfogyasztással arányosan a termelt áram mennyisége, amelyet össze kell aztán hasonlitani a jelenleg rendelkezésünkre álló elektromos energia-források által szolgáltatott áram költségeivel és mennyiségével, sőt minőségével. S ha mindez megvan, még mindig megmarad a gyakorlati élet, mint legfelsőbb itélkező és csak azután lehet eldönteni, mi a találmány jelentősége, mit helyettesithet, milyen és mekkora terrénumot hódithat meg. Körülbelül ezeket mondták a többi szakértő meghivottak is. Most Csányi szólalt fel izgatottan, a meggyőződés hevétől kipirultan. Kifejtette, hogy ő tudja találmányának jelentőségét és reméli, hogy esetleges további javitásokkal eljut majd odáig, hogy kiszoritja a dinamókat. *Hoor* ujra felszólalt, hangsulyozva, hogy ideális állapot lenne a dinamók lomtárba helyezése, de egyelőre kissé nagyon is vérmesnek találja az ilyenfajta reményeket.

A találmány bemutatására került végre aztán a sor és a kisérlet ugyanazokat az adatokat mutatta, amelyeket már több alkalommal közöltek a lapok; az áram erőssége növekedett a rövid zárlat után, izzólámpákat világitottak az elemmel stb. De egyéb ujat ma sem tudtunk meg.

Dr. *Bárczay* Gábor szólt még néhány szót, kijelentve, hogy most átadják az illetékes birálók kezébe az egész ügyet és csak arra kérte a közönséget, hogy legyen türelemmel és ne itélkezzék előre, mig a határozott szakvélemény nyilvánosságra nem kerül. Azok, akik hivatottak a találmány megbirálására, lelkiismeretes vizsgálat után véleményt fognak adni, amely majd véget vethet a találmány nyomán támadt izgatottságnak.

*

A Magyar Távirati Iroda éjjeli kiadása a következő nyilatkozatot hozta:

(Müegyetemi tanárok véleménye.)

Augusztus vége felé a budapesti napilapok és néhány szaklap azzal a hirrel lepték meg a közönséget, hogy Csányi Henrik olyan galvánelemet talált fel, amely állandóság és munkaképesség dolgában az eddig gyakorlatban levő elemeket annyira felülmulja, hogy az erős áramok előállitására a jelenleg használatban levő dinamógépeket és akkumulátorokat volna hivatva pótolni s egyben lehetővé tenné az elektromos áramnak az eddiginél sokkal olcsóbb önköltségi áron való előállitását. A lapok azt is felemlitették, hogy a Csányi-féle elemekkel megoldást fog találni a vasuti vontatásnak, az elektromos automobilnak, a repülőgépnek stb. stb. eddig megoldhatatlan problémája. Mindeddig azonban a telep munkaképességét jellemző számadatokról a telep tartósságára vonatkozó, továbbá az elem alkalmazásával járó és az alkalmazáshoz szükséges elrendezésekről és az azokkal járó müszaki nehézségek megoldásáról semmi olvasható nem volt. Valamint nem volt szó eddig arról sem, hogy a feltaláló az elemet szakértőknek a felsorolt célból rendelkezésére bocsátotta volna, hogy az elemet müszaki szempontból megvizsgálva, annak munkaképességét és annak a jelenleg használatban lévő gépekkel szemben fennálló előnyeit megállapitsák. Eddigelé csak *Peters* tanár adataira történt hivatkozás, melyek szerint az uj elem felülmulja a Bunsen-féle elemet. Mindebből tehát azt következtetjük, hogy eddigelé a feltalálók találmányaikat egyébb szakértőkkel nem ismertették meg, amit sajnálatunk, mert minden ujabb dolog iránt érdeklődve az elemet a feltalálók hozzájárulásával készséggel megvizsgálta volna bármely szakértő és a szakértőnek a véleménye, amennyiben az elem, használhatónak bizonyult volna, határozottan csak javára vált volna a találmánynak. A müszaki tudományok terén való minden haladás iránt kötelességszerüen érdeklődve, a jelen találmány mibenlétéről is tájékozást akartunk szerezni s azért, mivel a feltalálók ilyen elemet nem bocsátottak rendelkezésünkre, sőt *Wittmann Ferenc tanár egyenes felszólitására sem volt hajlandó Csányi Henrik az elemet rendelkezésére bocsátani*, kénytelenek voltunk a szabadalmi leirás alapján ilyen elemeket, melynek a törvény szerint olyannak kell lenni, hogy a találmány tárgyát bármely szakértő a leirásban foglalt adatok alapján elkészithesse — összeállitani és a kisérletezést megejteni.

Előrebocsátjuk, hogy a vizsgálatokat nem azért ejtettük meg, mintha eleve nem lettünk volna azzal tisztában, hogy az elemet, vagy bármely más galvánelemet az erős áramu generátorok pótlásául elektromos világitásu és erőátviteli célokra használni nem lehetne. Hiszen a galván-elemekkel drótot melegiteni, sőt olvasztani, Volta-iveket előállitani. egyszóval az elektromos áram jellemző hatását tetszés szerinti mértékben demonstrálni lehet — mindenféle elemet lehet, ezt minden müvelt ember tudja. Az a tény tehát, hogy a Csányi Henrik szerkesztette elemmel az elektromos áram jellemző hatását bemutatni lehet, szakértőt nem lephet meg. Habár az elemnek erős áramelőállitására való használhatóságát egy pillanatig sem tartottuk lehetségesnek, azt tételeztük fel, hogy a vérmes hirlapi közlemények legalább csak annyira lesznek igazak, hogy az uj elem a galván-elemek eddigi gyönge áram előállitására szoritkozó alkalmazási körében az eddigi galván elemek hatásával szemben előnyösen lesz felhasználható, ez sokkal szerényebb, de legalább mégis értékesithető haladást jelentett volna.

Az ezirányban általunk folytatott vizsgálatok és a közönséges, ugyanoly méretü Bunsen-elemmel tett összehasonlitások azt eredményezték, hogy az elem munkaképesség, állandóság és üzemköltség dolgában teljesen a régóta ismert Bunsen-elemhez hasonlit. Ez okból a Bunsen-elemekkel és más elemekkel erős áramok előállitására végzett számos kisérleteknek eredménytelenségére hivatkozva azon határozott meggyőződésünknek adhatunk kifejezést, hogy a *Csányi-féle elem erős áramoknak gyakorlati előállitására a gyakorlatban gazdaságosan sohasem lesz alkalmazható*, semmi esetre sem gazdaságosabban, mint az eddigi elemek.

A kisérletek alkalmával azt is konstatáltuk, hogy az elemben felhasznált öldöklő méreg, a ciankalium bomlása folytán cyanhydrogen (kéksav) keletkezik, a diaphragmában a szenet körülvevő erős salétromsavoldatból pedig bőségesen nitrogén gőzök fejlődnek. Éppen ez utóbbi hátrány tette lehetetlenné a különben kitünő Bunsen-elemek gyakorlati használhatóságát gyengeáramu célokra. A Csányi-féle elem tehát a salétromsavat alkalmazza, amelynek kiküszöbölése a szakértő buváróknak eddig főtörekvését képezte. Ezenfelül ráadásul az eddigelé ismert legerősebb mérgek egyikét, a cyankaliumot tartalmazza és kéksavat fejleszt, ami által az elem valósággal közveszélyessé válik: annyira közveszélyessé, hogy nem képzelhető, miszerint a hatóságok ennek a cyankaliumot tartalmazó elemnek a közkézre való bocsátását megengedhetnék. Az előbbiekhez még csak azt fűzhetjük hozzá, hogy a galvánelemeknek világitási és erőátviteli célokra való felhasználása nem tisztán csak a galvánelemekben elfogyasztott anyag pótlásával járó költségek kérdése, de egész sora a müszaki nehézségeknek állja az alkalmazás utját, igy például az elemekben üzemközben és növekvő terheléssel járó feszültségcsökkenése, mely az elem jellemző tulajdonságai közé tartozik és amelynél fogva komplikalt és költséges mechanikai elrendezése nélkül a lámpákat állandó feszültséggel, tehát állandó fényerővel müködtetni nem lehet. Nehézségeket okozna végre a házi berendezés ellátására szükséges nagyszámu elem, ezek beszerzési ára, kezelése, gondozása és végre elhelyezése. (Vide akkumulátorok.) Ez a kérdés annál kényesebb ez esetben, mert — és ezt most már a közönségtől kérdezzük — hova volnának hajlandók a mérges kénsavgázakat és nitrogéngőzöket fejlesztő batériákat felállitani? A konyhában, az éléskamrában, vagy a pincében-e?

Amennyiben a feltalálók arról kivánnának bennünket meggyőzni, hogy tudományos és gyakorlati alapon álló fennti véleményünk nem helyes, kijelentjük hogy szivesen vállalkozunk a feltalálók által nekünk rendelkezésre bocsátandó elemekkel, a feltalálók hozzájárulásával végzendő kisérletekre és e kisérletek eredményének közzétételére. Véleményünk nyilvánitására az a törekvés vezetett, hogy a találmány iránt érdeklődő közönséget de a feltalálókat is tulságos vérmes reményektől és a találmány értékével aránytalan költségektől megóvjuk. Azt tartjuk, hogy valamely találmány értékének megállapitására egyedül csak a szigoru szakavatott vizsgálat, a gyakorlatban való eredményes alkalmazás és megfigyelés képezheti a megbizható alapon.

Budapest, 1903. szeptember 12.

Dr. *Wartha Vince*, müegyetemi tanár.
Wittmann Ferenc, müegyetemi tanár.
Dr. *Hoor Manó*, müegyetemi tanár.

Szeptember.

Pindarustól egész máig
Egyre rí ó, egyre sír ó,
S szomoruan, banálisan
Őszi dalt zeng a versíró.
Zengeni fog, míg csak ősz lesz,
Zeng, a mig csak egy szál is van;
Ezért tehát én is zengem
Szomoruan, banálisan.

Temető lesz nemsokára:
Hú l a levél, kél az avar,
És az arany verőfényben
Minden nyugtalanít, zavar.
Hiszen tél lesz, tél lesz ujra,
Szomoruan várjuk el őt;
Biztos, hogy lesz, — tavaly is volt
S jól emlékszem, tavaly előtt.

Nem vidúl fel a kedélyem,
S járok-kelek haló vagyban,
Járok-kelek fakó szívvel,
Járok-kelek strandnadrágban,
És a szentimentalizmus
Langyos lehe csapja szívem,
Ó mi kéjjel zengem az őszt,
Borgisz durch három íven!

És mi az egy dalköltőnek
Hogy még kicsit meleg vagyon;
Megérzi az őszt előre
S fáj a szíve igen nagyon.
Mi az neki, hogy pacsirta
Zeng a kertben minden ágon;
Ujján a verslábat méri,
S költve vergődik az ágyon.

Mi az neki, hogy még teli
Zöld levéllel a fák szára;
Mi az neki, hogy olcsóbb lesz
Holnap már a cukor ára;
Mi az neki, hogy a szőlő
Kiváló lesz és a bor is;
Ő csak telet jósol, mint Falb,
S jósol, mint Saratov Boris.

Ó mikor még strandnadrágom
Hófehér volt és a strandon
Inkognitó szerepeltem,
Már nem tudom, milyen rangon;
Akkor vidám volt kedélyem.
Hej, de most már mint remete
Olyan szomorúan élek,
S a nadrágom hófekete.

Aztán szerelmes is vagyok,
Lány rabolta el a szivem;
Selyemhaju, ifju hölgy ő,
Főképp ezért zöld a szivem.
De hát olyan a szerelem,
A szív tőle eltöródik
És hogy ősz van s húll a levél
Azzal kutya sem törődik.

xl.

FŐVÁROS

(*) **Változások az iskolaigazgató-karban.** Az uj iskolai év küszöbén nevezetes változások történtek a székesfővárosi iskolaigazgatói karban. A főváros

tanitásügyének több érdemes munkása vonult nyugalomba és a régiek helyét mind árt ui erők foglalták el. A VIII. kerületi községi reáliskolában a nyugalomba vonult *Felsmann* József igazgató helyett *Berkes* Imre foglalta el, a VII. kerületi polgári leányiskolában *Vajdafy* Ernő igazgató helyébe dr. *Ágh* Géza lépett, az V. kerületi községi elemi iskola igazgatóia, *Lakits* Vendel helyett *Taxner* Árpád lett mig a VII. kerületi elemi iskola igazgatói székén *Schmidt* Albint *Zanker* Ferenc váltotta föl.

A hus-ügy.

Budapest, szeptember 12.

Még mindig teljes a zagyvaság a mészáros urak dolgában. Egységes eljárás nincs. Egyik mészáros fölemelt árban adja a hust, a másik a régi árban, sőt van olyan is, aki belemegy az alkuba. Ha a gazdasszony kardos menyecske s nem hagyja magát, akkor leengedi a mészáros a fölemelt árból, a gyáva nők azonban drágábban veszik a hust. A mészáros-mozgalomnak már az is lett a következménye, hogy egyes hentesek is akarnak halászni a zavarosban s fölemelik a sertéshus és a hentesáruknak az árát. Bolond idők ezek nagyon. Érdekes a dologban az, hogy semmi ok nincs a hus drágitására, mert az *eleven marha ára olcsóbb az idén, mint tavaly a nagyban való árak négyhat fillérrel* csökkentek. Segiteni a bajokon, illetve a mészárosok ellen eljárni hathatósabban csak a vásárcsarnokban lehet, ahol könnyebben meg lehet állapitani, hogy melyik mészáros adja drágábban a hust, a városban elszórt magános mészárszékekben ez már bajosabb, s azokban mint fönnebb emlitettük, az alkudozás vidám rendszere, vagyis rendszertelensége állott elő. Az idei és tavalyi árak között való különbséget az itt következő adatok mutatják: Az idén szeptember tizediki vásáron a jobb minőségü hizott magyar és tarka ökör ára volt 66—70 korona. (Tavaly a szeptember tizenegyediki vásáron 63—76 korona), középminőségü 58—64 korona (tavaly 58—64 korona), silány 52—56 korona (tavaly 52—56 korona). Szerbiai ökör jobb minőségü 48—64 korona, kivételesen 68 korona, tavaly 50—64 korona kivételesen 87 korona) silányabb 40—47 korona, (tavaly 40—48 korona.) Ezek hivatalosan jegyzett árak s ezért jogosulatlan a mészárosok husdrágitó akciója. A vásárcsarnokokra nézve az alábbi kimutatás adhat tájékoztatást:

A *központi* vásárcsarnokban és a *belvárosi* csarnokban az árak változatlanok.

A *Rákóczi-téri csarnokban* tizenkilenc mészáros van. Mind a tizenkilenc fölemelte a *leveshus* árát, de az emelés nem egyforma, *Haskó* Dávid, *Horváth* Béla, *Scheibel* Jenő, *Scheiber* Mátyás, *Hirschler* Ignác *Goldreich* Fülöp, *Scheiber* Mórné, *Weisz* Jakab, *Feldmár* Dávid *Kögl* Ferencné, *Tóth* Kálmán, *Kiss* Antal, *Horváth* Károly, *Klein* Albert és *Róth* Gusztáv a hus különböző neme szerint 8—16 fillérrel emelték föl a hus árát. *Dulz* Lajos, *Takáts* Mihály, *Zinhóber* József és *Richter* Albert azonban mindennemü szegyhus árát csak 8 fillérrel emelték. A *pecsenyehus* árát a tizenkilenc mészáros közül csak *Toth* Kálmán emelte föl, még pedig 16 fillérrel.

A *István-téri* csarnokban tizenöt mészáros van, akik közül kettő árusit elsőrendü hust, tizenkettő másodrendüt és egy növendékhust. A *leveshust* valamennyi a régi áron adja. A *pecsenyehus* árát nem emelte *Horner* Gyula és Miksa, *Guttmann* Sámuel, *Simon* Vince *Fodor* István, *Weisz* Herman, *Reiner* Salamon és *Hoffmann* Bernátné. Nagyobb árakat irtak ki, de ha a vevő alkuszik, a régi árakon adják a hust: *Brenner* János, *Smolka* Mihály, *Altmann* Mór, *Rosenberger* Sándor, *Orlik* Adolfné és *Mermelstein* Salamonné.

A *Hunyady-téri csarnokban* a harmadrendü husnak, a vékony szegynek és dagadó szegynek az árát nyolc fillérrel ezek emelték: *Kurcz* Lipót, *Rédner* Ármin *Kleiner* Matild, *Polatsek* Manó, *Schönfeld* Ignác, *Schvarc* Teréz. *Sztojanovits* István, *Scheller* Antalné, *Stagl* Antal *Reisz* Dávid és *Hummer* Ferenc. A hus árát egyáltalán nem emelték: *Tisch* Lipót, *Goldgruber* Hermann, *Lohonyai* M. Gyula, *Zalka* János, *Spitzer* Jakab, *Herczog* Samu, *Neumann* Béla, *Fecser* Lajos, *Horner* Dávid és *Pethő* János.

A *hold-utcai csarnok*ban 16 rekeszben 12 mészáros árusit. Ezek közül 7 rekeszben 4 mészáros jobb minőségü, 9 rekeszben 8 mészáros silányabb minőségü hust árusit. A hus árát, még pedig a leveshusét 8 fillérel, a pecsenyehusét 16 fillérrel, s a többi részt 8 fillérrel a következők emelték: *Svartz* Jakab, *Abelesz* Vilmos *Horváth* Lászlóné, *Svartz* Ármin, *Slézinger* Ignác *Redner* Mór, *Henrik* Antal, *Reisz* Gyula és *Vácsi* Sándor. Azonban a közönség csakhamar rákényszeritette a mészárosokat, hogy visszatérjenek a régi árra. Ma már csak *Svartz* Jakab, *Abelesz* Vilmos, *Redner* Mór és *Vácsi* Sándor árusit nagyobb árakon. Ebbben a csarnokban a hentesek is fölemelték az árakat. *Klein* János, *Mlatyetz* Vendel, *Schilhart* Károly és *Ziska* Sebestyén a sertéshust, a hájat és zsirt 8 fillérrel, a sózott és füstölt szalonna árát 6 fillérrel emelték. *Dobszay* József és *Weigl* Ferenc az árakat nem emelték.

A *bomba-téri csarnokban* öt mészáros van. *Frindt* Antal és özvegy *Frindt* Antalné a hus árát nem emelték. *Neumeister* Mihály csak a harmadrendü leveshus árát emelte 8 fillérrel. *Stift* Károly mind a három minőségü leveshus árát fölemelte 8 fillérrel, a pecsenyehusét 12 fillérrel. *Götzinger* Lajos a pecsenyehus árát, noha már azelőtt is 20 fillérrel drágábban mérte mint, a többi mészáros, 20 fillérrel, az elsőrendü leveshus 12, a másodrendüét 20, a harmadrendüét 8 fillérrel emelte.

Ezt a helyzetet különben, mint ujabban értesülünk, a mészárosoknak egy ***bizalmas értekezlete*** **és egy** értesitése előzte meg, amelyet az összes mészárosoknak megküldöttek. Az értekezleten, amely a napokban volt, megállapitották, hogy a magyarországi marhaállomány tetemesen megapadt a közös legelők eltörlése folytán, mig a külföldre való szállitás egyre emelkedik s ennek az a természetes következménye, hogy az élőmarha ára egyre növekszik. De Budapesten nagy károkat okoz a mészárosoknak az a körülmény is, hogy a főváros hatósága megengedi a vásáron a darával való etetést, ami nagyban megváltoztatja az élő állatok sulyát. Az értekezlet, miheztartás végett, a következő értesitést küldte a budapesti mészáros-ipartestület összes tagjaihoz:

> A budapesti mészáros-iparosok az ipartestület üléstermében tartott népes értekezleten egyhangulag elhatározták, hogy a szarvasmarha árának folytonos és állandó emelkedése, valamint a faggyu-árak hanyatlasa következtében a nyomasztó kényszer hatása alatt, a mai naptól fogva a leves-hus árát 8 fillérrel, a pecsenye-hus árát pedig 16 fillérrel emelik föl, mindaddig, amig kedvezőbb üzleti viszonyok nem következnek be, vagy a székesfőváros tanácsa a darával való etetést, mint az ál-sulyképződés egyedüli okozóját, meg nem szünteti. Az üzlet évek óta pang; a megélhetés viszonyai egyre türhetetlenebbé válnak; az adók és egyéb közterhek alig elviselhetők s mégis folytonosan növekvőben vannak, ugy, hogy nincs más mód a kibontakozásra, mint ha összetartással segitünk a válságos helyzeten. Teljes bizalommal fordulunk tehát a t. szaktárs urakhoz, amidőn abbeli reményünket fejezzük ki, hogy a fönntebbi határozatot pontosan meg fogják tartani és minden lehetőt el fognak követni arra nézve, hogy az iparüzletünk folyását végre-valahára a rendes mederbe terelhessük.

A következmények mutatják, hogy az értekezletnek és a felhivásnak nem lett meg az egységes eredménye. A mészárosok két részre oszlottak, az egyik emelte az árat, a másik és pedig a tulnyomó rész megmaradt a régi árak mellett. A mozgalom meginditói és támogatói ellen közben az a körülmény is fölmerült, hogy az élő állatok ára is csökkent. Mindezeknél fogva bizvást remélhető, hogy Budapest közönsége a hatóság erélyes közremüködésével visszakapja az egész vonalon a régi husárakat.

SZINHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Szinház.** Ma volt az első reprise Dumas *Denise*-ét ujitották fel. Nem hosszu esztendők multával támad föl a francia szinmü, mert alig négy éve, hogy utóljára adták a nemzeti szinpadon. Ez az idő kevés arra, hogy ilyen értékes, komoly és szép részletekben bővelkedő darabot végképpen elfelejthessünk. A felujitás érdekessége voltaképpen abban rejlik, hogy ma este nagyobbára uj szereplőkkel játszották a darabot. Ezek az uj szereplők nagy ambicióval, friss kedvvel és jó részben kitünő sikerrel váltották föl a régieket. Élénk elismerést kell juttatnunk *Szacsvayné*nak, aki ritkán volt természetesebb ritkán társalgott több éllel és finomabban, mint ma este. Thauzettenét a negyvenhatéves párisi grande dame-ot, aki tökéletes nagy uri modorral párositja frivol könnyelmüségét és belső romlottságát, ugy tudta jellemezni, hogy alakitásában ez a szerep *élt*. Nem csinált belőle se szalón-szörnyeteget, se karrikaturát. Azt az asszonyt mutatta, akinek nincs érzéke a tisztesség iránt és aki olyan könnyedén, simán követi el a gonoszság határán járó léhaságokat, mintha magától értetődőnek találná, hogy igy cselekedjék. Az elegáns morál insanitynek jobb és biztosabb rajzát alig adhatja valaki. Fernand ur méltó fia ennek az előkelő asszonyságnak és *Dezső* kifogás nélkül adta. Itt is megvolt a léha, cinikus felfogás, a kemény, brutális lelkiismeret és a könnyed, nagyvilági modor. Mártha szerepét *Váradi* Arankától láttuk. Szerencsésen, sokszor megragadó hatással játszotta ezt a fiatal leányt, akinek a lelke épp olyan erős, mint amilyen bájos. Látszik, hogy édes testvére gróf Bardanesnak, aki arisztokratikus előitéletek alacsony gőzköréből a szabad és nemes humanizmus magaslatára emeli magát. *Váradi* Aranka ma másodszor játszott nagyobb szerepet és ujabb, meglepő jelét adta sokoldalu, biztosan jellemző, finom diskrécióval rajzoló talentumának. *Pethes* Thouveninje még nem egészen az, akit ebben a szerepben kivánunk, de komolysága, értelmessége révén nemsokára hozzájuthat ahhoz, hogy Dumas okos és becsületes embereit méltó módon képviselje. Csak a hang számrazságába kell több szint, több üdeséget, több charme-ot vegyiteni. Ezek nélkül a Dumas-féle végtelenül szellemes okoskodások nem vonzanak eléggé. Kitünő Pontferrand volt *Gál*, aki minden szerepének sulyt ád; érdekesen alakitott az uj Brissonné, *Rákosi* Szidi; és a Pontferrand-hölgyeket szinesen, mulatságosan rajzolta *Paulayné* és a leánya, *Erzsike*. A régi szereplők — *Mihályfi*, *Hegyesi* Mari és *Ujházi* — a közönség zajos tapsai közt játszottak és kivették részüket a mai reprise sikeréből. *(á—e.)*

** **Akusztikai próba az Operaházban.** Ma délelőtt tizenegykor tartották meg a próbát az Operaházban az uj hangfogó készülékkel, amelylyel az akusztikai hatások egynémely fogyatékosságán kivánnak segiteni. Eddigelé az volt a panasz, hogy a fuvóhangszerek ártanak a vonósok érvényesülésének ami által a közönség a zenemüveket nem élvezhette igaz mivoltuk szerint — másrészről pedig az énekesek is elégedetlenek voltak, mert a szinpadon nem megfelelően hallották a zenekart és igy intonálás dolgában támaszt nem találtak a kiséretben. E bajokon van hivatva segiteni a hangfogó készülék, egy a zenekar fölött elhelyezett kagylóformáju faburkolat, amely a nézőtér első sora előtt levő párkányzatból domborulva csaknem egészen eltakarja a zenekari tagokat a közönség előtt. Közvetlenül a faburkolat alatt vannak elhelyezve az első- és másodhegedüsök és a hárfa, nemkülönben a dob, — a zenekar többi része, a fa- és rézfuvók, továbbá a karnagyi pulpitus szabad térségen foglal helyet. A mai kisérletnél több töredéket adtak elő, hogy az uj rendet kipróbálják. Nem hinnők, hogy a hangfogókészülék beválnék, legalább ugy tapasztaltuk, hogy a régi bajok ezuttal is zavarták fülünket. Csalódtunk abban a reményben, hogy a vonósok és a fuvók hanghatása egységesen érvényesülne, anélkül, hogy az egyik a másiknak a rovására predominálna. A rézfuvók erőszakossága ilyen viszonyok között is megsemmisiti a hegedük finomabb vonalait, a fafuvók pedig a faburkolatból reszonálván, elvesztik bensőséges melegségüket és valami tompa, élettelen karakterrel zavarják élvezetünket. Az énekesek azonban ugy nyilatkoztak, hogy ezuttal sokkal jobban hallották a zenekart és igy biztosabban is énekelhettek. *Lohengrin* előjátéka érvényesült még aránylag a legjobban az uj berendezés mellett, de a Lohengrin-finálében tomboltak a trombiták. Ugyanez áll az *Istenek alkonya* finuléjáról is, amelyben *Ney* Hermin énekelte Brünhildát. — Végül az *Operaház* uj orgonáját mutatták be a közönségnek. *Noséda* Károly karigazgató nehéz preludiumot játszott ismert müvészetével az uj hangszeren, amelynek két manualéja és huszonöt regisztere van.

** **Cigányverseny a Népszinházban.** A cigányok versenyének mai negyedik napján a két legérdekesebb primás, *Banda* Marci és *Rácz* Laci került össze. Először Banda Marci játszott; három Dankó-nótával kezdte, majd azokkal a csodálatosan szép szomoru nótákkal folytatta, melyek mellett még a nagyapáink buslakodtak. Végtelen egyszerüen előadott, könnyekig meginditó nótáival nem tudott betelni a zsufolásig megtelt szinház, s igen sokszor szólitotta a lámpák elé a kedves, szerény öregurat, ki utóljára két óriási babérkoszoruval a vállán jött megköszönni a tapsokat. Az első felvonás után *Rácz* Laci következett. Merő ellentéte az öreg Bandának; ez egy elegáns vivőr, aki oly otthon van a szinpadon, mintha ott nőtt volna fel. Hires fekete hegedüjéből gyönyörüen szálltak a nóták, a szomoruak, s a vigak — de főként a vigak — ugy hogy egy tiszt ur mellettem a frissénél összeverte a sarkantyuit, s egy önfeledt pillanatban a fejéhez kapott... Roppant sokat tapsoltak *Rácz* Lacinak is, s ő elegánsan hajladozott, s mosolygott a szép asszznyok felé. *K. s.*

•

A magyar népdal és népszinmü iránt a főváros közönségében egyszerre annyira fellendült az érdeklődés, hogy *Dankó* Pista hátrahagyott népszinművének, a *Cigányélet*nek eddigi összes előadásaira valamennyi jegy elkelt s ma már a délelőtt folyamán kitették a *Népszinház* pénztára elé a táblát, hogy: Minden jegy elkelt. Ennélfogva az igazgatóság a jövő hét minden napjára a *Cigányélet*et tüzte ki, ami első eset a *Népszinház* fennállása óta, hogy egy népszinmü egyfolytában az egész hét müsorán maradhat. A népszinmü előadásával kapcsolatos cigányverseny is oly nagy érdeklődést keltett, hogy a jövő hétre hazaérkeznek a távol külföldről a kiválóbb zenekarok, igy *Oláh* Józsi zenekara Berlinből, *Balogh* Géza Kairóból, *Koczé* Antal Oroszországból, *Rigó* Béla Londonból és *Radics* Béla Baden-Badenből. A verseny zsürije *Mader* Raul operaházi igazgató elnöklete alatt naponta megjelenik a földszinti két fenntartott páholyban s szabadságáról hazaérkezvén, megkezdette müködését a zsüriben *Bezerédy* Viktor miniszteri tanácsos is; a zsüri másik elnöke. *Barcsay* Domokos országgyülési képviselő, valamint *Szemere* Miklós kamarás és gróf *Esterházy* Pál a jövő hét első napjain érkeznek haza s kezdik meg müködésüket a zsüriben. *Szemere* Miklós már ma megküldötte a Szemere-dijat, mely egy rendkivül értékes emléktárgy: aranykoszoruval ellátott fehér

tokban diszes aranyóra, amelynek egyik fedelén van a Szemere-család cimere, a másikon pedig e szó van bevésve: Népdalért. A holnapi előadáson *Szoyer* Ilonka, a m. kir. Opera jeles, fiatal müvésznője, a hétfői előadáson pedig *Komlósi* Emma, a szinház ujonnan szerződtetett müvésznője énekli a *Dankó*-nótákat.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** *A vasgyáros*, Ohnet nagyhatásu szinmüve holnap, vasárnap a rendes szereposztással éri meg a 108-ik előadását. A rendkivül népszerü darabban, amely a szinház legvonzóbb müsordarabja s folyton telt házak és nagy érdeklődés mellett adatik, ez alkalommal is *Török* Irma, *Mihályfi, Császár, Dezső, Vizvári, T. Delli* Emma és *Lendvayné* játszszák, a nagyobb szerepeket. — *Shakspere* klasszikus vigjátéka a *Sok hühó semmiért*, amely az elmult szezon utolsó hetében oly nagy sikert aratott, hétfőn ujra szinre kerül a főbb szerepekben *Török* Irmával, *T. Halmi* Margittal, *F. Dömjén* Rózsival, *Mihályfi Gyenes, Beregi, Vizvári, Gabányi, Gál, Pethes* és *Horváth*tal.

** **Budai Nyári Szinház.** A *Budai Nyári Szinházban* holnap, vasárnap, továbbá hétfőn és csütörtökön Offenbach bohózatos operettje. a *Párisi élet* kerül szinre. Kedden lesz a hires Gorkij-drámának, az *Éjjeli menedékhely*nek negyvenedik és szombaton a negyvenegyedik előadása. Szerdán *Szterényi* Malvin operaénekesnő vendégfelléptével *A tévedt nő* cimü opera kerül szinre. Pénteken *Maleczky* Vilmosnak, a Magyar Királyi Operaház nyugdijazott tagjának vendégfelléptével a *Rigoletto* operát adják. Maleczky évek hosszu során át volt az Operaháznak első tenoristája. nyugdijba lépése óta pénteken játszik először Rigoletto cimszerepében, mely a müvésznek egyik legkiválóbb alakitása volt. Vasárnap délután a *Rip van Winkle* operett, este pedig a *Sulamith* cimü héber dalmü van müsoron, *Anday* Blankával a cimszerepben.

** **A Királyszinház készülődése.** A *Királyszinház* előmunkálatai gyorsan haladnak előre. Az épületen javában folynak a diszitési munkálatok, a társulat pedig megkezdi már a próbákat. Az igazgatóság ideiglenes helyiségét áttette a Kerepesi-ut 63. szám alá, ahol e hó 14-ikén, hétfőn az egész személyzet összejön és kedden megtartják az első próbát *Martos* és *Huszka* operettjéből, az *Aranyvirág*ból. Az *Aranyvirág*gal párhuzamosan *Csepreghy* Ferenc *Vizözön*éből és *Heijermans* Hermann drámájából, a *Ghettó*ból is megkezdik a próbákat.

** **Városligeti Nyári Szinház.** A *Városligeti Nyári Szinház*ban vasárnap este mérsékelt helyárakkal utolsóelőtti előadásul a *Bob herceg és Mici hercegnő* bohózatot adják, Brezsina szerepében *Feld* Mátyással. Délután felére leszállitott helyárak mellett, *Egy borbélycsalád kalandjai* bohóság kerül szinre. Mind a két előadáson a legjobb erők szerepelnek.

** **Hirek a Magyar Szinházból.** A *Magyar Szinház*ban jövő vasárnap, szeptember 13-ikán lesz az *első délutáni előadás*, amikor is a rendes *mérsékelt helyárak* mellett *A drótostótot* játszszák. *Lehár* Ferenc népszerü operetteje a hét minden estéjén szinrekerül, vasárnap kétszer is. A holnapi előadáson is *Heltai* Jenő énekli Jankó szerepét, a kadétot pedig *Márton* Mihály, a szinház uj tagja játszsza. *A drótostót* e heti előadásaiban is a darab rendes főszereplői: *Szentgyörgyi* Lenke, *Kornai* Berta, *Sziklai. Boross, Ráthonyi* és hétfőtől megint *Rubos* Árpád lépnek föl.

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zenemükereskedésében (Budapest Károly-körut 26.) Teljes operák és operettek szöveggel: Goldmark, Berlichingeni Götz 18.— K. Wagner, Tristan és Isolda 12.— K. Lohengrin 10.80 K. Leoncavallo. Bajazzo 14 40 K. Verdi. Aida 14.40 K. Szöveg nélkül. Wagner, Tannhäuser 10.80 K. A bolygó hollandi 6.20 K. Siegfried 12.— K. Verdi, Aida 9.60 K. Rigoletto 4.80 K. Traviata 4.80 K. Trovatore 4 80. Offenbach Hoffmann meséi 9.60. Orpheus a pokolban 4.80 K. Szép Heléna 4.80 K. Operettek: Strauss. Denevér 5 40 K. Khinai mézeshetek 6.— K. Az édes lányka 5 40 K. San Toy 5 40 K. A drótostót 2 füzetben 6.— K. Lincke, Indra 3.— K. Luna asszony 3.— K. magyar szöveggel. Bob herceg 6.— K. A drótostót 6.— K. Katalin 6.— K. Casanova 6.— K. Hoffmann meséi 6.— K. Keringők: Luna-keringő 2.40 K. Édes lányka 2.40 K. Lincke, Verschmähte Liebe 2.40 K. Hunnia-keringő 2.— K. Eredeti *Cake Walk* a Mici hercegnőből 1.80 K. Legkedveltebb kuplék és dalok: Patat, Dori von Freischmecker 1.80 K. Huber, Stör ich? 2.40 K. Lincke Es war einmal 2.16 K. Aleter. Légyott, Intermezzo 1·80 K. A rózsabimbó és a nap 2 16 K. A napvirág és a nap 2.16 K. 110 magyar népdal zongorára cigányos modorban 3.— K. Dankó Pista 50 dala zongorára 4 — K., cimbalomra 4.— K., hegedüre 3.— K. Dóczi dalok gyüjteménye 5.—. Kurucnóták legujabb gyüjteménye 3.—. Kapható ugyanott az összes zenedékben előirt tananyag. Állandó vevők kedvezményben részesülnek. Könyv- és zenemüjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök.

MÜVÉSZET

□ **Kossuth arckép.** *Szatmár* város képviselőtestülete legutóbbi közgyülésén elhatározta, hogy Kossuth Lajos életnagyságu arcképét megfesteti a városház diszterme számára. A kép kivitelével *Gergely* Imre festőmüvészt bizták meg. Az ünnepies leleplezést október első napjaiban tartják meg,

□ **A Bihary-Glatter-Knopp-féle női festőiskola** ez évben lép hetedik évfolyamába. Az iskola hazánk e három hirneves festőmüvésze szakszerü vezetése folytán eddig is oly szép eredménynyel töltötte be hivatását, hogy mindenki a legnagyobb bizalommal fordulhat hozzá. Felvételek minden időben történnek. Felvilágositást nyujt *Glatter* Armin I., Kelenhegyi-ut 12—14. (Képzőmüvészeti társulat bérháza.)

Margitay Tihamér kiállitása.

— *A Nemzeti Szalónban.* —

Budapest, szeptember 12.

A Nemzeti Szalón kiállitása aligha szerzett még akkora meglepetést a közönségnek, mint a mostani, mikor *Margitay* Tihamér kollekcióját mutatta be. Elfogulva mentünk a tárlatra, mert előre kiszineztük magunknak, hogy mit fogunk találni. Régebbi müvei közül az ő országszerte ismert szalón — zsánereit és gigerli — alakjait, ujabb müvek gyanánt pedig — nem ugyan ennek a zsánernek a folytatása, mert Margitay sokkal okosabb ember, hogysem be nem látná e zsáner folytatásának a lehetetlenségét a mai pozitivebb viszonyok közt, hanem — mesélő öregeket, tátott szájjal hallgató gyermekeket s hasonlókat. Mert Margitay ezelőtt négy-öt évvel a szalónok mesterkélt, hazug, kendőzött világa és brillantineos, eau-de-loubines alakjai helyett az ős naivitás világához, a mesékhez, együgyü aggastyánokhoz és maszatos gyermekekhez csapott át. Ezelőtt négy évvel még igy volt s mi egész máig a négy év előtti impressziók snájderrőfjét alkalmaztuk Margitayra, a mostani kiállitásba bandukolván.

A müvész azonban éppen ezzel az utolsó négy esztendővel csapott be minket, ritka látványát nyujtván egy váratlan uj étapénak. Mi történt e négy év alatt? Körülbelül megfelel rá a mostani tárlat. Ugy képzeljük, szeretjük ugy képzelni, hogy a müvészt elfogták a tépelődésnek, szkepszisznek nem is percei, hanem napjai. Végre is diadalmaskodott a lelke mélyén lappangó nemes érzés, rájött az a szent idő, mikor kinok közt vajudik a lélek egy megunt és egy óhajtott irány határszélén, s vagy belefullad a tehetetlenségbe, a mult fölött való elkeseredésbe, vagy elemi erővel lehánt magáról mindent, mit lelketlen akadémiai elvek és hagyományok ráaggattak. A vajudás e napjaiban a müvész megundorodik eddigi közönségétől, lélekben már összekülönbözik vele, azzal a molochhal, akinek az izlésének már elég áldozatot hozott. Ő sokszor nem müvészi ihletből, de kénytelenségből.

A vajudás e napjaiban elvonul a müvész, hogy megkeresse önmagát, aki belevegyült a selejtes élet forgatagába s megkeresse az elárvult müvészetet, melyet bizonyos tekintetek miatt sokszor elhanyagolt.

Megtalálta önönmagát is és a müvészetet is s most mindkettőjüket *együtt* láthatjuk a mostani kiállitáson és elcsodálkozhatunk egy nálunk fölötte ritka jelenségen, a fejlődésnek különös menetén, mely nála megforditva nyilvánul. Más müvészbe belesül a müvészete, változhatlanul, elmoshatlanul, mint a billog; más müvész eltotyakosodik, vénája megvékonyodik, fantáziája megtaplósodik, szóval eléri azt az állapotot, hogy a 18—20 éves fiatal óriások kérlelhetetlenül lefejezik s örökre letárgyalják. Margitay ellenben megfiatalodik, energiával telik meg az agya és a szive s elszántan lép uj utra. Ez uj uton ragyogó szemmel, uj reménynyel megy az uj cél felé s ami fő és unikum: el is éri. A kinos vajudásban (mert nem mehetett az valami simán) optikai forradalmon megy át a szeme és a keze. Régi zsánerképeinek kvalitása kétségbeejtően egyforma. Minden képe egyformán levegőtlen. Mindegyik alakja egyformán jól meg van rajzolva és festve, egyik sem jobb, de nem is rosszabb, mint a másik. Ez a mesterségszerü biztosság, ez a szivtelen következetesség: a *routin.* Ez a gyári kifogástalanságu routin azonban immár mélységes müvészi *tudássá* vált nála, melyet uj impressziók, uj fölfogások, uj érzések sugalnak, s melyről látszik, hogy a müvészi mámor szent pillanataiban virágzott ki.

Es forradalmon ment át Margitaynak a psychéje is. Hiszen mindenki érzi, akinek éreznie adatott, hogy van valami a levegőben, uj idők spórái szállonganak a szellőben, s egy rettenetes Sturm und Drang periodust él át a világ, amelynek utána hős lesz a mamlaszból, hamisnak tartjuk, ami eddig a világ kezdetétől fogva igaz volt, őszinte ember lesz a hazugból, sőt ember lesz a birkából s evoluciónak tartjuk azt, amiről a morál és ethika, no meg a szociológia borzadozik. Hadd maradjon csak ez a mondat misztikus és kontártalan, mert igy mindenki azt érti alatta, amit akar, s ne feszegessük nagyon a dolgot, mert ugysem ide tartozik.

Idetartozik csak annyiban, hogy az uj időknek ez a szele, mely egyrészt erőt, energiát, impetust, másrészt bájt és poézist visz a szárnyain, s mely halálra fogja aszalni a *középfajokat*, a langymelegséget, a félhitet, a reverzálisos meggyőződéseket, a tapintatos bátorságot és a sok satöbbit, — megrémitette Margitay lelkét is. Most részletekbe nem megyünk bele, de előre is nagy örömmel tanusitjuk, hogy Margitay mostani néhány kis alkotásában több a müvészi célok energiája és impetusa, mint összes régi szalónzsánereiben. Es apró térképeiben több a poézis, mint összes régi nagy vásznaiban, melyekkel pedig a hirnevét alapitotta meg.

Egy baj azonban vagyon. Az ily átalakulások, az ily forradalmak nem mennek simán. Hajthatatlan eltökéltség, nemes dac, magasan lobogó müvészi ambició kell hozzá. Előbbi müvészete hizeleg a tömegnek s ennek hizelegni ó be jó. Az eredmény rendesen igen finom: Az ily müvészetért töri magát a gazdag polgárság, a pénzemberek és detto a jómódu iparosok. Szalonjuknak izléstelen mintázatu kárpitján ott diszelegnek a müvész képei s elismerést zengedeznek előtte a zsurok bőrlelkü, sivár alakjai, mert hisz *megértik.* A müvész lelke pedig könnyezve nevet.

Az uj Margitaynak müvészete nem a fönt tiszteltteknek hizeleg, akik minden ragyogásuk mellett is az emberiség szürke hátterét képezik, hanem azt a jóval kisebb csoportot elégiti ki, mely e háttérből kiválik, s mely orránál fogva vezeti és irányitja a világot. Az eredmény már nem oly finom: az uj uton sem busás anyagi javak, sem üres komplimentek nem integetnek a müvész felé. Az ő *uj* közönsége csak őszinte szeretetet, csak igaz elismerést, csak a szivnek ajándékait nyujthatja neki s azt az örömet, hogy az eltévedt fiu végre megtért azokhoz, akik közt egyedül van helye. Vajjon elég-e ez neki? Az ellenkezőt még föltenni is sértő, hiszen azért szakitott külső, de muló sikereiben gazdag multjával, hogy megelégedjék a tartósabb, müvészi, belső sikerrel...

A kiállitást legközelebb részletesen ismertetjük.

Yartin.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A vitás tizezer korona.** A *Pap* Zoltán megvesztegetésére szánt s a Ház asztalára letett tizezer korona ügye szépen bonyolódik. A tizezer koronát tudvalevőleg 475 forint tőke és járulékai erejéig lefoglaltatta a Sternberg-cég, akitől Dienes zongorát vett, s mivel igénykereset ezzel szemben nem adatott be, a biróság meghozta a kiutaló végzést, amely jogerőssé vált. Közben azonban Pap Zoltán részéről is jelentkezett hitelező, s lefoglaltatta a követelés erejéig a letétbe helyezett összeget. Látva a biróság, hogy a tizezer korona tulajdonjoga is vitássá vált, most már az összes hitelezőknek megtagadta a kiutaló végzés kibocsátását, s most a második-, harmad- s következő sorban foglaltatókkal sorrendi tárgyalás tartását rendelte el. Ez a sorrendi tárgyalás a jövő hóban lesz. *Andor* Gyula képviselőházi elnöki tanácsos gróf Apponyi képviselőházi elnök megbizásából tudvalevőleg kijelentette a Sternberg-cég képviselőjének, hogy amig a képviselőház együtt nem lesz, az elnökség nem intézkedhetik, mivel a birói kiutaló végzés tekintetében meg kell keresnie a képviselőház igazságügyi, esetleg kérvényi bizottságát az iránt, hogy inditványt tegyen, vajjon az első foglaltatónak a birósági utasitáshoz képest kifizesse-e a lefoglalt követelési összeget a 10.000 koronából? Abban az esetben, ha a képviselőház megtagadná az első foglaltató követelésének kifizetését, az az érdekes és eddig még elő nem fordult eset állana elő, hogy a törvényhozói hatalom összeütközésbe jönne a birói hatalommal. Ezen esetben az első foglaltató a kincstárt perelné a jogerősen megitélt és kiutalt összeg erejéig.

§§ **A malomigazgató és társai.** *Ujvidék*ről táviratozzák: *Krötzer* malomigazgató és társainak bünpörét ma folytatólag tárgyalta az itteni törvényszék. A vádlottak között van *Weisz*, takarékpénztári főtisztviselő is, aki őt büntársával együtt egyelőre szabadlábon van. Ma terjesztették be a könyvszakértők véleményes jelentésüket, amely konstatálja, hogy Krötzer a gőzmalmot és evvel együtt a takarékpénztárt 231.118 koronával kárositotta meg. Krötzer mindeddig konokul tagad. Előreláthatólag a főtárgyalást hétfőn befejezik, ekkor kerülnek sorra a perbeszédek. Ugy Ujvidéken, mint megyeszerte nagy érdeklődéssel várják az itéletet.

SPORT

.·. **A Magyar Testgyakorlók Köre** vasárnapi atlétikai versenye a beérkezett nevezésekből itélve, nagyszabásu lesz. A verseny kimagasló száma a *sulyemelés Magyarország bajnokságáért*, amelyért a fővárosi és vidéki legerősebb atléták versenyeznek, továbbá a tizkilométeres kerékpárverseny *Budapest székesfőváros bajnokságáért*, amelyen a legkitünőbb kerékpárosok vesznek részt és végül a *hatos footballtorna*, a M. T. K. legjobb játékosai részvételével. A verseny a csömöri-uti millenáris pályán lesz és délután három órakor kezdődik.

Bécsi lóversenyek. Borus, hideg időben futottak le ma az ötödik nap programmját. A favoritok győzelme az egész vonalon, ez jellemzi a napot. A versenyek középpontja a Bencur-handicap volt, melyet 16 pályázó közül a még mindig igen hasznos Royal Flush nyert meg, a szintén fogadott Malupri ellen. Taral ma ujból három versenyt nyert s igy szép auspiciumokkal igyekszik a sampionátus eddig nálunk el nem ért rekordja felé. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Dij 2000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Degenfeld I. **Mixt**-je (Bonta) első, Revach második, Negomg harmadik. Totalizatőr: 10 : 36. Helyrefogadások: I. 50 : 76, II. 50 : 310, III. 50 : 189.

II. **Első osztályu ela óverseny.** Dij 4000 korona. Távolság 1800 méter Péchy A. **Barbarosa II**-je (Taral) első, Sorrento második, Akárhogy harmadik. Totalizatőr: 10 : 13. Helyrefogadások: I. 50 : 66, II. 50 : 169.

III. **Kladrubi-dij.** Dij: 4000 korona. Távolság: 1000 méter. Báró Üchtritz Zs. **Bon-amie**-je (Taral) első, Jacqueline második. Totalizatőr: 10 : 11.

IV. **Bencur-handicap.** Dij: 5000 korona. Távolság: 1200 méter. Grót Degenfeld I. **Royal Flush**-ja (Bonta) első. Malupri második. No-good harmadik. Totalizatőr: 10 : 63 Helyrefogadások: I. 50 : 92. II. 50 : 122. III. 50 : 186.

V. **Nyeretlen kétévesek eladóversenye.** Dij 2000 korona. Távolság 900 méter. Baró Üchtritz Zs. **Akaratja** (Taral) első, Prognose második, Székely harmadik. Totalizatőr: 10 : 26. Helyrefogadások: I. 50 : 63, II. 50 : 75 III. 50 : 64.

VI. **Kétévesek handicapje.** Dij 2000 korona. Távolság 1200 méter. Krausz L. **Ismerose** (Sack) első, Beglerbeg és Bogár holtversenyben második. Totalizatőr: 10 : 33. Helyrefogadások: I. 50 : 68, II. 50 : 145 és 116.

VII. **Akadályverseny-handicap** Dij 8000 korona. Távolság 32 0 méter. Gróf Orssich P. **Grinzingerje** (Barker) első, Socius második, Baltavar harmadik. Totalizatőr 10 : 20. Helyrefogadások: I. 50 : 83 és II. 50 : 127.

*

A holnapi verseny legérdekesebb száma a 3200 méteres Freudenaui nagy handicap lesz, amelyben rendszerint legjobb lovaink szoktak résztvenni. Az idén is egész csomó indul a jobb három- és négyéveseink közül. Ezek: *Vaga. Amres, Kioto. Ugyanaz, Vadonc* és *Applaus*. A 16.000 korónás dijra nagy kilátása van *Ugyanaz*nak, amely már a mult esztendőben is jónak bizonyult. Sulyozása — amennyiben csak 53 kilót visz — elég kedvező ahhoz, hogy kilátásai legyenek. Erős versenytársa lesz azonban *Kioto* és *Vadonc*.

A többi versenyek közül még a Cadot-verseny lesz érdekes.

Tipjeink a következők:

I. *Reve d'or—Kinasdom.*
II. *Tilinko—Bona Grazia.*
III. *Ugyanaz—Vadonc.*
IV. *Kósza Lili—Bonbon.*
V. *Taxis ist—Windhund.*
VI. *Royal Flush—Bon soir.*
VII. *Rendetlen—Bedacht.*

Nyilttér.

J, A, N, I, N, A,

a t. c. cigarettázó közönséget felhivjuk e **6** betüre, minthogy számtalan utánzat van forgalomba mint p. u. **Anina, Janika, Jamine** stb. stb.

DELBECK & Co.
Reimsi pezsgőborgyar fölerakata.
Brázay Kálmán-nál, füszer- és csemegekereskedő.
Budapest, Muzeum-körut 23.

Óvja az egészségét!
Ezernél több kiváló orvos ajánlja!

Árjegyzés kivánatra mindenhová díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák: a fuvardijat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a
SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT BUDÁN.

Tiller Mór és Társa Budapest, Váczi-utca 35.
cs. és kir. udvari szállitók.

Egyéves önkéntesek részére a legolcsóbban és legelegánsabban készíti az egyenruha felszerelést.
Egyéves önkéntesek részére küld díjtalan árjegyzéket.
Egyéves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvényminták at díjtalanul küld.
Egyéves önkéntesek részére minden katonai ügyben ad díjtalanul felvilágositást.
Egyéves önkéntesek részére ujabban kiadott „Egyenruházati közlemények“ c. könyvét díjtalanul küldi.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN
szanatóriuma és vizgyógyitóintézete
felnőttek és gyermekek számára. **Abbaziában.**
közvetlen a tengerparton, saját szabadrfürdővel. Családoknak, a tanuló ifjuságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. **Gyermekek 6 éven felül kiséret nélkül is felvétetnek.**

Kerepesi-ut 30. szám
alatti **„SECESSIOS“**-házban **bármely üzlet, bankhelyiségek** áruház stb. céljaira
nagy saroküzlet,
hozzá **nagykiterjedésü földszinti, mezzanin és száraz, világos pincehelyiségek** műhelynek vagy raktárnak
1904. augusztus 1-jére
együttesen vagy egyenként **bérbeadó.** Értekezhetni:
Grünwald Testvéreknél VI., Szobi-utca 5.

Természetes forromeleg kénes források, iszapfürdők, iszaphorogatások,
zuhany-massage, vizgyógyintézet villany-fényfürdők, gőzfürdők kő- és kádfürdők, gyógyvíz uszodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg-, bőrbajok stb. felől kimerítő prospectust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán

Tévesztések kikerülése céljából
üzletfeleimnek becses tudomására adom, **hogy 20 év óta fennálló,** a legjobb hirnévnek örvendő **bankházam**
Ifj. SCHÖN ÁRMIN
név alatt változatlanul, ugy mint eddig
Budapest, Erzsébet-körut 48. sz. alatt létezik.
Máshol részletekre vásárolt, sőt **vidéki intézeteknél elzálogositott** sorsjegyekre olcsó kamat mellett magasabb kölcsönt nyujtok. — Levélbeli megkeresésekre haladéktalanul válaszolok.

Rohitsi Tempel-forrás elősegit étvágyat és könnyü emésztést és szabályozza az anyagcserét

THE MUTUAL
new-yorki életbiztositó-társaság.
A világ legnagyobb és leggazdagabb biztositó-társasága
Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesei nincsenek.
Összes vagyon 1902. december 31-én
1,981,516,483·42 frank.
Biztositási állomány 1902. december 31-én
6,958,093,587·09 frank.
Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, IV., Károly-körut 26.

Egyéves önkéntesek
leggyorsabban és legjutányosabban juthatnak:
a legszebb
a legjobb
legelegánsabb
szabályszerü **egyenruhához** és kitünő **fölszereléshez.**
A sorozásra és önkéntességre vonatkozó ujabban kiadott utbaigazitást dijtalanul küldi:
Weiner és Grünbaum
Budapest, IV., Kristóf-tér 8.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Huszéves kiegyezés Ausztriával.

Bécs, szeptember 12. *Husz évre szóló kiegyezést, vagy nem kell kiegyezés!* Ez a cime a *Neues Wiener Tagblatt* holnapi vezércikkének, amely egy osztrák iparos tolláből való. A cikk arra figyelmeztet, hogy a harmadik kiegyezés felett folyt vita során annak idején *Lueger* azt ajánlotta, hogy örökre szóló kiegyezést kell kötni. Az iparos-cikkiró, aki előrebocsátja, hogy ő olyan iparágat üz, amelynek piaca főképpen Magyarország, igy folytatja: „A kormány kiegyezési javaslata, melynek lejárati határideje az 1913. év, bennünket nem elégithet ki, mert akkor ujra kezdődnék a régi nóta. Már pedig az osztrák ipar nem képes végigküzdeni még egyszer azt a harcot, amely a kiegyezés körül folyik. Az osztrák iparnak állandóságra s végleges rendezésre van szüksége, olyanra, mely legalább 20 évre szól. A parlament előtt levő kiegyezési javaslat a mi érdekeinkre nézve több hátrányos rendelkezést tartalmaz, nevezetesen az uj kiegyezés alatt különösen érezhető volna ama normák hiánya, amelyek a két ország iparának egyenlő megterhelését kell, hogy megállapitsák, s ez a fogyatékosság annál sulyosabb Ausztriára nézve, mert Magyarországon nagy lépésekkel segitik elő az ipar fejlődését. Hozzájárul ehhez az is, hogy a bankstatutumok megváltoztatása által a magyar ipar egyre kedvezőbb helyzetbe jut. A kiegyezés barátai mégis hajlandók elfogadni a kiegyezést, ha az legalább két évtizedre állandósitaná a helyzetet.

A tábornoki kar köréből.

Bécs, szeptember 12. A hadsereg rendeleti közlönyének ma megjelent száma jelenti: Ő felsége elrendelte *Pitretch* Antal lovag táborszernagynak, a legfőbb katonai törvényszék elnökének saját kérelmére való nyugdijazását és ez alkalomból sok évi érdemteljes működésének ujabb elismeréseként az I. osztályu vaskorona-rendet dijmentesen adományozta nek. Elrendelte továbbá ő felsége donnersbergi *Hoffmann* Ágost altábornagynak, beosztva a 14. hadtestparancsnoksághoz, saját kérelmére való nyugalombahelyezését és meghagyta, hogy ez alkalomból ujból hozzák tudomására legfelsőbb megelégedését érdemteljes müködéséért. Sulzthali *Hoffer* Mór altábornagyot a 3. gyaloghadosztály parancsnokát a 14. hadtestparancsnoksághoz osztotta be és *Ziegler* Alfréd lovag vezérőrnagyot, a 69. gyalogdandár parancsnokát hasonló minőségben az 55. gyalogdandárhoz helyezték át. Tomiczicz György altábornagyot saját kérelmére nyugalomba helyezték és ez alkalomból a Lipótrend lovagkeresztjét dijmentesen kapta. Ő felsége kinevezte a legfőbb katonai törvényszék elnökévé schaernecki *Plentzner* Gusztáv lovag táborszernagyot a katonai főtörvényszék elnökét; a katonai főtörvényszék elnökévé penigi *Huber* János altábornagyot, beosztva az 1. hadtestparancsnoksághoz; a 8. gyaloghadosztály parancsnokává hölzendorfi *Konrad* Ferenc vezérőrnagyot az 55. gyalogdandár parancsnokát.

A karlóczai kongresszus.

Karlócza, szeptember 12. A kongresszusi választmány a szerb egyházi autonómiának egységes szervezeti szabályzatát dolgozta ki és állást foglalt a különleges statutumok régi rendszere mellett. A magyarországi radikális szerbek vezetősége holnap Ujvidéken e pártnak Szlavóniában való szervezése végett tanácskozást tart. Általában helytelenitik a szerb papság egy részétől tervezett saját külön organum létesitését, melynek hir szerint politikailag is kellene működnie.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, szeptember 12. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buza*: 77 kg. 7.65 K. Bécsből, az északi vasutról, 67 kg. 7.— K. Diószegről, 76 kg. 7.05 K. Verebélyről, 78·5 kg. 7.35 K. Nagyszombatból, 61—82 kg. 7.20 K. Szarvasról, 78—79 kg. 7.30—7.40 K. Kengyelről 79 kg. 7.45 K. Repczeszemeréről. *Árpa*: morvaországi 7.10—8.50 K. marchfeldi 6.50—7.35 K. *Magyar zab*, uj, 5.90—6.65 K. Régi 6.——6.75 K.

New-York, szeptember 12. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 12.— (12.—). Szept.-re 11.90 (11.75). Decemberre 9.78 (9.65). New-Orleansban helyben 10.⅝ (10.⅝). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.55 (8.55). Stand white Philadelphiában 8.50 (8.50). Raffined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.56 (1.56). — *Zsir:* Western steam 9.— (9.—). Rone és Brothers 9.25 (9.25). — *Tengeri* irányzata állandó. — Szept.-re 57.¼ (56.⅜). — Okt.-re —.— (—.—). — Dec.-re 56.¾ (56.¼). — *Buza* irányzata szilárd. Piros őszi helyben 87.⅜. (87.¼). — Szept-re 87.— (86.¾). — Okt.-re —.— (—.—) — Dec.-re 87.½ (87.—). — Máj.-ra —.— (—.—). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.½ (1.½). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.⅝ (5.⅝). — Szept.-re 4.15 (4.05). Dec.-re 4.55 (4.45). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.80 (3.80). *Cukor:* 3.⅜ (—.——3.⅜). *Ur:* 27.50—27.35 (27.20—27.35). *Rés:* 13.75—.— (13.75—.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, szeptember 12. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. Szept.-re 80.½ (79.⅝). — Októberre —.— (—.—). — *Tengeri* irányzata állandó. — Szept.-re 51.— (50.½). — *Zsir:* Szept.-re 9.25 9.25). Dec.-re 7.55 (7.52). — *Szalonna* short clear 9.37 (9.37). — *Sertésnus:* Dec.-re 13.50 (13.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

Pista szerencséje.

Egyszer volt, hol nem volt, a kása-hegyen innen az operenciás-tengeren tul, egy igen-igen gazdag király, akinek még a csizmája is szinaranyból volt. Ennek a királynak volt egy leánya és két fia. A király egyszer elment vadászni egy erdőbe és fiainak kiadta a parancsot, vigyázzanak mindenre, de legfőképp leányára és ha neki valami baja történne, ugy a legnagyobb büntetést rója ki rájuk: a halált.

A két királyfiu égre-földre esküdözött, hogy azt ők ugy is megtették volna, de a király követelte fiaitól, hogy erre esküdjenek meg. A fiuk esküje ez volt:

Esküszünk a holdra, meg a csillagokra,
Kakuk tészkére, ribizli-bokorra,
Esküszünk a legeslegszebb birkanyájra,
Meg a pásztortüzes csendes éjszakára.
Esküszünk a szélnek, meg a zivatarnak,
Fülemüléknek, selyembogaraknak
És amint esküszünk, ugy hordjon el a kánya,
Ha parancsodat nem teljesitjük vaktába'!

— Jól van — mondá a király — majd meglátom, hogyan fogtok parancsomnak eleget tenni. — Ezzel sarkon fordult s otthagyta fiait.

Alighogy az öreg király eltávozott, szélvész-sebességgel csapott le a királyfiak előtt a hétfejü szörnyeteg. Pár pillanatig alig tudtak szóhoz jutni a királyfiak. Végre a fiatalabbik kapott a szón:

— Mit kivánsz? — kérdé.

— Add ide a testvéredet! — mondá a szörnyeteg.

— No, már abból semmi sem lesz! — felelte bátran a kisebbik királyfi.

— Nem-e? No jó, ha nem adjátok ide szép szóval, hát mind a ketten meghaltok!

A királyfiak belátták, hogy bizony nem jó lesz kikezdeni ezzel a szörnyeteggel. Tehát könyörgésre fogták a dolgot. De bizony a szörnyeteg hajthatatlan maradt és csak akkor lágyult meg, mikor a kisebbik királyfiu tudtára adta, hogy apjuk halálával fenyegette őket, ha nővérüknek valami baja történne.

— Miért nem mondtátok ezt nekem előbb? — szólt a hétfejü szörnyeteg, — ha csak ez bánt titeket, ugy nagyon könnyen segithetek.

— Hogyan, hogyan? — kaptak az alkalmon a királyfiak,

— Hát csak ugy, hogy madarakká változtatlak titeket. Ha elfogadjátok, jó, ha nem, ugy rögtön végzek veletek!

— Ha másként nem lehet, hát jó! De emberi alakunkat mikor kapjuk vissza? Mert az is meglehet, — mondotta sirva a kisebbik királyfiu, — hogy apánk megbocsátana nekünk.

— Csak akkor, — volt válasza a szörnyetegnek — ha megölnek titeket. Előbb semmi szin alatt.

A következő pillanatban már madarakká voltak változtatva a királyfiak. A hétfejü szörnyeteg pedig felrepült a kastélyba és magával ragadta a királyleányt. Mikor az öreg hazajött, legelső dolga az volt, hogy felkeresse fiait meg a leányát. De mily nagy volt ámulata, midőn látta, hogy a kastély ajtajai tárva-nyitva vannak és gyermekei, de különösen leánya, sehol sincs. Párszor örülten futkosott össze-vissza, mig végre a nagy megerőltetés következtében összerogyott. Másnap ugy találták meg a főurak. Vigasztalták, de mind hiába volt. Igy tartott ez hét napig. Eszre sem vette bánatában, hogy két gyönyörü tollu madár van körülötte, akik, minthogy beszélni nem tudtak, szomoruan fütyülve osztoztak bánatában.

Végre a nyolcadik napon észrevette a madarakat. Nagyon csodálkozott azon, hogy e két madár folyton a nyomában van. Megfogta őket s egy aranykalitkába zárta. E perctől kezdve csupán madarainak élt. Ezek voltak egyetlen vigasztalói. Ha ők szomoruak voltak, az öreg király is az volt.

Csakhamar hire terjedt a városban, hogy a királynak két igen szép madara van. Jöttek népek, mentek népek s mindegyik faggatta a királyt, hogy miért oly szomoru:

Napkeletnek ősz királya
Mért e néma bánat?
Mért fürészti gyenge harmat
Mind a két orcádat?

Az öreg király erre mindig könnyekbe tört ki s helyette a főuraknak kellett felelniök:

Azért uszik, azért fürdik
Könnyben két orcája:
Mert elveszett a királynak
Egyetlen leánya.

De bizony senkisem tudott felvilágositást adni leányáról, mig végre egy öreg anyóka azt mondta a királynak, hogy ő tudja, hogy leánya hol van.

— De ezt csak akkor mondom meg, ha két legféltettebb kincsedet, a madarakat megöled.

— Ezért meghalsz! — kiáltá haraggal a király.

— Ám jó, megölhetsz! De azért mégsem mondom meg, hogy hol van a leányod. Más pedig kivülem ugysem tudja.

Midőn meghallották a madarakká változtatott királyfiak, hogy megölik őket, elkezdtek össze-vissza ugrándozni örömükben, az öreg király nagy bámulatára. És midőn ki lett nyitva a kalitka ajtaja, meg sem kellett fogni őket, mert egyenesen az öreg anyóka kezeire röpültek, hogy megmentőjük egyet csavarintson fejükön és átváltozzanak azokká, amik voltak.

Mikor mindez megtörtént, elmondtak mindent a királyfiak az apjuknak s kérték, hogy bocsásson meg nekik, amit ő szivest-örömest meg is tett.

Az öreg anyóka pedig igy szólt a királyhoz:

— Kivánságomat teljesitetted, tehát figyelj etek, elmondok mindent, amit tudok. A város végén van egy nagyon magas hegy, annak a csucsán lakik a hétfejü szörnyeteg Ott van a leányod. Leányodat csak ugy kapod vissza, ha a hétfejü szörnyeteget megölik. Hanem roppant szivós természete van és ember legyen a talpán, aki megbirkózik vele.

Rögtön ki lett hirdetve a városban, hogy az, aki a hétfejü szörnyeteggel megbirkózik, feleségül kapja a királyleányt.

Nem is kellett soká várni, beállitott a királyhoz egy daliás parasztlegény és azt mondta:

— Hallottam, hogy megkaphatom leányodat, ha megölöm a hétfejü szörnyeteget. Igaz ez?

— Igaz. De vigyázz, mert amint leütötted az egyik fejét, rögtön utána nő egy másik.

— Nem félek én! Megbirkózom én vele, meg én! Nem azért hivnak Pistának!

— Nohát, Pista fiam, — mondá az öreg király, — menj ki a város végére, ott van egy nagy hegy. Annak a csucsán lakik a hétfejü szörnyeteg. Kisérelj meg! Hanem alig hiszem, hogy onnan élve visszakerülnél. De ha mégis megmenthetnéd leányomat, olyan lakodalmat csapunk, hogy hetedhétországban sem volt párja.

— — — — — — — — — —

Pistának hét nappalába, meg hét éjjelébe került, mig fölért a magas hegy csucsára.

A hétfejü szörnyeteg éppen aludt. Pistának sem kellett több. Fogta a kaszáját s egyet suhintott. Szerencsétlenségére azonban csak az egyik fejét vágta le a szörnyetegnek. Rögtön egy másik fej nőtt helyébe. Eppen Pistára akarta magát vetni, midőn Pista minden erejét összeszedve, olyat vágott kaszájával a szörnyetegre, hogy annak menten mind a hét feje leesett. Azután darabokra aprítva, otthagyta s bement az egyik szobába, ahol a királyleány volt. Alighogy belépett, a királyleány karjai közé szaladt, össze-visszacsókolta, miközben elnevezte — Én szeretett kis uramlakat.

Amint hazaértek, az öreg király már várt reájuk. Rögtön lakodalmas népet gyüjtöttek és még most is mulatnak, ha azóta meg nem unták.

Papp bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK

Ősz elején...

Kél az ormon sürü, terhes felhő,
Gyászba vonva komor arculatja,
Büterhelte keblet olykor, olykor,
Felvillanó égiláng szaggatja.

REGÉNY

A szép özvegy

— REGÉNY —

Irta: KEVILL-DAVIES ALBERT

(27)

— Ha meghallotta élményeimet, megmondhatja neki, hogy kövesse szivének parancsát. És ha aztán még mindig vágyakozik egy ismeretlen, névtelen leány szerelmére, akkor nagyon valószinü, hogy célját elérheti. De ha azt hiszi, hogy a folyóból kifogott ismeretlen árva nem méltó ahhoz az előkelő álláshoz, amelyet neje elfoglalni fog, tekintsen mindent el nem mondottnak.

Az utolsó szavakra nagy könnycseppek csillogtak, értékes gyémántként, a leány sötétkék szemeiben.

— Ön okosan beszél, gyermekem, — szólt lord Beachville — és büszkévé tesz az a gondolat, hogy Herbert meghódította önt, és most bocsásson meg, hogy rövid időre el kell hagynom. Föl kell keresnem nővéremet és Herbertet, hogy elmondjam nekik az ön élettörténetét. Aztán elküldöm majd Herbertet önhöz, hogy hadd mondja el ő személyesen önnek, mint gondolkodik ő magáról és hátha van még egyéb mondani valója is.

A lord kiment a szobából, mialatt Alice még gondolatokba merülve, megállt a kép előtt. Félóra mult el igy, miközben félelem, ingerültség és örömteljes reménység váltakoztak szivében. Aztán megint kinyilt az ajtó és belépett Herbert. Leült a leány mellé, arra a székre, ahol az előbb nagybátyja foglalt helyet, és megragadta a leány kezét:

— Bátyám az imént közölte velem az ön csudálatos élettörténetét és megértettem egyuttal hogy ön erre való tekintettel halasztotta el válaszát atyja visszaérkezéséig. De most, miután mindent tudok, nincs rá semmi szükség, hogy tovább halogassuk a választ, és eljöttem, hogy felkérjem önt, mondja meg azonnal, vajjon rám bizná-e jövőjét. Ujonc vagyok az ily dolgokban és elhatározásom sokkal komolyabb, semhogy gondosan megválogathatnám kifejezésemet. Akar-e a feleségem lenni?

Herbert a szék hátához támaszkodva várta a választ, miközben folyvást a leány kezét fogta, melyet az nem vont vissza. Aggodalmasan nézett a leány reá.

— Nem gondolja, hogy jobb volna várnunk, — kérdé Alice végre halkan suttogva, — mig megtudja, ki is vagyok én tulajdonképpen?

— Nem, édesem, — válaszolt Herbert szenvedélyesen. — Mindannyian sejtünk valamit és rajta leszünk, hogy kikutassuk a valót. Reám nézve azonban ön csak Alice, az a leány, akit szeretek, és előttem teljesen mellékes, vajjon Munraven, vagy Harden-e a családi neve.

Alice a fiatalemberre szegezte nagy, kifejezésteljes szemeit. Azután lesütötte szemeit, mintha félne, hogy azok elárulják szerelmét. Herbert megkapta a választ. A másik pillanatban átölelte a leányt, akinek rózsás, kis ajkai életében most először éreztek egy férfi szenvedélyes csókjait. Rémülten szakitotta ki magát Alice a férfi ölelő karjaiból és félénken, elpirulva nézett reá.

— M g kellett volna várnunk atyám visszatérését, — mondotta a leány. — Talán még fiatalnak tart és nem ad féjhez.

— Minden felelősséget magamra vállalok. Világgá hirdethethetem tehát, hogy a szép Munraven Alice-szel eljegyeztem magamat.

— Talán nem egészen váratlanul éri az embereket. Leonard Effie tegnap megjegyezte, hogy nézete szerint a dolgok már idáig fejlődtek köztünk. De minthogy Effiéről beszélünk, mit csináltak egész délután? Nagy utat tehettek a folyón.

E váratlan kérdésre Herbert mélyen elpirult és szégyenkezve jutott eszébe, hogy alig huszonnégy órával ezelőtt odaadta magát a nő szenvedélyes csókjainak, és alig volt ereje őt lerázni magáról és aztán megint részvéttel gondolt a fiatal özvegy szép könnyelt szemeire, reszkető ajkaira és izgatottságára, amikor megmondta neki, hogy mást szeret.

— Kissé csakugyan sokáig maradtunk el, — válaszolt Herbert. — Leonard asszony kezdetben nem tudta, hogy én feszülten várom kezeiből sorsomnak eldöntését.

— Nem, — válaszolt Alice mosolyogva. — Az ön lénye bizonyára nem árulta el feszült várakozását. De mit ért az alatt: kezdetben? Talán közölte vele később az egész ügyet?

— Igen. Elmondtam neki, hogy szeretem önt és hogy megkértem kezét.

— Miért mondotta el ezt neki? Oh, tudom. Ön látta, hogy ő szereti önt és azt akarta, hogy tudjon meg mindjárt mindent. Ön derék és becsületes férfi! Mit szólt ő hozzá?

— Nagyon barátságosan beszélt önről s szerencsét és boldogságot kivánt önnek. De ne higyje, hogy az egész világ szerelmes belém. On tudja, hogy Leonardné asszony és én jóbarátok voltunk, amióta a *Bulgárián* megismerkedtünk. Effie nagyon csinos, vidám, ügyes asszony, de nem olyan, amilyennek én a feleségemet óhajtom. Csak egyetlen egy nő tudja teljesen kielégiteni azt az ideált, amelyet a nőről alkottam magamnak és ez ön, édes Aliceom.

E szavakra lord Beachville lépett be nővérével.

— Nem akartam megzavarni önöket, — jegyezte meg lady Harriet, — de kint várnak a lovak.

Aztán lehajolt Alice fölé.

— Hallottam élettörténetét édesem, — szólt az éltes nő. — Sohasem volt leányom, de remélem, hogy most találtam egyet.

Alice ránézett a leányra és halkan suttogta:

— Hü és odaadó leánya leszek.

Sötét árnya ott lebeg az erdőn,
Melynek lombi immár eltünének.
Szél rohan át a tar ágakon,
Szél fütyül csak, — távozott az ének.

Itt van az ősz, itt van az enyészet,
Pihenni tér a fáradt természet.
Ember okulj, ez az osztályrészed!
. . . . . .
Hull a zápor, zokog a természet.

Szász József.

Őszi divat.

Az ősznek, ennek a szeszélyes, változékony évszaknak megvan a maga külön, jellegzetes divatja. Óvakodnunk kell az egészségünket, meleghez szokott testünket orvul megtámadó széltől, s épp ugy menekedni kivánunk a napnak olykor még mindig perzselő hevétől. Ezt egy célszerüen felszerelt ruhatárral tehetjük meg csak. A nagyvilági hölgyeket azonfelül még az a kötelesség is terheli, hogy fényes öltözékben kell megjelenniök a versenypályák tribünjein. Mert a külső, a szabadban való szerepléseknek mintegy végső fellobbanása az őszi versenyidény. Itt játszik utóljára a szellő ama crèpe de chine- és csipkehullámokkal, amelyekben a szép asszonyok és leányok megjelennek, mielőtt végleg a fényes termek téli keretébe rejtenék őket.

Az utca divatja csak lassan fejlődik és bontakozik ki, daczára, hogy mindenfelől a korai ősz fenyegetését röpitik a divatmatadorok felé. Abból a kevésből, amit eddig szemünk elé bocsátottak, azt látjuk, hogy az őszi divatot valami tesztelen, szinte keresett egyszerüség jellemzi. Ezek között elsősorban állnak a diskréten kockázott, skót szövetek, amelyek különösen a fiatal, karcsu leányok kedveltjei lesznek. Természetesen kabátos ruhák készülnek belőlük, csakis kevéssé elütő szinü posztóval diszitve.

Nagyon kedves volt az általam látott mintaruha. Sötétzöld, kékkel kockázott skót serge volt a szövetje, az alj en forme-fodorral szabott, melyet keskeny, sötétzöld posztósávok szegélyeztek. Hozzá egy kedves zubbony vastagszövésü, rózsaszines selyemből, áttört csikokkal diszitve. A kabátja galléros volt, derékba szabott és hosszu lebbenynyel. Hozzá vörös bőröv. Kis battisztgallér, elől hosszu csipkefüggőkkel; ez enyhiti az öltözék szigoru, komor jellegét és némi fiatalos frisseséget kölcsönöz neki.

Ez az öltözék annyiban eltér a rendes őszi ruhától, hogy kabátja nem bő és egyenesen szabott. Pedig ez lesz az ősz jelszava. A kabátok rövidek, alig néhány centiméterrel derékon alul érők, alul nagyon bővek és többnyire széles szőrzsinortól diszesek. Az ujjak még most is a már ismert raglanszabást mutatják leggyakrabban.

A bőrövek rendkivül divatosak. Párisban szinte egyenruhává vált ez a szines derékszoritó, mely leginkább kék és vörös szinben készül, nagyon vékony, simuló bőrből. Hü kisérője a csipke- vagy himzett gallér, mely diszessé varázsolja a legegyszerübb bluzt is. Dus fodor- és csipkemennyisége kecsesen hullámzik viselője vállán, eltakarva egyszersmind alakjának tulerős vagy tulkarcsu körvonalait. Igy hát a soványaknak és tulgömbölyüeknek egyaránt előnyös a gallérviselet.

A selyemkabátok most is rendkivül kedveltek. Az átmeneti időszaknak bájos viseletéül, a nők ezernyi változatban viselik, természetesen csak nagy toilettehez, mert hétköznapi viseletnek ez nevetséges volna. Többnyire fekete, sima taffetából készülnek, de látni szineseket is. Dus csipkediszük nélkülözhetlen, szinte áttöri őket a medaillonok, betétek és csipkecsokrok tömege.

De a hüvösebb őszi napok viselete mégis a posztókabátok maradnak. Többnyire világos rüsekben készülnek: champagne, gyöngyszürke a legkedveltebb. Ezeket is erősen diszitik csipkegallérokkal, stolákkal, himzésekkel, vastag csipkékkel és selyemkihajtókkal.

A divat tudó ai megállapitották, hogy a divat most sürün felujitja az elmult század történelmében szerepelt viseleteket. Igy például bebizonyitott tény, hogy 1803-ban könnyü ruhákat viseltek a nők, valami molliféle szövetből szabva, az aljak rövidek és ráncokba huzottak voltak, a derekak kivágottak s a világos szalmakalapok szorosan simultak a fejhez. Hajukat „à la Titus“ viselték, egész tömeget fektetve a fejük bubjára. Tehát a divat vonásról-vonásra hasonlitott a maihoz.

1830-ban, a második császárság idején sürün viselték a most kedvelt pagode-ujjakat, a ráncos aljakat és az apró fodrok, bodrok tömegét, amelyet Balzac is több szörösen dicsőitett regényeiben. Ebből látjuk, hogy a divatban mennyire megismétlődik a mult, hü képet adva egyszersmind a kornak.

A nyakbavetők is nagyon kedveltek és ezernyi változatban láthatók. Structoliból három méter hosszun is készülnek s ez mindenesetre már a legköltségesebb lényüzés körébe vág. Finom, szinte látha'atlan szövetalapba vannak ezek a tollak beleszőve és lecsüngő diszekben végződnek.

Csipkével áttört taffetás stolákban szinte leirhatatlan a választék. A nők már szinte nélkülözhetlennek jelölik ezt a lebegő viseletet, öltözékük e kecses kiegészitőjét. S ami őket megkedveltetí, az a frisseségre üdeségre való törekvés a divat világában. Ez a törekvés olykor a bizarr fogalmával határos, sőt határozottan azzá is fejlődik. Ebből látjuk, mennyire elávolodtunk a romantika korától, amelyben a sötét ruhák és nehéz diszek járták. Ezek a küsőségek valami komor méltóságot kölcsönöztek a nőknek, Shakespeare tragikus hősnőihez hasonlót. Akkor volt ez, amikor tollas föveggel az apródok hadai népesitették be a világot, a szentimentálizmusnak a pókhálóvékony és mégis széttéphetlen légkörével bőditva el azt. Ma más a légkör, mások az emberek. Keresik a vidámságot és gondtalan pompát, — talán éppen mert ritkán van benne részük!

A legujabb divatremekeket különben a közel jövőben alkalmunk lesz megismerni, mert a Monaszterly és Kuzmik utódai cég főnöke, Pertik Béla most van Párisban és választja a legfrissebb ujdonságokat.

s. b.

+ A szultán konyhája. A szultánnak egyik volt konyhamestere érdekes részleteket ir egy orosz ujságban a konstantinápolyi udvari konyháról. Kétszáz szakács és körülbelül háromszáz kukta foglalatoskodik itt. Ez a kis hadsereg tartozik gondoskodni a szultán, a hárem és az egész udvari személyzet élelméről. Szeszes italokkal a szultán nem él; más ital, mint viz, nem kerül az asztalára, csak az utolsó időben iszik háziorvosa tanácsára karlsbadi Mühlbrunn-vizet. Ez is örökös aggodalmakat okoz neki. Minden frissen kinyitott palackot előbb megvizsgálnak az adjutánsok, hogy ártatlanok-e. A leveshez nagyritkán, ha az orvos éppen elrendeli, konyak is kerül az asztalra. A korábbi években pezsgő is került néha, az utóbbi időben azonban végképp számüzték a szultán asztaláról. Ezzel szemben emlitésreméltó, hogy a szultán nejei töméntelen mennyiségü pezsgőt fogyasztanak. Rengeteg tömeg hust, szárnyast és hüvelyes veteményt használ el a szultán konyhája, amelyen azonban az utóbbi években jelentékeny korlátozásokat tettek s a konyhaszemélyzetből is sokat elbocsátottak, az egész személyzet azonban még igy is több, mint 2000 emberből áll. Este nyolc óra után a szultán palotájának magánlakosztályában kialszik minden fény, a nagyur nyugalomra tér. Csak a konyhákban folyik az egész éjszakán keresztül lázas élet és száz szorgos kéz dolgozik a következő nap előkészületein.

*

+ Kilencven fogadott leány. Az amerikai a legügyesebb üzletember a világon. Akármilyen bonyolódott ügyben kell határoznia, rögtön feltalálja magát. Uj ötletei ezrivel teremnek az üzlet felvirágoztatására. Arizona államban nemrég halt meg egy Adolphy nevü korcsmáros, akinek egyidőben kilencven fogadott leánya volt. Ennek a nagymértékü adoptálásnak érdekes a története. Adolphynak azelőtt St.-Louisban óriási kerti vendéglője volt, amelyben nők szolgáltak fel a vendégeknek, akik ugyancsak nagy számmal látogatták a helyiséget és a vendéglős napról-napra szép hasznot vágott zsebre. Gondtalanul élt jó ideig, amikor a városi hatóság megtiltotta a pincérnők alkalmazását a vendéglőnek. Adolphy vendéglője főképpen azért volt olyan látogatott, mert bájos női kezek hozták az ételt és italt a vendégeknek. Az európai vendéglős ilyen körülmények között föltétlenül becsukta volna a vendéglőjét; Adolphy azonban korántsem tette ezt. Az amerikai élelmesség felülkerekedett benne, pompás ötlete támadt: rögtön a városi gyámhatósághoz sietett és a szolgálatában álló kilencven pincérnőt örökbe fogadta. Evvel az ügyes ötlettel megmentette a vendéglőjét, mert a leányoknak semmiféle hatóság tilthatja el, hogy apja üzletében dolgozzék.

*

+ A szinész régen és most. Tudvalevő dolog, hogy a szinészeknek régi időben nem volt olyan jó sora mint például ma napság a nagyvárosi szinházak müvészeinek. Ötven-hatvan évvel azelőtt még kitagadták a fiut, ha szinésznek ment, ha pedig kétszázötven évvel visszapillantunk még ennél is rosszabbat látunk, mert akkor a parlamentek is megrendszabályozták a szinészeket. Anglia parlamentje 1643-ban törvényben mondta ki, hogy minden szinész csavargó és mint ilyennel kell vele elbánni. Aki engedelem nélkül mer valamelyik szinházban játszani, azt először is megkorbácsolják és aztán tömlöcbe vetik. Az igaz, hogy akkoriban egész Angolországban csak két szinház volt, mert a puritán Cromwell a többit leromboltatta. Százharmincegy évvel később pedig királyi pompával tették Garriok Dávidot, a hires szinészt a Westminster-apátság templomában, a Shakespeareemlék lábánál örök nyugalomra. Nálunk se volt régente jobb sora a szinésznek. 1820-ban Kükedy Pál szinész azzal a kéréssel fordult a helytartó-tanácshoz, hogy vegyék föl a városi szegények házába, mert megöregedett és már nem tud játszani. A helytartótanács azzal a megokolással utasitotta el Kükedy kérését, hogy ilyen segitségben csak olyan embert részesithet, aki becsületes munkával és nem naplopással kereste a kenyerét. Szóval, azok a régi jó idők se voltak a jóságban olyan tökéletesek.

XXII.

Gonosz tervek.

John Harden és Effie bent ültek egy kis kertiházban, mialatt Hardenné és miss Fuller levelet irtak. Az utóbbi csaknem minden reggel azzal töltötte az időt, hogy levelet irt egy barátnőjének. Az irás volt legkedvesebb foglalkozása és ha magának nem volt mit irnia, mindig készségesen ajánlkozott mások titkárául. A kertiházban három-négy gyékényfonásu karosszék és egy kerek tölgyfaasztal állt. Az asztalnál egymással szemben ültek John Harden és Leonard asszony. Az előbbinek arcán az ideges várakozás kifejezése honolt, mig Harden sötéten és aggódva bámult maga elé. Mielőtt leültek, az özvegy gondosan átvizsgálta a kertiház környékét.

— Ön tegnap annyira megrémitett, — szólalt meg Harden, — hogy egész éjjel le se hunytam szemeimet.

— A lelkiismeret gyávákká tesz bennünket, — szólt Effie.

— Nos, mondja el most gyorsan, mi mondanivalója van.

— Nagyon sok van. Készüljön el valami rosszra. Nemsokára közzéteszik Munraven Alice eljegyzését Lonsdale Herbert urral.

— Szent ég! Lehetséges volna? Honnan tudja?

— Herbert maga mondta el nekem tegnap, hogy megkérte Alice kezét.

— És Alice beleegyezett?

— Nem. Kérte a fiatalembert, hogy várjon, mig atyja visszatér. Tudja-e, miért.

— Miért?

— Hogy Munraven közölhesse Herberttel, hogy Alice nem az ő gyermeke, hanem csak fogadott leánya.

— És aztán?

— Akkor aztán felkavarják a régi történetet. Minden követ meg fognak mozgatni, hogy megtudják, kicsoda e leány, és hamar felfedezik majd titkát.

— Ön ezt elhiszi? — kérdé Harden.

— Természetesen. Itt van egy leány, akit valamely okból hazájából megszöktettek. Ott van egy kép, amely oly rendkivüli módon hasonlit az elrabolt leányhoz. A kép eredetije édesanyja volt egy kis leánynak, aki, mint hiszik, ugyanabban az évben, ugyanabban a hónapban halt meg, amelyben a kis leány Amerikában fölmerült. A nő, aki a gyermeket Amerikába hozta és akinek arcképe nyilván megvan a rendőrség arcképcsarnokában, csodálatos módon hasonlit egy nőhöz, akit lord Beachville és mister John Harden ismer és végre van egy levél alkalmasint még a newyorki rendőrség birtokában, amelynek kezeirását lord Beachville kétségtelenül ismeri. Mint látja, a vihar áradata gyül össze az ön feje fölött és önt minden pillanatban végromlással fenyegeti.

Az öreg ur kezére támasztotta fejét és gondolatokba mélyedve nézett barátnőjére, aki karosszékében hátradőlve, némán figyelte közléseinek hatását.

— Öreg ember vagyok, — szólt végre Harden rekedt hangon. — A romlás és nélkülözés megölne.

Az özvegy közelebb huzta a székét Hardenhez, áthajolt hozzá és ránézett azzal a metsző, furcsa tekintettel, amelyet Harden annyira ismert és melytől szinte rettegett.

— Miért akarja bevárni ölbetett kézzel, mig rászakad a pusztulás? — kérdé Effie. — Miért nem akarja elháritani magáról a veszedelmet és csapást, mig nem késő?

— Hogyan? — suttogta az öreg ur.

— Alice is csak halandó teremtés, — válaszolt az özvegy gonosz mosolylyal. Mielőtt Munraven visszatér, hirtelen megbetegedhetik, vagy szerencsétlenül járhat. Megmarhatja egy mérges rovar, vagy kigyó. Munraven aligha tér vissza tizennégy nap előtt. Ezer meg ezer ember már a föld alatt pihen e rövid idő alatt, pedig ma egészségesek és semmi bajuk. Nem volna abban semmi lehetetlenség, ha Munraven Alice is ez emberek közé tartoznék.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, szeptember 12.

Gabonaüzlet. (*Reich J. és társa* jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás a lefolyt hét nagyobb részében tovább is derült, napközben nyomasztóan meleg és száraz volt, utóbb azonban a rég várt változás mégis csak beállott. Erősebb légáramlatokkal gyakrabbi csapadék következett be és a hőmérséklet is tetemesen csökkent. Tengeri és gumós növényekre az eső ugyan már nagyobbára elkésve érkezett, a szántásvetési munkálatok azonban könnyebben lesznek eszközölhetők. A vizállás tovább csökkent és igen alacsony. A külföldön a mienkhez hasonló volt az időjárás.

A külföldi piacokon az irányzat nem volt egyöntetű, nagyobbára tartózkodás észlelhető ugyan, de nem mindenütt csendes a hangulat. A forgalom gyenge. Amerikában az árfolyamok lassan csökkenőek voltak. A hozatalok a gócpontokon erősebbek (a látható buzakészletek a mult hét óta 1,266.000 bush. gyarapodtak) s a farmerek is kevésbé tartózkodók. Angliában az arak némileg jobb fogyasztási keresletre szilárdan tartottak, habár az uj termés eredménye kedvező megítélésre talál és a minőségek is kielégitenek. A francia piacokon az üzlet a hét elején lanyha volt a csapási eredmények különösen Franciaország északi vidékein várakozáson felül jók. Később azonban ismét szilárdabb felfogás érvényesült. A német piacok csendes irányzatuak voltak és az árak ugy prompt, mint későbbi határidőkben csökkentek. A többi kontinentális piacokon a fogyasztási kereslet mérsékelt, az árak azonban tartottak maradtak.

Nálunk az irányzat szilárd, a forgalom élénk volt, takarmányczikkek is emelkedők.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelentjük:

Buza e héten is tartós keresletlel találkozott. A kinálat kezdetben bő és készséges volt. A malmok azonban ugyancsak készségesen vásároltak naponként nagyobb mennyiségeket és igy az árak alig változtak. A malmokon kivül később azonban privátvevők is voltak a piacon, akik ugyancsak élénken vásároltak; a határidőpiac szintén emelkedő volt és ezáltal befolyásolva, a tulajdonosok magasabb követeléseket támasztottak, melyek fokozatosan meg is adattak. Előnyben részesült szállitási áru, mert a malmok a beérkező és előre vásárolt nagymérvü halótételek átvételével annyira el vannak foglalva, hogy prompt tételáru alig értékesithető. Az összforgalom cirka 250.000 métermázsát tesz ki, mi mellett az árak cirka 10 filérrel javultak. A hetihozatal 480.000 métermázsa, melyből 37.000 métermázsa ment tovább.

Rozs aránylag gyenge forgalom mellett ártartó volt. A vételen főleg a fogyasztás vett részt, elszállitási célokra csekély üzlet fejlődött. Az árak egyébként jól tartottak és budapesti paritásra 6.12½ koronáig, finom uraságl áruért 6.15 koronáig fizettek, mig helyben 6.20—6.27½ koronáig 3 hóra volt elérhető. Nyári származékokban az üzlet tovább is piacunk elkerülésével direkt a külföldel bonyolitódik le.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) ugyancsak változatlan. A mérsékelt kereslettel ugyanoly kinálat áll szemben. Gyárosok minőség szerint 6.55 koronáig fizettek budapesti paritásra és 6.60 koronáig helyben átvéve, míg hizlalóknál Kőbányán 6.65 koronáig volt elérhető. Magán- és sörárpákban állomáson átveendőleg nyugodt csekély üzlet van. A forgalom az export egész csekély beszerzéseire szoritkozik megfelelő minőségü áruban, általában árpa el van hanyagolva. Az árak e mellett névleg változatlanok.

Zab élénkebben van forgalomban. A kedvező kinálattal szemben a vételkedv is jobb volt és az árak némileg emelkedhettek. O zab már alig kerül a piacra és 5.70—5.85 korona között jegyez, mig uj áru 5.45—5.75 korona között értékesithető. A forgalom ca. 3000 mm.

Tengeri az emelkedett határidőjegyzések alatt szilárd volt és ca. 10 filérrel emelkedett. A forgalom azonban igen mérsékelt és a kereset gyenge. Minőség szerint 6.35—6.50 koronáig jegyzünk, mig prima román tengeriért 6.40—6.45 koronáig fizettek. Másodrendü tengeri 5.60 koronáig, hibás tengeri 5.10 koronáig jegyez helyben.

Ipar és kereskedelem.

A hatvani tenyészállat-, gyümölcs-, bor- és zöldségkiállitás szépen sikerült. Hevesvármegye gazdaközönsége bemutatta, hogy a kiállitott termelvények mindenikével elsőrangu helyet foglal el az ország termelői között. A kiállitás különösen az állattenyésztés és a gyümölcstermelés és értékesités fontosságát tüntette ki. A megye és a szomszéd megye gazdaközönsége nagyszámban kereste fel a tanulságos kiállitást, amely különösen a kisgazdákra volt hasznos. A dijak kiosztásánál is nagy figyelem nyilvánult a kisgazdák irányában. A dijak kiosztása előtt a gazdasági egyesület elnöksége a földmivelésügyi minisztert táviratilag üdvözölte, amelyre a miniszter meleg hangon válaszolt és biztositotta az egyesületet további támogatásáról. Kiosztottak: 3 uszeletdijat, 5 állami érmet, 7 diszoklevelet, 8 aranyoklevelet, 15 ezüstoklevelet, 4 bronzoklevelet, egy emlékiratot és a kisgazdáknak 640 korona tisztelet dijat. Nyolcadikán *Magyar Kázmér* az országos földmivelési iskola tanfelügyelője tanulságos előadást tartott a gyümölcstermelésről, értékesitéséről és szállitásáról. A kiállitás fényes banket rekesztette be a hatvani vasuti éttermében. A kiállitással elért eredmények után Hevesvármegye gazdasági egyesülete továbbra is folytatni akarja megkezdett működését abban az irányban, amely a kiállitáson üdvösnek bizonyult.

Beszélő fotográfiák. Okos tanácsot ad mindenkinek az alábbi két kis fotográfia. Az egészséget gondozó tudomány szól általuk hozzánk. Hogy mit mond, nem is kell megmagyarázni. Elég ha tudjuk a fotográfiák keletkezését. Vegyi vizsgálat eredményei e képek:

Egy liter

kavicsszürőn szürötttejben	szüretlen tejben
semmi idegen anyag sincs.	*954 mgramm piszok van.*

Óva int és nyomatékkal figyelmeztet e vegyi vizsgálat mindenkit arra, hogy csak egészséges felügyelet alatt álló tehenektől termelt és hygienikusan, tisztán kezelt és *szürött* tejet igyunk. Tudvalevő, hogy ilyen messzemenő gonddal kezelt tejet a *Budapesti Központi Tejcsarnok Szövetkezet* visz a fogyasztó asztalára. Háziasszonyoknak, s mindenkinek kit érdekel, készséggel mutatja meg a Budapesti Központi Tejcsarnok Szövetkezet Rottenbiller-uteai telepén a tejnek figyelemreméltó kezelését és szürését.

Hajózás. A *Dunagőzhajózási Társaság* közli, hogy a postahajók *Dubrovica* állomáson az alacsony vizállás miatt további intézkedésig nem közlnek ki.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Szeptember 12 én, Főlhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü ——kilogrammon felüli ——— darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanü — darab, sülany — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 464 darab, — darab süldő. Előző napi maradvány 138 darab, — darab süldő, összesen 602 darab, — darab süldő. Eladatott 175 darab sertés, — darab süldő. Maradvány 427 darab, — darab süldő. A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 99—102 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig ——— fillérig, selejtezett ——— fillérig, sülany — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül——— fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 94—102 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 94—96 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig —— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig. Arak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban.

Bécsi vágómarhavásár. Szept. 12. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vesztegzári vágómarhavásárra felhajtatott — darab magyar, —— darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen 488 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élősulyban, magyar hizóökör I. rendü minőségü ——— fillér, kiv. — fillér, II. minőségü 54—70 K, kiv. 52—62 f., III. minőségü ——— K., galiciai hizóökör I. minőségü ——— fillér, kivételesen ——— fillér, II. minőségü ——— fillér. III. minőségü ——— fillér; német hizóökör I. minőségü 79—84 K., kivételesen 86.— K. II. minőségü 68—78 K., III. minőségü ——— fillér. Legelő ökör ——— fillér paraszt ökör ——— fillér, levágott ökör ——— fillér. Bika —.——64.— K., tehén ——— korona. Kivételesen — korona, bivaly ——— korona. Az árak métermázsánkint, élősulyban értendők, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, szeptember 12.

A kinálat ma is jó volt, melylyel szemben a kereslet élénken alakult és szilárd irányzat mellett 65 000 mm. került forgalomba 5 fillérrel magasabb árakon. Rozs kisebb forgalom mellett változatlan maradt, a többi cikkekben sincs változás.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 1000 mm. 80·5 k. 7 K. 96¾ f., 800 mm. 80 k. 7 K. 96¾ f., 200 mm. 81 k. 7 K. 96½ f., 3000 mm. 80·3 k. 7 K. 95 f. 200 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 82½ f., 100 mm. 79 k. 7 K. 81½ f., 400 mm. 80 k. 7 K. 85 f. 300 mm. 80 k. 7 K. 85 f. kev., 1000 mm. 79·5 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 20 f., 200 mm. 79·5 k. 7 K. 90 f. 450 mm. 70·5 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 79·4 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 82½ f., 150 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 1200 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78·5 k. 7 K. 85 f. üszkös, 200 mm. 78 k. 7 K. 72½ f., 300 mm. 78 k. 7 K. 67½ f. felső. 100 mm. 77·5 k. 7 K. 65 f. fe só, 600 mm. 72·5 k. 7 K. 40 f. felső.

Csongrádi: 5000 mm. 79 k. 7 K. 65 f.

Makói: 3100 mm. 79·2 k. 7 K. 85 f., 2300 mm. 79 k. 7 K. 85 f.

Szavadi: 5250 mm. 78·3 k. 7 K. 70 f.

Fejérmegyei: 500 mm. 77 k. 7 K. 70 f.

Aaonyi: 1480 mm. 76·7 k. 7 K. 70 f.

Pestmegyeviděki: 1000 mm. 80 k. 7 K. 82½ f., 200 mm. 80 k. 7 K. 77½ f., 600 mm. 80 k. 7 K. 77½ f., 800 mm. 80 k. 7 K. 77½ f., 700 mm. 80 k. 7 K. 72½ f. sárga, 100 mm. 80 k. 7 K. 72½ f. sárga, 1000 mm. 79 k. 7 K. 75 f. 400 mm. 78·5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 250 mm. 77 k. 7 K. 62½ f., 1500 mm. 76·8 k. 7 K. 65 f.

Bácskai: 300 mm. 77·5 k. 7 K. 80 f. Budára.

Bihari: 100 mm. 78 k. 7 K. 67½ f.

Bánsági: 6000 mm. 78 k. 7 K. 67½ f., 2000 mm. 77·5 k. 7 K 60 f.

Bubatai: 300 mm. 78·5 k. 7 K. 72 f., 4000 mm. 78·5 k. 7 K. 72½ f.

Becskereki: 3020 mm. 78·2 k. 7 K. 70 f.

Tiszavidéki: 4000 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 1000 mm. 83 k. 8 K. 07½ f., 700 mm. 81 k. 8 K. — f., 500 mm. 83 k. 8 K. 07½ f., 500 mm. 80·5 k. 7 K. 82½ f., 400 mm. 80 k. 7 K. 87 f., 3400 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 700 mm. 81 k. 8 K. — f., 1300 mm. 79·3 k. 7 K. 82½ f.

Szarvasi: 1200 mm. 80·5 k. 7 K. 97½ f.

T.-Becsei: 4000 mm. 79 k. 7 K. 70 f.

Bánsági: 3000 mm. 77·5 k. 7 K. 70 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 6 K. 20 f., 600 mm. 6 K. 12½ f., 200 mm. 6 K. 12½ f., 400 mm. 6 K. 12 f. paritásra.

Árpa: 900 mm. 5 K. 55 f., 100 mm. 5 K. 62½ f. paritásra.

Tengeri: 2000 mm. 6 K. 28 f., ab hajó.

Zab: 100 mm. 5 K. 77½ f., 100 mm. 5 K. 72½ f., 100 mm. 5 K. 55 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonkint.

Buza	Kilós	Kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	Kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki uj	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
" "	76	7·40	7·55	79	7·50	7·75
" "	77	7·45	7·65	80	7·70	7·85
" "	78	7·55	7·70	81	7·75	7·90
Felsőmegyei	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
" "	76	7·40	7·50	79	7·65	7·75
" "	77	7·50	7·60	80	7·75	7·80
" "	78	7·50	7·65	81	7·80	7·85
Pestvidéki	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
" "	76	7·30	7·45	79	7·55	7·60
" "	77	7·35	7·55	80	7·60	7·70
" "	78	7·45	7·60	81	7·65	7·8
Bánsági	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
" "	76	7·35	7·50	79	7·60	7·75
" "	77	7·50	7·60	80	—.—	—.—
" "	78	7·50	7·65	81	—.—	—.—
Bácskai	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
" "	76	7·45	7·60	79	—.—	—.—
" "	77	7·70	7·70	80	—.—	—.—
" "	78	7·65	7·70	81	—.—	—.—

Egyéb gabonanemek		Kilós	Kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs uj	elsőrendü	—	6.0	6.20
" "	középminőségü	—	6.—	6.10
Árpa "	takarmányárpa, elsőrendü	—	5.80	5.7.
" "	másodrendü	—	5.40	5.50
Köles "	—	—	0.—	0 —
Zab "	elsőrendü	—	5.50	5.65
" "	középminőségü	—	5.40	5.5
Tengeri "	belföldi uj	—	6.20	6.30
" "	kehér	—	—.—	—.—
" uj	román vagy bolgár	—	6.35	6.5
" "	cinquantin	—	0 —	—.—
Repce "	káposzta	—	10.70	11.20

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1903. . 7·50—7.55—7.53—7.55
Áprilisi buza 1904. . 7.73—7.76—7.74—7.76
Októberi rozs 1903. . 6.23—6.26
Áprilisi rozs 1904. . 6.52
Októberi zab 1903 . 5.49—5.50—5.49
Áprilisi zab 1904. . 5.76—5.77—5.75
Májusi tengeri 1904. . 5.47—5.49—5.48—5.49

Déli egy órakor a következő zárórákat állapitották meg hivatalosan a tőzdén:

Októberi buza 1903. . . . . 7.55— 7.56
Áprilisi buza 1904. . . . . 7.76— 7.77
Októberi rozs 1903. . . . . 6.25— 6.27
Áprilisi rozs 1904. . . . . 6.52— 6.53
Októberi zab 1903. . . . . 5.49— 5.50
Áprilisi zab 1904. . . . . 5.75— 5.76
Májusi tengeri 1904. . . . . 5.48— 5.49

Délután fél 5 órakor zárul:

Októberi buza 1903. . . . . 7.53— 7.54
Áprilisi buza 1904. . . . . 7.75— 7.76
Októberi rozs 1903. . . . . 6.23— 6.24
Áprilisi rozs 1904. . . . . 6.49— 6.50
Októberi zab 1903. . . . . 5.49— 5.50
Áprilisi zab 1904. . . . . 5.75— 5.76
Májusi tengeri 1904. . . . . 5.48— 5.49

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde teljesen üzlettelen volt.

Előtőzsde: Osztrák Hitelrészvény 638.50—640 25. Magyar Hitelrészvény 705 25—706.75. Rimamurányi vasmü részvény 450.——460 0. Osztrák-magyar államvasuti részvény 647.——648.75. Koronajáradék 97.05—97.20 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyjáradék 118.80—119.—. Magyar koronajáradék 97.15—97 20 százalék. Magyar Hitelrészvény 707.50—708.—. Jelzálogbank részvény 501.——503.—. Osztrák Hitelrészvény 639.25—640.50. Kereskedelmi bank részvény 2693.——2694.—. Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvény 518——520.—. Rimamurányi Vasmü részvény 449.——450 50. Adria hajózási részvény 440.——442.—. Varosi villamos vasuti részvény 299.——300.—. Déli vasut részvény 64.——65.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 648,62—649,50 korona.

1/24 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 639.50. Magyar hitelbank részvény 707.—. Leszámitolóbank részvény —.—. Rimamurányi vasmü részvény —.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 649.50. Közuti vasut részvény —.—. Városi villamos vasut részvény —.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 50.—54.— korona, vörös aprószemü 48.—50.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 52.——56.— korona, nagyszemü 56.—58.—, korona. Disznózsir: budapesti 73.——73.50 korona, vidéki —.——.—— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 59.——59.50. korona, 3 darabos 61.50—62.— korona. füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.——14.— korona, 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 16.25—16.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.——13.50 korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 15.50—16.— korona. Szilvaiz: slavóniai 18.50—19.— korona, szerbiai 16.50—17.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai *előtőzsdén* folytatódott a Magyar Koronajáradék hanyatlása, ami a tőzsde hangulatát nagyon nyomottá tette.

A *déli tőzsde* javulással nyilt meg és ez a javulás további forgalomban folytatódott, de zárlat felé ujabb gyöngülés állt be. A Magyar Koronajáradék tegnap óta összesen 1¼ százalékkal hanyatlott.

Zárlat kedvetlen.

Bécs, szeptember 12. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 118.30. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 154.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —.—. Rimamurányi vasmürészvény 448.—. Magyar koronajáradék 96.95. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 97.40. Magyar hitelbank részvény 707.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 200.— Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank —.—. Magyar cukoripar —.—.

Bécs, szeptember 12. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 99.95. 4%-os osztr. aranyjáradék 119.90. 1860-os sorsjegy 152.75. Osztrák hitelsorsjegy —.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 469.—. Osztrák-magyar bank 15.70. Déli vasut 82.—. Dunagőzhajózási részvény 868.—. Dohányrészvény 351.50. Császári és királyi arany 11.35. Német bankváltók 117.45. 4·2%-os ezüst járadék 99.40—100,40. Osztrák koronajáradék 99.70. 1864-iki sorsjegy 248.—. Osztrák hitelintézeti részvény 639.—. Unionbank 511.50. Osztrák Länderbank 465.—. Osztrák-magyar államvasut 648.—. Elbavölgyi vasut 415.—. Alpesi bányarészvény 364.50. 20 frank. arany 19.05. Londoni váltóár 239.22 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 232.—. Az irányzat gyenge.

Bécs, szeptember 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 638.75. Magyar hitelrészvény 707.50. Angol-Osztrák bank 272 — Bécsi bankegyesület 469.50 Union bank 512.—. Länderbank 405 — Osztrák-magyar államvasut részvény 648.—. Déli vasut 82.50. Elbavölgyi vasut 415.50. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 352.—. Rimamurányi vasmü 453.50. Alpesi bányarészvény 364.50 Májusi járadék 99.50. Magyar korona járadék 96.95. Török sorsjegyek 117.—. Német birodalmi márka 117.42 —117.42. Napoleond'or 19.05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 12. *(Tőzsdei tudósitás.)* A tőzsde várakozó magatartásban nyilott meg, kevéssé változott árfolyammal. Osztrák értékek, tekintve a bécsi tőzsde kedvezőtlen hangulatát, gyengék voltak. A tőzsdeidő második felében arra a hirre, hogy a Rhederei tárnák hajlandók a szénszindikátusba beállani, a kőszénbánya-részvények javulásnak indultak. Tekintve, hogy Bécs is jobb árfolyamot jelentett, az összes értékeknél kedvezőbb hangulat volt észlelhető. Zárlat felé azonban részben állott be, mert a spekuláció kinálata folytán bochumi részvények estek. A forgalom általánosságban nyugodt volt. Török értékek alig tudták árfolyamaikat megtartani. Spanyol járadékok spanyol aranyagio esése következtében emelkedtek. Magánleszámitolási kamatláb 3¾%.

Berlin, szeptember 12. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 100.30. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 97.25. Osztrák-magyar államvasut 139.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.10. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 186.75. Általános villamossági Edison 182.50. Gelsenkircheni 186.10. Laura-kohó 207.60 4·2%-os ezüstjáradék 99.30. 4%-os magyar arany járadék 99.25. Osztrák hitelrészvény 201.50. Déli vasut 17.25. Károly-Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.10. 4%-os uj orosz kölcsön 99.10. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 102.60. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust —.—. Harpeni 182.30. Az irányzat gyengült.

Berlin, szeptember 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom:* 4%-os magyar aranyjáradék 97.25. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 201.25. Osztrák-magyar államvasut 139.—. Déli vasut 17.10. Északnyugati vasut 216.10. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, szeptember 12. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. Uj török konzol 31.45 Egyptomi járadék 107.—. Osztrák Länderbank 438.—. Párisi bankrészvény 1110.—. 3%-os francia járadék 97.27. 4% spanyol járadék 91.60. 3% uj törleszthető járadék —.—. Crédit foncier de France —.—. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön —.—. Görög kölcsön —.—. Váltó Olaszországra % 1/8 pari. Váltó Amsterdamra 206.50. Váltó Brüsszelre % 3/16. De Beers 508.50. Chartered 66.—. 5% bolgár kötelezvény 392.—. Magyar aranyjáradék 101.50. Déli vasut 85.50. Váltó Londonra 251.95. Osztrák aranyjáradék —.—. Török sorsjegy 125.75. Meridional vasut —.—. 4% olasz járadék —.—. Ottomanbank 579 — 3½%-os francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézet 1273. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 322.25. 4%-os 1896. román kölcsön 86.50. Dohanyrészveny 387.—. Váltó Bécsre 104.18. Váltó német piacokra 122.34. Rio 1219.—. East Rand 185.50. Randfontein 70.—. Magyar Jelzálogbank 545.—. Az irányzat szabálytalan.

Frankfurt, szeptember 12. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 100.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.15. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 201.60. Osztrák-magyar államvasut 139.20. Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—. Londoni váltóár 203.75. Bécsi bankegyesület 119.20. Villamos részvény 125.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 100.—. Osztrák koronajáradék 100.40. Magyar koronajáradék 97.50. Osztrák-magyar bank 112.80. Déli vasut részvény 16.90. Elbavölgyi vasut —.—. Bécsi váltóár 851.25. Párisi váltóár 808.50. Unio bankrészvény —.—. Alpesi bányarészvény 187.—. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, szeptember 12. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 100.10. 1860. sorsjegy 152.50. Déli vasut 17.20. 4%-os Osztrák aranyjáradék 102.—. Osztrák hitelrészvény 201.61. Osztrák-magyar államvasut 139.—. Olasz járadék 102.30. 4%-os magyar aranyjáradék 99.60. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 12. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban ———— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 118—120 fillérig. Fiatal közép páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 119—120 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 117—118 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban; 114—115 fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 118——119 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 117——118 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 114—115 fillérig.

Sertéslétszám 1903. szeptember 10. napján volt készlet 43.893 darab. — 1903. szeptember 10. napján felhajtatott 694 darab. — 1903. szeptember 11. napján elszállittatott 809 darab, 1903. szeptember hó 12. napjára maradt készletben 43.778 darab.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, szeptember 13. — Római katholikus: Mária nevenapja. — Protestáns: Amát. — Görög-orosz: (augusztus 31.) B. A. ö. — Zsidó: Elul 21. — Nap kél: 5 óra 19 perckor. — Nyugszik: 5 óra 39 perckor. — Hold kél: 9 óra 39 perckor este. — Nyugszik: 12 órakor délben.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Muzeum. Állattár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig.

Földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődij nincs.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9 órától 12 óráig

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva,

Az aquincumi ásatások és muzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekü vasut a Pálffy-térről.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton zárva.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum, igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföld kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váczi-körut 32. szám alatt.

ÚTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: IV., Ferencziek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-körut 18.; IV., Ferencziek-tere 4. Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leány kiházasitási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztositó intézet Budapest, VI. ker., Terézkörut 40—42. Alapittatott 1863. Legelőnyösebb dijtáblázatok gyermek- és mindennemü életbiztositásokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10,000.000 korona. Eddig kifizetett biztositott összeg hét millió korona. Biztositási állomány: 46,000.000 korona.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, szeptember 12.

Hazánk északnyugati felében borus, esős volt az idő, mig délkeleti felében száraz. Az északi részeken, ahol a hőmérséklet emelkedett, elvétve zivatar is előfordult.

Európában a levegőnyomás általában alacsony. A tegnapi németországi depresszió mélységéből veszitve, északketetnek vonult és egy lapos depresszió Olaszország fölött fejlődött.

Déli Európában az idő száraz, mig egyebütt — főleg Németországban — többé-kevésbé esős. A hőmérséklet nyugaton alacsonyabb lett.

Kilátás: Tulnyomóan felhős, enyhe idő várható helyenkint esővel.

Vizállás.

		Szept. 12. méter	Szept. 11. méter			Szept. 12. méter	Szept. 11. méter
Inn	Schärding	1.45	1.55	Tisza	M.-Sziget	0.25	0.75
Duna	Passau	2.26	2.38	•	Tekoháza	0.02	0.03
•	Linz	0.35	0.38	•	V.-Namény	1.18	1.18
•	Bécs	0.61	0.63	•	Tokaj	0.99	0.88
•	Pozsony	1.37	1.37	•	Tisza-Füred	0.83	0.82
•	Komárom	2.15	2.10	•	Szolnok	1.02	0.98
•	Budapest	1.56	1.58	•	Csongrád	1.59	1.54
•	Paks	1.14	1.20	•	Szeged	0.[illegible]6	0.80
•	Mohács	1.98	2.10	•	Török-Becse	1.50	0.36
•	Gombos	2.68	2.70	•	Titel	0.36	1.64
•	Ujvidék	2.—	2.19	Ondava	Bártfa	0.92	0.34
•	Pancsova	0.74	0.90	Topolya	Hoór	0.0[illegible]	0.90
•	Orsova	1.54	1.[illegible]0	Bodrog	Zemplén	1.34	0.04
Morva	Magyarfalva	0.38	0.37	Sajó	Zsolca	0.06	1.34
Vág	Zsolna	0.36	0.34	Hernád	H.-Németi	0.02	0.04
•	Trencsén	0.45	0.44	Berettyó	Margita	0.04	0.04
•	Szered	0.60	0.61	•	B.-Ujfalu	0.42	0.42
Rába	Sz.-Gotthárd	0.24	0.24	Körös	Csucsa	0.07	0.07
•	Sárvár	0.02	0.03	•	N.-Várad	0.22	0.21
•	Győr	1.99	1.93	•	Belényes	0.48	0.48
Dráva	Pettau	0.96	0.—	•	Tenke	0.32	0.31
•	Zákány	0.22	0.14	•	Gurahonc	0.12	0.12
•	Barcs	0.23	0.24	•	Borosjenő	0.32	0.32
•	Eszék	1.14	1.18	•	Békés	0.28	0.22
Mura	M.-Szerdah.	0.45	0.40	•	Gyoma	0.52	0.50
Száva	Zágráb	0.10	0.06	Maros	Gy.-Fehérvár	0.40	0.33
•	Sziszek	0.95	0.9[illegible]	•	Branyicska	0.40	0.06
•	Mitrovica	0.48	0.[illegible]0	•	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.43	0.42	•	Arad	1.82	1.82
•	Szatmár	0.15	0.13	•	Makó	0.46	0.43
Kraszna	N.-Majtény	0.35	0.—	Temes	K.-Kostély	0.10	0.06
Latorca	Munkács	0.14	0.11	Béga	Kiszető	0.45	0.42
Laborca	Homonna	0.25	0.22	•	Temesvár	0.76	0.75
Ung	Ungvár	0.02	0.02	•	Becskerek	0.57	0.57

The Sulphides Reduction (New Process) Limited Londonban a 19469. számu „Eljárás és berendezés ólomnak, ezüstnek és cinkvegyületeknek összetett és nehezen olvasztható ércekből való kiválasztására"

cimü magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágositással

Kelemen és Társa szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten, (Royal szálloda B.)

Az Athenaeum irod. és nyomdai r.-t. kiadásában Budapest, VII., Kerepesi-út 54. megjelent:

Dr. HORVÁTH CYRILL

Magyar Irodalom Története. Első kötet.

I. KÖTET: A régi magyar irodalom története.

Ára a 755 lapra terjedő, 8-rét alaku munkának füzve 12, kötve 15 korona.

Számos szövegképpel és mümelléklettel.

Kapható a kiadótársulatnál és minden könyvkereskedésben.

Meglátja, hogy igazunk van. Olcsó arany és ezüsteladás; egyetlen forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek utján szerezzük be áruinkat és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk t. vevőinknek és pedig: 12 személyre való komplett evőkészlet 13 latos ezüstből 150 frt, 6 személyre való 65 frt és feljebb, 12 drb 13 latos erős ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr. Továbbá dus választékban arany férfi és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek és minden e szakmába vágó cikkek. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Ékszereket esetleg részletfizetésre is, de csak helyben adunk el

Grünberger Ármin Béla örökösei, IV., Váci-utca 30. I. em. 23. (Haris-bazár). Veszünk és becserélünk aranyat és ékszereket.

Lamme Benjamin Garver Pittsburgban a 19502. számu „Ujitás többfázisu induktios mótorokon"

cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágositással

Kelemen és Társa szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten, Royal szálloda B).

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHAZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
A vasgyáros.
Szinmü 4 felvonásban. Irta Ohnet György. Forditotta Fáy J. Béla.
Személyek:

Beaulieuné	Lendvayné	Sophie, neje	Nagy I.
Claire, leány	Török	Derblay	Mihályfi
Octave fia	Dezső	Susanne	Ligeti J.
Bligny herceg	Császár	Moulinet	Vizvári
Préfont báró	Horváth	Athenais	Delli

Kezdete 7½ órakor.

VIGSZINHAZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
A korbács.
Bohózat 3 felvonásban. Irták Hennequin és Bilhaud. Forditotta Molnár Ferenc.
Személyek:

Petit Pré	Góth	Pépé	Fehér
Kerbolbec	Hegedüs	John	Bárdi
Flécherolles	Szerémy	Lebidoisné	Hunyadi
Pivert	Tanay	Consuelo	Kertész
Cettinquet	Balassa	Boleróné	Nikó
Bolero	Vendrei	Lucienne	Harmat

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
Cigányélet.
Eredeti népszinmü 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette Dankó Pista.
Személyek:

Tollas Zsiga	Ujvári	Csicsó	Kovács
Dadó Ruzsi	Siposné	Polyva	Szabó
Lajos	Szirmai	Macska László	Kiss M.
Marcsa	Szentmiklósy	Móric bácsi	Solymosi
Darázs Etel	Balázs	Tudomány	Pázmán
Lajoska	Dezsőfi	Dávid	Marton

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
A drótostót.
Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Forditották Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc.
Személyek:

Günther	Boross	Pfefferkorn	Sziklai
Mici	Kornai	Zsuzska	Szentgyörgyi
Jankó	Rubos	Milos	Ráthonyi

Kezdete 7½ órakor.

URANIA SZINHAZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:
Keleti Svájc.
Este:
Szerbia.
Irta: dr. Strausz Adolf.
Kezdete 7½ órakor.

FŐVAROSI NYARI SZINHÁZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
Délután 3 órakor félhelyárakkal:
A piros bugyelláris.
Eredeti népszinmü dalokkal 3 felvonásban. Irta Csepreghy Ferenc.
Este:
Párisi élet.
Operett 5 felvonásban.
Kezdete 7½ órakor.

VAROSLIGETI NYARI SZINHAZ.
Vasárnap, 1903. szeptember hó 13-án.
Délután ½4 órakor fél helyárakkal:
Egy borbélycsalád kalandjai vagy: Fregoli és Fregolina.
Énekes bohózat 4 szakaszban.
Este:
Bob herceg és Mici hercegnő.
Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Feld Mátyás. Zenéjét összeállitotta Barna Izsó.
Kezdete 7½ órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM
VI., Nagymező-utca 17.
Ma és mindennap
Miss Helia Vulcaine
(Goldreich)
többszörösen kitüntetett lábujjhegymüvésznő („a tüz istennője, az éjszaki sarok tündére")
Cake-Walk lábujjhegyen!
Remek diszletek és világitási hatások.
Les Sousloff
Garcin **Tarka szinpad**
Szenzációs!
Bianca Braselly
lavina-omlásai
és a többi különlegesség.
Károlyi Károly
hegedümüvész és zeneszerző fellépte.
A télikertben reggeli 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara hangversenyez.

Ős-Budavára
Utolsó nap az idei szezonban!!!
Nyitva d. u. 3 órától reggeli 4 óráig.
Ma vasárnap, szeptember 13-án a fényesen diszitett és kiviligitott területen
Nagy Rákóczy ünnepély.
Tárogató hangverseny a mecset tornyán. Kuruc nóták tárogató kiséretével. Kuruc cigányzenekarok.
— Nagy diszfelvonulás —
a Sidoli cirkusz összes lovain. Mágnás-bandérium, parasztbandérium. Leggyel nemesek stb.
A varieté szinpadon és a Folies Comiques-ban
Diszelőadás.
Fényes tüzijáték — Fontaine illuminense.
Rendezi **Friedmann A.** igazgató.
Nagy női és férfi szépségverseny.
A legszebb nő dija egy szép női aranyóra, a férfi verseny nyertezőé értékes zsebóra.
Minden ötszázadik látogató, aki a turnikét áthaladja, ha férfi, szép ostorbotot, ha nő, arany fülbevalót, vagy gyürüt kap ajándékul.
A szabad területen parasztbál.
Belépő dij 60 filér.

Szeptember 16-án utolsó előadás.
CIRCUS Cesar Sidoli
a Városligetben.
Ma vasárnap, szeptember 13-án
2 nagy diszelőadás 2
délután 4 órakor és este 8 órakor.
A délutáni előadás félárakkal.
Felnőtteknek és gyermekeknek: Karzat 15 kr., II. hely 30 kr., I. hely 50 kr., Zártszék 75 kr., Páholy 1 frt.
Este rendes árak. Mindkét előadásban:
MAROKKÓ.
5 képben, előadja 300 személy és a balett 70 nőtagja.
Mindkét előadásban uj fellépések.

10-ik évfolyam.
SOMOGYI MÓR tanár
államilag képesitett okleveles zeneianár, zongoramüvész igazgatósága alatt álló
ZENE-CONSERVATORIUM
VII., Erzsébet-körut 44, I. em.
Kezdők és haladók számára a legmagasabb müvészi kiképzésig, elsőrangu szaktekintélyek oktatása mellett
zongora, ének, hegedü, cimbalom
és vonós, fuvó hangszerekre és zeneelméleti tanszakokkal.
Mesteriskola zongorára Somogyi Mór zongoramüvész szem. vezetése mellett.
Tandij az első három évfolyamban havi 5 frt a felsőbb osztályokba 7 frt, ének 10 frt.
A tanitás ideje d. e. 9-től esti 8-ig beosztás szerint.
Beiratások naponta 9—6-ig.

Az előkelő hölgyközönséghez!
Nagyságos asszony!
A cégemmel való összeköttetés céljánál fogva üzleti elveimhez hiven, van szerencsém Nagyságod szives tudomására hozni, hogy külföldi utomról visszatérvén, a közeledő idény
legremekebb modelljeit
hoztam magammal **őszi** és **téli felöltőkben, costümök, ruhák, bluzok** és **pongyolákban,** mely ujdonságokat **kizárólag cégem részére kötöttem le** akként, hogy azok más cégnek el nem adhatók. Eme intézkedésemmel az előkelő hölgyközönség érdekét óhajtván megvédeni oly irányban, hogy a nálam vásárlandó és készitendő darabok az általános produkciótól, amelyek rendszerint a sablonszerüség jellegét viselik magukon, megóva legyenek.
Egyben szives tudomására hozom Nagyságodnak, hogy ama elvek, a melyek üzletem megalapitásánál vezéreltek s a melyek **legelső és legfőbb feltétele** az, hogy nagyrabecsült vevőimet mindenkor a **legnagyobb lelkiismeretességgel** szolgáljam ki, immár azt eredményezték, hogy cégem jó hirneve következtében, t. vevőimnek száma folytonos emelkedésben lévén, áruházamat mütermeimmel együtt nagy arányokban kibővitettem és fősulyt helyeztem arra, hogy a műhelyeimben alkalmazott munkaerők a **legelsőrendüek** legyenek, miáltal az előkelő hölgyközönség indokolt igényeinek mint eddig, ugy ezután is **minden tekintetben megfeleljek.**
Vildéki rendelmények pontos és figyelmes elintézésre — a legkisebb mulasztást is elkerülendő — egy, a **saját felügyeletem alatt álló** külön osztályt rendeztem be.
S a midőn jelen értesitésemnek szives figyelembevételét kérem, Nagyságod, b. megbizásainak kellemes elvártában vagyok
kitünő tisztelettel
Farkas Ferenc
női felöltők, utcai és alkalmi toilettek áruháza és mütermei,
Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 13.
Telefon 31.

A legjobb hangu iskola-hegedüt
a magy. kir. Zene-Akadémia szállitójánál
REMÉNYI MIHÁLYNÁL
3 frt 50 krtól feljebb minden darabban lehet beszerezni
Budapest, Király-utca 44/c.
Mesterhegedük, gordonkák, az összes fa-, réz- fuvó- és ütőhangszerek — legválogatottabb nagy raktár. — **Cimbalmok** — zongorás nagy hanggal — javitott szerkezettel. **Harmoniumok** európai és amerikai légszivással, 5 évi jótállás mellett. A legfinomabb **„Welchold"-és Quinttiszta-tartós „Burmester" hangverseny húrok,**
Hangfokozó gerenda!
mely által bármely hegedü vagy gordonka sokkal szebb, erősebb és kellemesebb hangot nyer. Kezesség minden egyes hangszerért. — Elismervények bármikor megtekinthetők.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szabadalmazott szájpadlás nélküli légszivókamrás fogsorok.
A modern fogtechnika legnagyobb vivmánya az általunk feltalált szájpadlás nélkül légszivókamrás müfogsorok, amelyek rugók, kapcsok és szájpadlemez nélkül, csupán az állalunk feltalált és az összes európai államokban **szabadalmazott légszivókamrák által erősittetnek a foghushoz.** Ezen fogsorok előnyei: 1. hogy **ételmaradékok visszamaradása** és ezzel kapcsolatos **erjedés a szájban,** amely szájbüznek és sulyos gyomorbajnak az okozója, fogsorainknál teljesen **ki van zárva.** 2. Nem rontják a szomszéd fogakat, miután **fogsoraink kapocs nélkül készülnek.** 3. Nem okoznak kellemetlenségeket, mint a rugós müfogsorok, melyeknél a rugók gyakori törése és elferdülése annyi bajt okoznak. 4. A szájpadlemez hiánya folytán **nem okoz émelygést es beszédzavarokat; fogsorainkat árki rögtön megszokja.** 5. Evés után fogsorainkat nem kell kivenni a szájból tisztitás végett, mint a szájpadlással ellátott müfogsorokat, hanem éppen ugy tisztitatnak, mint a természetes fogak, melyektől alig lehet megkülönböztetni. Amint az eddigi eredmények mutatják a **természetes fogakat egyedüli a légszivókamrás szájpadlás nélküli fogsorok képesek pótolni.** — Fogsoraink a párisi, római és brüsszeli egészségügyi kiállitáson **aranyérmekkel és diszoklevelekkel lettek kitüntetve. Fogsoraink** daczára ezen óriási előnyeinek **nem drágábbak a többi müfogaknál.** Általunk készitett fogsorainkért 10 évi jótállást vállalunk el.
Fogorvosi és fogtechnikai rendelő intézet
VII., Baross-tér 20. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.)
Csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre felelünk.

Nélkülözhetlen
háztartási cikk
a „Viktoria" főzelék- és gyümölcsgyalu,
mely egymaga pótolja a tök-, répa-, káposzta- és ugorkagyalut és eddig nem látott szép formákba aprit köritést és beföttet. — Ára a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve 30 és 50 kr., vagy utánvéttel 25 és 40 kr.
„Viktória" gyalugyár
Budapest, Nagykorona-u. II.
Viszonteladók kerestetnek

Legujabb levelező.
Legujabb önügyvéd és házi titkár. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, meghivások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára füzve 2 kor., kötve 2 kor. 40 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy ut 21. szám

Magyar Könyvtár
SZINMŰVEK
Szerkeszti RADÓ ANTAL
Kiadja
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése
BUDAPEST, Andrássy-ut 21.
Egy-egy szám ára 30 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.
Aischylos. A leláncolt Prometheüsz. Ford. Zilahi Károly. Bevezetéssel ellátta Tóth Rezső. (27. sz.)
— Agamemnon. Ford. Váradi Antal. (162. sz.)
Byron Manfred. Ford. Ábrányi Emil. (23. sz.)
— Kain. Misztérium. Ford. Mikes Lajos. (128. sz.)
Bracco Don Pietro Caruso. (80.)
Brieux Eugéne. A bölcső. Szinmü 3 felvonásban. Forditotta Gábor Ignácz. (203. sz.)
— A vörös talár. Szinmü. Ford. Lándor Tivadar. (257-258.)
Bródy Sándor. Hófehérke. (246.)
Cavallotti-Radó. Ének-éneke. Dramolett. (53. sz.)
ifj. Dumas Sándor A kaméliás hölgy. (13. sz.)
Du Maurier-Potter. Trilby. Szinmü. 4 felv. (9. sz.)
Galdós Benito Pérez. Elektra. Ford. Radó Antal. (233-234.)
Goethe. Egmont. Ford. Salgó Ernő (308—309. sz.)
Giacosa. Borus szerelem. Ford. Radó Antal. (89. sz.)
Hauptmann Gerhard. A takácsok. Ford. Komor Gyula. (219. sz.)
Ibsen. A népgyülölő. Szinmü 5 felv. Ford. Vikár Béla. (41.)
Ibsen. A társadalom támaszai. Ford. Lázár Béla. (123. sz.)
Jókai Mór. Helvila. Dráma 5 felvonásban. (58—59. sz.)
— A fekete vér. Szinmü 5 felv. (72. sz.)
Katona József. Bánk bán. Bevezette Beöthy Zsolt. (1. sz.)
Kisfaludy Károly. A kérők. Vigjáték. Bevezette Beöthy Zs. (5.)
— Szilágyi Mihály szabadulása. Mátyás diák. Hüség próbája. Bevezette Bánóczi József. (202. sz.)
Maeterlinck. A hivatlan vendég. A vakok. Ford. Marquis Géza. (282. sz.)
— Monna Vanna. Ford. Ábrányi Emil (315. sz.)
Molière. Dandin György. Ford. Hevesi Sándor. (31. sz.)
— A fösvény. Ford. Hevesi Sándor. (71. sz.)
— A kényeskedők. Ford. Hevesi Sándor. (142. sz.)
— A botcsinálta doktor. Forditotta Gabányi Árpád. (114. sz.)
— Scapin furfangjai. Ford. Hevesi Sándor. (222. sz.)
Murai Károly. Huszárszerelem. Vigjáték 2 felv. (51. sz.)
Murger-Barrière. Bohém-élet. (29)
Racine. Phaedra. Tragédia 5 felvonásban. Forditotta Ábrányi Emil. (155. sz.)
Rákosi Jenő. Aesopus. Vigjáték. (200. sz.)
Rostand Edmond. Cyrano de Bergerac. Ford. Ábrányi Emil. (221—222. sz.)
Rovetta. A bestelenek. Szinmü 3 felvonásban. Forditotta Radó Antal. (18. sz.)
Sardou és Najac. Váljunk el. Vigjáték 3 felvonásban. Forditotta Fái Béla. (25. sz.)
Schiller. A messinai mennyasszony. Ford. Váradi Antal. (43. sz.)
— Tell Vilmos. Forditotta Váradi Antal. (255—256. sz.)
Shakspere. A szent-ivánéji álom. (Arany.) Isk. kiad. (20—21. sz.)
— János király. Ford. Arany J. Isk. kiad. (106—108. sz.)
— Hamlet dán királyfi. Forditotta Arany János. Iskolai kiadás. (109—112. sz.)
— Coriolanus. Forditotta Petőfi Sándor. (179—180. sz.)
Shakspere. Othello. Ford. Mikes Lajos. (214—215. sz.)
— Romeo és Julia. Ford. Telekes Béla. (288—289. sz.)
Sophokles. Antigone. Forditotta Kemenes (Kempf) József. (84. sz.)
Tolstoj Leo. A sötétség országa. Népdráma. Forditotta Szabó Endre. (264—265. sz.)
Tóth Ede. A toloncz. Népszinmü. (146. sz.)
— A falu rossza. Népszinmü. (226.)
Tóth Kálmán. A király házasodik. Vigjáték 3 felv. (38. sz.)
Turgenyev. A kegyelemkenyér. Szinmü. Barabás Ábel. (276. sz.)
Verga. Parasztbecsület. Forditotta Radó Antal. (80. sz.)
— A farkas. Népdráma. Forditotta Radó Antal. (194. sz.)
Wilde Oszkár. Lady Windermere legyezője. Ford. Moly Tamás (323. sz.)

Szinházak heti müsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Hétfő	Nincs előadás	Sok hühó semiért	A korbács	A cigányélet	A Drótostót
Kedd	Berlichingeni Götz	Otthon	Herbelin papa	A cigányélet	A Drótostót
Szerda	Nincs előadás	A titok	Herbelin papa	A czigányélet	A drótostót
Csütörtök	Aida	Denise (Uj betanulással)	Herbelin papa	A czigányélet	A drótostót
Péntek	Nincs előadás	A kegyenc	Herbelin papa	A czigányélet	A drótostót
Szombat	Lohengrin	A kegyenc	Herbelin papa	A czigányélet	A drótostót
d. u. Vasárnap este	A denevér	Aggleginyek	A korbács Herbelin papa	A czigányélet	A drótostót

A borzasztó nagy csapással sujtott

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Goldberger testvérek czég köztudomásul adja, hogy főüzletüket ideiglenes helyiségben

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

czég alatt **Budapest, VII., Baross-tér 19. sz. alatt, a Központi pályaudvarral szemben** folytatják, ahova az összes vidéki megrendelések, levelezések stb. intézendők Egyben felkérik a t. cz. volt vevőközönségüket, hogy szükségletüket ezentul is, vagy

VII., Baross-tér 19. sz. alatti központi üzletükben

vagy pedig a tűz által nem érintett továbbra is fennálló 3 fióküzletükben

VII., Kerepesi-ut 78. sz. Első Magyar Korona Bazár

VI., Andrássy-ut 34. sz. Nemzetközi Árucsarnok

VI., Andrássy-ut 43. sz. Párisi Nagy Áruház fiókja

Beszerezni méltóztassanak. — A kedvezményes életnagyságu fényképre vonatkozólag értesitik a t. közönséget, hogy az eddig forgalomba lévő fényképbonok továbbra is érvényben maradnak és a bármely fióküzletben történendő és a pénztár által nyugtázott bevásárlások, történjenek ezek bármely felsorolt üzletben, feljogositanak az elért 20 korona esetén a kedvezményes

életnagyságu fénykép

elkészitésére, melyet továbbá is mütermükben, ugy mint ezelőtt müvészies kivitelben elkészitenek.

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az e gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezirányt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyv, vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9, Electrom Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesitendő.

Orvos-Szövetség Sorsjátéka,

Budapest, IV., Váczi-utca 17/7.

Egy sorsjegy ára 1 kor. **Főnyeremény esetl.**

50.000 korona ért.

Sorsjegyek kaphatók minden bank- és váltó-üzletben és dohánytőzsdékben.

Császári és királyi udvari szállító.

FERNOLENDT

tipőfénymáz, világos és fekete cipőknek, **mindenféle bőrnek,** a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fentartja.

Alapittatott 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt

---

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást érhajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalataimnál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit **férfiaknál és nőknél** foglalkozási zavar nélkül mindennemü bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást,** hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist,** önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)

megfelő **biztos eredménnyel gyorsan** a legujabb módon.

Rendelő-intézet Bpest, VII. **Károly-körut 5.**

(Dob-utca sarkán.)

I. em., bejárat a lépcsőházból

Rendel: **Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig.**

Külön várótermek. Mérsékelt tiszteletdij. Levelekre kimeritően válaszol. Kivánatra gyógyszerről is gondoskodik.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakaritásával, elfogad az elzárható
Szabadalmazott Butorkocsival
Caro és Jellinek szállitó,
Budapest, V., Arany János-u. 34.

Grand Prix. — Párisi világkiállitás 1900.

Kwizda Ferenc János

cs. és kir. oszir. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállitó kerületi gyógyszerész, KORNEUBURG Bécs m

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Diaet. szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére

1/1 doboz ára K. 1.40
1/2 doboz ára K. —.70

50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy-hiány a rossz emésztésnél, a tej javitására és a tehenek fejelőképességének fokozására.

Kwizda korneuburgi marhatáppora csak a mellékelt védjegygyel valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszertára, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

BUTOROK

ugy készpénzért, mint részletfizetésre

legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig **legjutányosabban**

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknél,

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 8.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Férfi és Női Nemi Betegségeket

ugyszintén

Vér-, bőr- és idegbajokat, bujakórt (syphilis), valamint

férfigyengeséget

(Impotentia)

rendelő intézetében

gyógyit biztos sikerrel a legrövidebb idő alatt, foglalkozási zavar nélkül, 26 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alapján kiváló gyógysikereiről általánosan elismert szakorvos

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Budapest, IV., Kigyó-utca 5. sz

Klotild-palota (I. emelet).

Rendel 9—4-ig, este 7—8-ig.

Levelekre dijmentesen válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

E napokban hagyta el a sajtót:

„Bizalmas Barát"

cimü könyvecske, mely mindennemü férfi- és női nemibajokban kellő utmutatással szolgál. Kapható a szerzőnél: **(Dr. Kajdacsy József). Ára csak 1 kor.** Vidéki megrendelések 20 fillérrel drágábbak

---

Régi jó háziszer,

melynek nem szabad egy családnál sem hiányozni, az általánosan kitünik és mindenkor használónak ismert

Hess Ernő-féle Eucalyptus,

garantált tiszta, 12 év óta közvetlenül Ausztráliából hozatott termék **Németországban** és **Ausztria-Magyarországban** törvényileg védve. Egy igen kiadós eredeti üveg ára 1 korona 50 filler, melynek olcsósága lehetővé teszi mindenkinek a megszerzését **egészségének helyreállitására és minden betegség elháritására.**

1500-nál több köszönölevél és hálairatot

kaptam olyanoktól, a kik

szaggatás, hát-, mell-, torokfájás, zsába, nehéz légzés, náthe, fejfájás, a belső szervek megbetegedése, öreg sebek, bőrbetegségében stb. szenvedtek és teljesen felgyógyultak,

Ne mulassza el senkisem az **Eucalyptus-készitményekről** szóló nagyon fontos **leirásokat** tartalmazó könyvet meghozatni, melyben a fentemlitett betegségeknél való sikeres felhasználásuk dolgában utasitások foglaltatnak. Minden betegek érdekében a könyvet mindenkorá **teljesen ingyen** küldöm és benne, hogy olvasóit megnyózsem, gyógyultaknak számos bizonyitványát kinyomatam.

Klingenthal, Szászország **ERNST HESS**

Eucalyptus-behozatala.

Kérem tessék pontosan a védjegyre ügyelni.

Raktárak Magyarország részére: **Budapesten: Török József,** Király-utca 12., **Lederer F.** »Magyar Király-gyógyszertára V., Erzsébet-tér, **Dr. Rosenberg Sándor** »Csillag-gyógyszertára« VIII., Kerepesi-ut 43., **Eibach Ödön** »Szent Bertalan« gyógyszertára, VI. Andrássy-ut 55., **Dr. Budai Emil** »Városi« gyógyszertára IV., Váczi-utca 34, **Raditz J.** »Ecbér Keresztes« gyógyszertára IV., Fővám-tér 6., **Hattyu-gyógyszertár** Aréna-ut 124., **Kerpel Vilmos** »Fehér sas« gyógyszertára V., Lipót-körut 28., **Kriegner Kálmán** gyógyszertára, Üllői-ut 65. **és vidéken a legtöbb jobb gyógyszertárban.**

Magyar kir. államvasutak ad 60522/903.

Pályázati hirdetmény.

A lulirott igazgatóság a magy. kir. államvasutak mühelyeiben 1904. évben, esetleg 1905. és 1906. években szükséges mosott és fertőtlenitett tisztogató és fényező vászonrongyok szállitására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező vászonrongyok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati ürlap, valamint a szállitásra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhivás, valamennyi hazai és horvát-szlavonországi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulirott igazgatóság „Anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál" Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 48. ajtószám alatt dijtalanul kapható.

Az ajánlati ürlapon megfelelően kiállitott, egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok az ivenkint 30 filléres m. kir okmánybélyeggel ellátott és aláirt ajánlati felhivással együtt, lepecsételve legkésőbben f. évi október hó 6-ának déli 11 óráiáig a fentemlitett szakosztálynál benyujtandók, vagy posta utján odaküldendők. Az ajánlat boritéka e felirással látandó el: „Ajánlat ad 60522/903 számhoz". Bánatpénz gyanánt az ajánlandó vászonrongyok egyévi értékének 5%-ka legkésőbben f. é. október hó 5-nek déli 12 óráiáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélkül és később benyujtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előirt módon tétetnek, vagy amelyek az aláirandó ajánlati felhivás nélkül nyujtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1903. évi szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des **A. Thierry in Pregrada** bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Thierry A. gyógyszerész

csodabalzsama

legjobb étrendi háziszer

emésztési zavarok, gyengeség, ájulások, gyomorégés, fölfuvódás ellen csillapitja a köhögést, görcsöt, nyálkaoldó, tisztitó, 12 kicsi vagy 6 dupla üveg bérmentve ládával együtt **4 korona.**

Thierry gyógyszertára az Örangyalhoz, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Valódi csak az itt látható apáca-védjegygyel.

Központi raktár: **Budapest Török J. gyógyszertárában, Dr. Egger Leó és J. gyógyszertárában Váci-körut 17. sz. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszertárában és Bécsben Brady C. gyógyszertárában.** Ajánlatos ezen szer utazásoknál mindig kéznél van.

PALAIS ROYAL

ORLAI SÁNDOR
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 8. szám (Haris-bazár).

Párisból és Londonból most érkeztek meg a következő cikkek, melyeket a legolcsóbb árakon ajánlok. És pedig:

Legujabb **párisi övek** 75 krtól kezdve.
Divatos antilop **bőr kézitáskák** 1 frttól kezdve.
Párisi legyezők kézifestéssel 1 frttól kezdve.
Célszerű **bőrpénztárcák, szivar- és cigaretta-tárcák** 1 frttól kezdve.
Legelegánsabb kivitelü **fénykép-keretek** 75 krtól kezdve.
Divatos **hosszu óra- és lorgnon-láncok** 1 frttól kezdve.
Kitünő **szivar-házi látcsövek** 2 frttól kezdve.
Kinai ezüst kosarak 2 frt 80 krtól kezdve.
Valódi ezüst sétabotok 4 frttől kezdve.
Valódi bendorfi alpacca-evőeszközök 35 és 50 krjával.

Ékszerek, gyémánt utánzatokkal (Dismantes carbonique) **1 frttól kezdve**; mellük, nyakkendőtük, gyürük, fülbevalók, nyakékek stb., tüzben aranyozott fémfoglalatban **1 frttól kezdve.**

Ezeken kivül **alkalmi és nászajándékok,** melyeknek **olcsósága és minősége** a legmeszebbmenő igényeknek megfelel.

PALAIS ROYAL

ORLAI SÁNDOR
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 8. szám (Haris-bazár).

Az „ATHENAEUM" irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában megjelent:

Köszöntő-könyv.

Irták
Lokcsi Henrik és Roboz Andor.

Ára kötve szines boritékkal 1 korona 40 fillér

Tartalmaz verses köszöntéseket gyermekek részére, mindenféle alkalmakra, szülőkhöz nagyszülőkhöz, mindenféle rokonokhoz, barátokhoz, ismerősökhöz, tanitókhoz stb.

Kapható a kiadó-társulatnál Budapesten, VII., Kerepesi-út 9. szám, és minden könyvkereskedésben.

75751. 1903. szám.

Árverési hirdetmény.

A zágrábi kir. erdőigazgatóságnál **1903. évi szeptember hó 30-án délelőtt 11 órakor** irásbeli ajánlatok utján nyilvános árverés fog tartatni, a draganeczi kir. erdőgondnokság VII., VIII., IX. és X. (Vuksinac, Harkovac, Blatnica és Gudovac) vágássorozataiban mintegy 1900 kat. holdnyi területen előforduló 1903—1907. évig kihasználandó 8728 drb tölgy, 131,313 drb bükk, gyertyán és egyéb, 3910 köris és 36,384 drb szil, összesen 34,120 köbméter mü- és 160,885 köbméter tüzifára becsült törzsek eladása iránt 997,644 (Kilenczázkilencvenhétezerhatszáznegyvennégy) korona kikiáltási ár mellett.

Az általános árverési és szerződési feltételek ugy a zágrábi kir. erdőigazgatóságnál, valamint a draganeci kir. erdőgondnokságnál is a hivatalos órák alatt megtekinthetők és beszerezhetők.

Budapest, 1903. évi szeptember hóban.

M. kir. földmivelésügyi minister.

77225/903. szám. II. 1.

Lóárverési és lóvásári hirdetmény.

A m. kir. állami lótenyészintézetekből kisorolt számfeletti **kanczák és herélt ek árverése folyó évi október hó 2-án** és esetleg **folytatólag 3-án** Budapesten, a „Tattersall" kerepesi-uti helyiségeiben délelőtt 9 és fél órától kezdődőleg fog megtartatni.

A budapesti „Tattersall"-részvénytársaság a fenti árverést megelőzőleg **folyó évi szeptember hó 27., 28. és 29-én luxusló-vásárt, október hó 11. 12. és 13-án ménló-kiállitást és vásárt rendez.**

A lovak leirását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési jegyzékek a postabélyeg beküldése mellett a „Tattersall" igazgatóságától kaphatók.

Budapesten, 1903. évi szeptember hó.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

AZ ANKER

élet- és járadékbiztositó-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. **Alapittatott 1858.**

Összes vagyon ... **153 millió** korona
Biztositási állomány ... **516 millió** korona
Eddigi kifizetések ... **248 millió** korona

A nyereményrészesüléssel biztositottak 1902-ben a **vegyes és halálesetei biztositásoknál A** osztalékterv szerint, az évi biztositási dij 25%-át kapták készpénzben kifizetve. A **vegyes és takarékpénztári biztositásoknál B** osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) az összes — biztositási tartamon keresztül befizetett — dijak 3%-a, illetőleg az évi dijnak

3 év,	4 év,	5 év,	6 év,	7 év,	8 év után	9 év után
9%	12%	15%	18%	21%	24%	27%

fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasitási és vegyes biztositások.

Jutányos dijak. — Kedvező feltételek. — A képzelhető legnagyobb biztonság.

Prospektussal és felvilágositással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, valamint a társaság ügynökei.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

egmakacsabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a

„Sanid labdacsok"

bizonyultak. Egy doboz 100 labdacs tartalommal és pontos használati utasitással 6 korona. Vidékre utánvét mellett discréten küld a

„Magyar Király" gyógyszertár
Budapest, V., Marokkói-utca 3/a sz. (Erzsébet tér sarok.

A 19871. számu

„Hydraulikus sajtó gőzmultiplikátorral és nyomó akkumulátor által szolgaltatott viztöltéssel"

cimü, 1900. május 17-ről kelt magyar szabadalomra **vevők** vagy **engedményesek kerestetnek.**

Szives ajánlatokat **„W. D. 5908"** jel. alatt továbbit **Mosse Rudolf Mócs** l., Seilerstätte 2.

NYILT LEVÉL

minden magyar polgárnak!

Tudomásukra hozom, hogy megjelent **müvészies kivitelü és több száz eredeti fényképpel ellátott nagy árjegyzékem,** melyet mindenkinek, ki cimét velem közli, világhirü találmányommal, a **GUZI-kenőcscsel együtt, ingyen és bérmentve küldöm.**

A Guzi-kenőcs az egyedüli, a mely a **bőrt a repedéstől megóvja** és igy minden nálam vásárolt cipőért

1 évi irásbeli jótállást vállalok,

ha e kenőccsel bekeni.

Mindenki, ki cipőszükségleteit nálam szerzi be,

egy tégely GUZI-kenőcsöt és egy pár elegáns cipő-sámfát kap teljesen ingyen.

Minden vidéki rendelést **teljesen portómentesen szállitok** és csupán 20 krt számitok föl. Nem megfelelő cipőket haladéktalanul visszaveszek és a pénzt minden levonás nélkül visszaküldöm.

Mértéknek legpontosabb, ha harisnyában egy papirlapra állva, a lábtalp körvonalait lerajzoljuk.

Férfi, sima vixes cipő	3.—	Női, erős, zerge, füzős vagy cugos	3.—
Gavalier, elegáns, vix füzős-cipő	3.50	Elegáns box füzős- vagy gombos-cipő	3.50
Feltünő elegáns box füzős- vagy betétes cipő	4.—	Feltünő elegáns, valódi sevró, füzős- vagy gombos-cipő	3.80
Elegáns szalonjakk, füzős vagy cugos	4.—	Oroszjakk füzős- vagy cugos-cipő, bőr- v. posztószárral	3.50
Gavalier, füzős vagy gombos-cipő legfin. sevró-bőrből	4.50	Gyermekcipő erős zergebőrből, 3 évig 1.—, 7 évig 1.70 és 12 évig	2.—
Oroszjakk, füzős- vagy cugos-cipő	4.—	Gyermekcsizma vixbőrből, 7 évig 2.20, 12 évig	2.50
Bagaria-csizma, egy darabból, hathólyaggal vizmentesitve, erős, gazdászok részére	7.50		
Egész finom, vixes vagy oroszjakk-csizma	10.—		

AGULÁR IGNÁC

BUDAPEST,

Főüzlet: Kerepesi-ut 30b.

24786 a Rókus-kórház templomával szemben.

Fióküzlet: VI., Király-utca 6.

POLOSKA

IRTÁS GŐZZEL

JÓTÁLLÁSSAL

1 szoba 8 Kor. butorral 10 Kor.

DITRICHSTEIN VII. KERTÉSZ UTCZA 18

1903. év óta eredménnyel használtatnak bel- és külföldön a

BERGER-féle
gyógy-, egészségi-szappanok

G. Heil & Comp. gyárából Troppau-ban. Aranyérem Páris 1900.

Berger-féle 40 száz. kátrányszappan, Berger-féle kénes kátrányszappan } börkiütések és bőrbajok ellen.

Berger-féle glycerin kátrányszappan, Berger-féle panama kátrányszappan } a bőr minden tisztátalansága ellen mint mosó- és fürdőszappan.

Igen kedveltek a következő szappanok: ***Benzoeszappan, boraxszappan, carbolszappan, naphtolkén*** oly egyéneknek, akiknek a kátrányszag kellemetlen, bőrbetegeskénél, ***kénszappan, Kénlef.- és kén-homokszappan, szeplőszappan, petrosulfolszappan*** vörös arc és viszketés ellen. ***Tanninszappan,*** Berger-féle ***fogpaszta*** tubuszokban, 1. számú rendes fogak, 2. számú ***dohányzóknak,*** kitünő fogtisztító szerek.

Az összes Berger-féle szappanok G. Heil & Comp. gyárából, 30 év óta bevezetve, valódiságuk jelétül ezen védjegyet és a cég aláírását G. Heil & Comp kék vörös nyomással a címkén viselik.

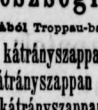

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára Budapest, Király-utca. Kicsinyben Magyarország összes gyógyszertáraiban.

Gyomor orvos!

Egy a legmesésebb gyökerekből előállított gyomorerősitő francia likör. Megszünteti a gyomorzavarokat, tehát fokozza az étvágyat, a testi erőket gyorsan emeli, sulygyarapodást idéz elő stb. Erősíti az összes idegrendszert.

Gyomor-orvos

rendszeresen élvezve, jóleső érzést idéz elő.

Egy üveg ára ... ... 2 kor.
3 „ „ ... ... 5 kor.
6 „ „ ... ... 9 kor.

Szétküldés utánvéttel vagy a pénz előleges beküldése után a főraktárból:

M. Feith, Wien
VII., Mariahilferstrasse 38.

3.95 frt egy finom metszett üvegkészlet, mely következő 41 darabból áll és p.: 12 drb vizes-, 12 boros-, 6 likőrös-pohár, 1 vizes-, 1 borosüveg, 1 likőrpalack, 1 csemegetál, 6 csemegetányér és 1 gyümölcs-állvány. **Legfinomabb kivitelben** 1 frtal drágább. Meg nem felelő áru visszavételik, a pénz visszafizettetik. Ládáért 30 kr. számittatik fel. Rendelésnél a vasuti állomás megjelölése kérendő. **Böhm J., Budapest.** VI., Hunyady-tér 1. szám.

Aki szeret egy jó cséze teát, mindenütt a világ legfinomabb, legjobb teáját, az

Indra-Teát

kéri. Melange Kina, India és Ceylon legfinomabb teáiból. Valódi csak eredeti csomagokban. Raktárak a falragaszokon feltüntetve.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerész

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 59.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmánya, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

baskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, mütárgyak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils, párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Helyesbitett hajójáratjegyzék.

„Adria" magy. kir. tengerhajózási részv.-társaság
Vezérügynöksége: HOFFMANN S. és V.
1903. szeptember havában a következő gőzösök indulnak.

Fiumeből	Liverpool	Saragossa	VIII/25—IX/5.
„	Hull, Newcastle o/T.	Volturno	VIII/25—IX/5.
„	Rotterd. m.	Szeged	5—10
„	Bordeaux*	Matkovits	5—15
„	Rouen	Kolozsvár	10—20
„	Liverpool 1)	Bulgarian	10—20
„	Hamburg 1)	Velencia	10—20
„	Rouen*	Balaton	15—25
„	Liverpool	Pavia (C. L.)	15—25
„	London 1)	Austria	15—25
„	Grimsby, Leith	Kálmán Király	15—25
„	Lissabon 1), West-Hardlepool	Andrássy	15—25
„	Antwerpen*	Nagy Lajos	15—25
„	Rotterdam	Báró Fejérváry	20—30
„	London	Zichy	20—30
„	Hul, Newcastle o/T.	Duguo	20—30
„	Bordeaux*	Báthori	20—30
„	Glasgow*	Tisza	20—30
„	Rotterdam, Antwerpen1)	Deák	20—30
„	Liverpool	Brescia (C.L.)	IX/25—X/5.
„	London 1)	Sultana	IX/25—X/5.
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos *)	Duna	október 1.

A *-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti.
1) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány em jel entsett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, ezi na kikötést nem érintenek.

A világhirü Schöberl-ágy.

Magyar szabadalom 3011. szám.

Éjjel ágy. Nappal 1 szék.

Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdulattal a legtökéletesebb ruganyos matracoságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennélfogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 26 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélekzését előmozditja.

A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldése a világ minden részébe **Schöberl Róbert** udvari szállító, cs. és kir. szab. gyára által **Budapesten, Haris-bazár.** Árjegyzék kivánatra.

Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értéktelen utánzéitól.

Gyümölcs, főzelék és husconservákat,

aszalt-főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„Első Kecskeméti Conservgyár"
Kecskeméten.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Budapest legnagyobb cipöraktára

Dóczi M.

Kerepesi-ut
10. sz.

Előrehaladt idény

miatt az összes raktáron levő nyári cipők e hó végéig

mélyen leszállitott árban adatnak el.

Férfi cipő:

Sárga fűzős v. cugos **3.20**, amerikai bagariabőrből	**3.80**
Borju v. zergebőr sima cugos **3.—**, betétes **3.20**, fűzős	**3.30**
Borjubőr angol bakancs **3.50**, sárga bagariabőrből	**4.20**
Amerikai box fűzős v. cugos **4.—**, gombos **4.50**, félcipő	**3.50**
Szalonlakk fűzős v. cugos **4.20**, gombos **4.50**, félcipő	**3.80**
Francia sevró fűzős v. cugos **4.80**, gombos **5.—**, félcipő	**4.—**
Legujabb Derby-bakancs, amerikai box- v. lakkbőrből	**4.80**
Szarvasbőr **4.50**, keztyü v. kutyabőrből, fájós lábra	**4.20**

Női cipő:

Legujabb szürke szarvasbőr, fűzős **3.20**, gombos	**3.50**
Zerge- v. borjubőr fűzős v. cugos **3.—**, gombos	**3.30**
Amerikai box fűzős v. cugos **3.60**, gombos	**3.80**
Szalonlakk fűzős v. cugos **3.60**, gombos	**3.80**
Francia sevró fűzős v. cugos **4.20**, gombos	**4.50**
Sárga fűzős v. cugos **3.—**, bagariából **3.50**, gombos	**3.70**
Sárga v. fekete fűzős v. gombos félcipő **2.30**, szürke	**2.50**
Zerge v. lakk kivágott **1-50**, keresztcsattos **2.—**, szürke	**2.20**

Téli cipő és csizma több mint 10.000 pár raktáron.

500 ábrás legujabb árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen.

Vidéki rendeléseket utánvéttel pontosan eszközlök. Nem megfelelőt kicserélek. 10 forinton felül bérmentve.

Egyszerü és finom 500 szoba divatos asztalos és kárpitozott

BUTOR

tulhalmozott raktár miatt rendkivül olcsó árban készletes mellett eladó.

Tartósságért több évi kezességet nyujtunk. — A legujabb **butoralbumunkat** több mint 400 képpel 50 fill. beküldése ellenében bérmentve küldjük.

VARGA MIHÁLY ÉS TÁRSAI

magyar butoripar-társaság, Budapest, Koronaherceg-utca 2. szám, I. emelet. (Kigyó-tér sarkán.)

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPIan PAPIan PAPIan

1	összalkalmasint vastag 5 éh kivehető matracosa	— —	10.—
1	rouge paplan	— —	1.80
1	„ prima	— —	2.80
1	selyemmel paplan	— —	3.40
1	satin „	— —	3.80
1	sálaos ebenhuzr	— —	4.80
1	selyem sálaos paplan	— —	5.50
1	fedres selyem sál. papl.		13.50
1	jó vászon paplan lepedő		2.—
1	„ ágy		1.80
1	damasti ágykaró pokróc		3.50
1	gyapju „		5.50
1	jó lópokróc	— —	1.80
1	téli pokróc	— —	4.07
1	szép fali szőnyeg	— —	7.50

1	őszi sodrony ágybetét		8.—
1	tengerifü matrac	— —	4.50
1	afrique „	— —	5.—
1	lószőr „	— —	12.—
1	ablak köpeny függöny		3.—
1	„ tunis „		1.80
1	„ gyapju		4.80
1	ágy, 1 asztalterítő berovni		2.50
2	„ „ „ gyapju		12.—
1	nagy csobaszőnyeg	— —	2.50
1	„ „ L	— —	5.30
1	ágyetike L	— —	0.85
1	tapestry ágyetike	— —	1.50
1	mir. jó futószőnyeg	— —	—.40
1	„ „ mintázott	— —	—.70

GICHNER JANOS

papian. ásatrége és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendeléseket pontosan raktáradlatnak, nem tetsző áruk kicserélhetők, vagy a pénz visszaadatik.

Ki a mi legjobb barátunk?

Aki már állott kétségbeesetten szeretettjének betegágya előtt, segitséget az istentől és az orvosi tudománytól remélve, aki szivszorongva könyörgött vigaszért, gyógyulásért, megváltásért és az orvosának önfeláldozó ápolása meghozta neki ezt, az nem nyomhatja el szivében a hála nemes érzését és bizonyára örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy filérjeivel hozzájáruljon a magyar orvosok igyekezetének megvalósításához, hogy egy

nyugdij-alapot és segély-egyletet

alapithassanak, melynek az volna a célja, hogy a humanitás és emberszeretet szolgálatában megőszült és keresetképtelen orvos hozzátartozóit (özvegyeit és árváit) a nyomortól és gondtól megóvja.

Azok kérnek most segitséget tőlünk, akikhez mink szoktunk segélyért fordulni.

E nemes cél által vezéreltetve támogatjuk ezen — az **orvosok által létesitett sorsjátékot** és átvettük a sorsjegyek egy részét oly célból, hogy az orvosok javára forgalomba hozzuk.

Számos nyeremény kerül kisorsolásra.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben	50.000	kor. ért.
1 nyeremény	40.000	„ „
1 jutalomdij	10.000	„ „

nemkülönben egy sereg más nyeremény, s igy egy **1 koronás** sorsjegygyel

50.000 korona ért.

nyereményt érhetünk el.

A huzás már október hó elején megtartatik miért is kérjük hogy megrendeléseit haladék nélkül, mindenesetre azonban még

szeptember hó 20-ig

hozzánk juttatni szíveskedjenek.

Egy sorsjegy ára 1 korona

II sorsjegy ára 10 korona

Török A. és Társa

Bankháza Budapest,
Központ: Teréz-körut 46.
Fióküzletek: IV., Muzeum-körut 11. — V., Váczikörut 4. sz. — VII., Erzsébet-körut 54. sz.

Asztali szamócák.

Legujabb és legjobb fajok, legelőnyösebb ültetés szeptemberben!

25 drb 1.80 korona, 100 drb 5 korona, 1000 drb 36 korona.

Hollandi virághagymák. — Magvak őszi vetemények.

5 koronán felüli rendelmények bérmentve.

Csokrok és koszorukat

friss, élővirágokból, saját nagy tenyészeteiből legdivatosabb kivitelben, helyes időben ép megérkezés biztositása mellett, szállit

1903. évi őszi árjegyzék ingyenesen.

Mühle Vilmos
cs. és kir. udvari szállító, Temesváron.

Vasbutor, rézbutor, fabutor,

kárpitozott butor

darabonként, vagy teljesen nagyon olcsón kapható

Pollák N. Ignác
Budapest, Teréz-körut 23.
Árlap 50 fill. levélijegy ellenében

Vendéglőbérlet Bártfafürdőn.

A fürdő központján levő **GÄRTNER-féle**

rituális-vendéglő

bérletére előnyös feltételek mellett ezennel pályázatot hirdet a fürdőigazgatóság, mely Bártfafürdőn bővebb fölvilágositással szolgál.

Olcsó butor.

25% engedményével ádom el összes raktáron levő szilárd gyártmányu asztalos és kárpitos butor-készletemet.

Nagy választék háló-, ébédlő-, szalon-, uriszoba, valamint minden a lakberendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán

asztalos és kárpitos

Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

CHMEL J. és FIA

cs. és kir. udvari zongoragyárosok

Budapest, Gizella-tér (Haas-palota) **I. és II. em.**

— Telefon szám 30. —

A világ leghiresebb zongorái, mint Bösendorfer, Bechstein, Schiedmayer stb., stb. Továbbá Schiedmayer, stuttgarti és Estey amerikai orgonaharmoniumok egyedüli képviselői.

Kitünő saját gyártmány.

PIANOLA.

Sz. 3879—1903.

Hirdetmény

az alább megnevezett állomásokon elhelyezett cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok (intézetek) élelemszükségleteinek ajánlati tárgyalás utján való biztositása iránt.

Az ajánlati tárgyalás tartatik						a következő katonai élelem-szükséglet naponként		Az évi szükséglet az alább kimutatott élelmi cikkekben körülbelül áll		Bánatpénz a következő cikkekre
mely napon	mely állomáson és hivatalos helyiségben	mely kiszolgáltatási állomás számára	a jelenleg ahhoz tartozó környékbeli helységekkel	mely időszakra tól	mely időszakra ig	kenyér á 840 grammal adag	zab á 4200 grammal adag	kenyér adag	zab métermázsa	kenyér korona	zab korona
						A cs. és kir. helyőrségi csapatok, intézetek és elszigeteltek részére:					
1903. évi október hó 12-én	Nagyszebenben a cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosság hivatalos helyiségében	Nagy-Disznód	—	1904. január hó 1-től	1904. december hó 31-éig	164	154	59.860	2361	A bánatpénz — pontosan kiszámítva — a szállítandó összmennyiségajánlati ára alapján kipuhatolt értékének 5 százalékából áll	
		Fogaras	—			346	8	126.290	123		
		Medgyes	Paratély, N.-Ekemező, Buzd, Muzsna, Szász-Ivánfalva, Darlócz			331	313	120.815	4798		
		Székelyudvarhely	Székely-Keresztur			396	10	144.540	154		
1903. október 8-án	Brassóban a cs. és kir. élelmező-fiók-raktárnál	Botfalu	—			—	75	—	1150		
		Szent-Péter	—			—	80	—	1226		
		Höltövény	—			—	80	—	1226		
		Földvár	—			—	75	—	1150		
1903. október 9-én		Feketehalom	—			—	154	—	2361		
		Keresztényfalva	Volkány			—	150	—	2300		
		Vidombák	—			—	153	—	2345		
		Rozsnyó	Ó- és Uj-Tohán			—	153	—	2345		
1903. október 5-én	Gyulafehérvárt a cs. és kir. élelmező-raktárnál	Abrudbánya	—			300	9	109.500	138		
		Szászváros	—			567	18	206.955	276		
		Erzsébetváros	Sáros, Dános, Holdvilág, Szász-Szt.-László			148	154	54.020	2360		
1903. október 2-án	Kolozsvárt a cs. és kir. élelmező-raktárnál	Maros-Vásárhely és hozzátartozó sátortábor	Maros Szt.-Király, Maros-Keresztur, Maros-Szent-György, Udvarfalva, Szent-Anna, Megyesfalva, Koronka			1129	37	412.085	567		
		Besztercze	Jaadt, Vinda, Aldorf, Bilak, Zolna, Szász-Budak, Besenyő, Dedrád, Széplak, Nagy-Demeter			1246	35	454.790	537		

Az 1. alatt kitüntetett szükségleten kivül a szerződési árak mellett még szállitandó lesz:
2. A fegyvergyakorlatra bevonult szabadságoltak, tartalékosok és póttartalékosok, továbbá lovak szükséglete.
3. Esetleges átvonulási meneteknél előforduló kenyér- és zabszükséglet, havonta körülbelül 1500 adag, a feltételek füzete IV. cikkelye A—a. betüje szerint.

Megjegyzés.

1. A kiirt zabszükségletnek bérletszerü átadásának kiadása csak annyiban történik meg, ha azt a csapatok (intézetek) nem talán maguk szerzik be.

A cs. és kir. közös hadsereg fent kimutatott élelmi szükségleteinek biztositása a táblázatban megjelölt napokon és hivatalos helyiségekben **kizárólagosan irásbeli ajánlatok** utján fog nyilvános tárgyalás által megtörténni.

A bérletnyertes — oly állomásokon, melyeken összpontositások, nevezetesen a lovasságnál tartandó osztály-, ezred- vagy lovas-dandár-gyakorlatok, vagy pedig vegyes fegyvernemek gyakorlatai, dandár dandár elleni, esetleg hadosztály-gyakorlatok is tartatnak, a katonai igazgatások ebbeli felszólitására — köteles, az ezáltal keletkezett többletet ugy az illető állomáson, valamint ennek környékéhez tartozó állomásokon is a szerződésszerü árakért szállitani. A bérletnyertes egyuttal a táppótlékok és a csapatiskolákban beálló esetleges szükségleteknek a szerződésszerü árakban való kiszolgáltatására is köteles.

2. Minden ajánlattevő, — a katonai kincstárral szemben már szerződési kötelezettségben állott s teljesen megbizhatónak bizonyult, vagy a tárgyaló bizottság előtt vállalatképesnek és megbizhatónak ismert vállalkozók kivételével — köteles, ha a kereskedelmi lajstromba bejegyzett cégje van, az illető kereskedelmi és iparkamara — azon ajánlattevők, kik ipart vagy kereskedést üznek, de a kereskedelmi lajstromba bejegyezve nincsenek, az I. foku iparhatóság által, kik pedig mezőgazdasággal foglalkoznak, de bejegyezve nincsenek, a mezőgazdasági kerületi egyletek által kiállitandó bizonyitvánnyal kötelesek vagyoni állapotukat, a hirdetett szállitási üzletre való vállalatképességüket és megbizhatóságukat a tárgyaló bizottság előtt igazolni. Az ilyen bizonyitványok nem az ajánlattevő, hanem a kiállitó kamara, vagy egyesület által, hivatalosan juttatandók a tárgyaló bizottsághoz egy külön lezárt boritékban és két hónapnál korábbi keltüek nem lehetnek.

3. A mintának teljesen megfelelőleg szerkesztett és 1 koronás bélyeggel ellátott **ajánlatoknak** — lepecsételt boriték alatt — az előirt bánatpénzeknek külön boriték alatt való csatolása mellett, — az illető állomás szükségleteinek tárgyalására kitüzött napon **legkésőbb délelőtti 10 óráig** kell a tárgyaló bizottsághoz beérkezni, később érkező vagy táviratban tett ajánlatok nem vétetnek tekintetbe. Ha valamely ajánlatban a számokkal és betükkel irt ár között eltérés mutatkoznék, akkor a betükkel irt ár fog helyesnek tekintetni. Azon ajánlattevők, kik saját terményeiket ajánlják, figyelmeztetnek, hogy ezt az ajánlatokban különösen hangsulyozzák.

4. Az ajánlati tárgyalásra vonatkozólag a Nagyszebenben, illetőleg Gyulafehérváron és Kolozsvárt 1903. évi augusztus hó 31-én kelt és egybehangzó két-két példányban hivatalosan kiállitott „Szállitási feltételek füzeté"-ben foglalt feltételek irányadók, melyek a nagyszebeni, gyulafehérvári és kolozsvári katonai élelmező raktárokban, valamint a brassói katonai élelmező fiókraktárban, naponta délelőtti 8 órától 12 óráig betekinthetők. Az ilynemü feltételi füzetek, ivenként 8 fillér megfizetése ellenében az előbb emlitett élelmezési raktároknál mindenki által megszerezhetők.

5. A „Szállitási feltételek füzeté"-ben foglaltak betartására már ajánlatának benyujtásával minden ajánlattevő kötelezve van.

6. Községek bánatpénz vagy óvadék letételétől feltétlenül fel vannak mentve és ezek, valamint a mezőgazdasági egyesületek és a termelők, az élelmi szükségleteknek ezennel kihirdetett szállitására különösen figyelmeztetnek.

Termelők és mezőgazdasági egyesületek azon felajánlott cikkeinél, melyeket maguk állitanak elő, a biztositék letevése alól fel vannak mentve.

Termelőknek, mezőgazdasági egyesületeknek és községeknek, — illetőleg a kenyérszállitásnál pékmesterek ajánlatai egyenlő árak mellett más vállalkozókkal szemben előnyben részesülnek.

7. **Átvonulási menetekre** vonatkozó szállitási ajánlatok élelmezési cikkekre nézve, az előkészitett feltételi füzet IV. pontja értelmében teendők meg.

8. A cikkek kiszolgáltatásának a hirdetményben megnevezett állomásokon, esetleg azok környékén kell történni.

9. Az élelmicikkeknek az állomáshoz tartozó környékbeli állomásokra való elfuvarozására nézve az előkészitett feltételi füzet XVII. pontja értelmében **külön ajánlat teendő**, ellenesetben feltételeztetik, hogy a fuvardij a felajánlots szállitási árban benfoglaltatik. Ha az elfuvarozásra többen egyelnő árak mellett ajánlkoznak, a bérletnyertes ajánlata előnyben részesül.

10. A bérlő kiszolgáltató raktára a katonai szállásoktól való távolsága 1·9 km.-nél nagyobb ne legyen; ha a távolság 1·9 km.-t tulhaladja, akkor a bérlő köteles a kenyér és zabnak fuvarozásáról dijmentesen gondoskodni.

11. Az ajánlkozók a hadseregigazgatással szemben, az ajánlatuk elfogadása iránti nyilatkozat tekintetében lemondanak az 1875. évi XXXVII. törvénycikk 314. és 315. §§ aiban — valamely ajánlat elfogadása iránti nyilatkozatra nézve — megállapitott határidőnek betartásának követelésétől.

12. A bérlő a kenyeret és zabot minden hónap 1-én 5—5 napra előre tartozik szállitani; minden hónap 26-án, annak további napjaira előre. A tiszti saját lovak számára esedékes zab félhavonként, vagy az egész hónapra előre kérvényezhető.

13. Elvileg csupán fehér zab szállitható; az illető ajánlatban mindenkor megjelölendő, hogy fehér vagy fekete zab értetődött-e; vegyes zabra vonatkozó ajánlatoknál a fehér és fekete zab keverési aránya pontosan megjelölendő.

14. Összes ajánlatok csakis kenyérre és zabra Székelyudvarhelyen és Fogarason tehetők.

Összes ajánlatok, melyek több bérleti állomásra vonatkoznak, feltétlenül és már a tárgyaló-bizottság által visszautasittatnak.

15. Ajánlatok, melyeknél 14 napnál rövidebb kötelezettség kiköttetik, nem vétetnek tekintetbe.

16. A kenyérsütés minden állomáson helyben kell hogy eszközöltessék. A katonakenyér 2, 700 grammos adagot tevő cipókban állitandó elő. A cipó 1600 gramm tésztával kimérendő és 1400 grammal kisütendő. $^1/_3$ rész buza, $^2/_3$ rozs-lisztből készült kenyér csak akkor biztosittatik, ha ez a tiszta rozsból készült kenyérrel szemben nem kerül többe.

17. Fogaras, Medgyes, Marosvásárhely és Beszterce állomásokon a rendelkezésre álló sütődék, raktárhelyiségek, illetve sütőde-szerszámok bérbe adatnak. Oly vállalkozók, kik ezen bérbevételt óhajtják, ezt ajánlataikban — a bérösszeg megnevezésével — külön emlitsék fel.

Bérbevevő köteles a bérelt helyiségeket saját költségén a kincstár javára tüzkár ellen biztositani és az illető épületek után járó adókat és terheket viselni, továbbá ugyanaz köteles a bérleti tárgyak rendszeres fenntartására, melyek nemcsak a javitást a rongáltaknak, hanem esetleg azon létrészeknek is ujakkal való pótlását magában foglalja, melyek a használat által vagy az időlefolytával használatlan lettek.

18. A fizetés szabály szerint a postatakarékpénztár utján eszközöltetik: erre vonatkozóan utaltatik az ajánlati feltételi füzet XIX. tételének határozataira.

Kelt Nagyszebenben, 1903. évi augusztus hó 31-én.

A 12. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

Egy korona bélyeg.

Ajánlat (mintája).

Én alólirott az 1903. évi augusztus hó 31-én 3879. szám alatt kelt hirdetmény alapján ezen ..... ajánlatomnál fogva kötelezem magamat, az ..... állomáson és körleti állomásain szükséges:

kenyérnek 840 grammos adagját ..... fillér szóval ..... fillérért,
zabnak 4200 grammos adagját ..... fillér szóval ..... fillérért,

1904. január 1-től december hó 31-éig.

terjedő időre szállitani, az átvonulók élelmi szükségleteit a „Szállitási feltételek füzete" IV. lit. A—a. cikkelyének ..... értelmében kiszolgáltatni.

Ezen ajánlatomért a külön boriték alatt mellékelt (vagy az ide csatolt elismervény szerint a ..... pénztárnál letétbe helyezett, semmi más kötelezettségért nem szavatoló) összesen ..... korona, azaz ..... értékü .....-ból álló bánatpénzzel kezeskedem. (Termelőknél, kik saját terményeiket felajánlják, e nyilatkozat következőleg szól: Ezen ajánlatomért az összes vagyonommal kezeskedem.)

Továbbá kötelezem magamat, azon esetben, ha a szállitást elnyerem, legkésőbb 14 nappal az erről vett hivatalos értesités után a bánatpénzt a 10 százaléknyi óvadékösszegre kiegészitени s ha ezt elmulasztanám, feljogositom a hadseregigazgatást, hogy ezen kiegészitést a szállitási keresmény visszatartásával eszközölje.

Egyébként a hirdetményben közzétett feltételeken felül magamat azon feltételeknek is alávetem, melyek a kiirt tárgyalásra előkészitett, 1930. évi augusztus hó 31-én kelt „Feltételi füzet"-ben foglaltatnak.

A ..... kereskedelmi és iparkamara / (mezőgazdasági egyesület) ide mellékelt értesitése szerint a megbizhatóságomról és vállalatképességemről szóló bizonyitvány a .....hoz közvetlenül fog megküldetni.

Kelt ..... 1903. évi ..... hó .....-n.

N. N., lakik: N-ben.

Az ajánlat boritékba teendő és lepecsételendő, a boriték külső oldalán pedig a cimzéshez még hozzáirandó: „Ajánlat a ..... hó ...-én tartandó tárgyaláshoz az 1903. évi augusztus hó 31-én 3879. szám alatt kelt hirdetmény alapján".

Az ajánlatban a letett bánatpénz mindig részletezendő.

TAKARÉKOSKODNI

lehet a sokszorosan kitüntetett és **régóta jól bevált**

MAGGI-IZESITŐ

helyes használata mellett,
Néhány csepp — a tálalásnál hozzátéve — **elegendő**, hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes izt adhassunk. — **Üvegecskékben 50 fillértől kezdve** (utántöltve 40 fillértől kezdve).

Kapható minden füszerkereskedésben, csemegeüzletben és drogueriában.

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydij, 26 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdij. Hatszor versenyen kivül, többi között az 1899 és 1900-iki párisi világkiállitásokon, (Maggi Gyula birálótag).

Tüdőbetegeknek. **Az orvosi kongresszuson** Leyden tanár **konstatálta, hogy egyedül Németországban állandóan 1,200.000 ember tüdővészes és ezek közül kb. 180.000-en lesznek** áldozatai e borzasztó betegségnek, A tüdőbaj előidézői a **tuber-bacillusok**, a mely bacillusokat **minden ember belélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére** sokan nem lesznek tuberkulotikusokká, abból **az tünik** ki, hogy az **emberi test azzal a tulajdonsággal bir, hogy a belélegzett tuberbacillust** ártalmatlanná teszi. Ott, a hol a légcső számos finom ágacskává széjjeloszlik, a tüdőbe vezető **két mirigy**, az ugynevezett pajzs- **vagy tüdőmirigyek vannak**, a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy **ezek egy egész** külön folyadékot késziteuak, mely a betegségi tüneteket, még mielőtt pusztitó **hatásukat** megkezdhetik a tüdőben, megsemmisiti. **A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés vagy gyöngeség**, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendőt produkálni és a hol a **tüdő meghülés, por vagy egyéb** befolyások következtében érzékeny, ott a betóduló tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb **bekövetkezik a betegség. Itt támadt a gondolat: a pajzsmirigy** erősitése **által a** tuberbacillus pusztitásának elejét venni.

Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffmann dr. **és a pajzsmirigy-erősitő anyagból** saját maga készitett egy gyógyitószert tüdőbaj (kronikus katarrus és **asszkór**) ellen, melyet **Glandulénnek nevezett** el.

A Glandulén **nem mérges, nem vegyészeti szer,** hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyeiből lesz **késsitve, a természet maga adja a gyógyszert minden** betegség ellen, csak találni kell. A pajzsmirigyek alacsony hőfoknál, légmentesen lesznek megszáritva, **tablettákba** préselve, minden **tablettának** 0·25 **gr. a sulya**, melyből 0·05 gr. mirigypor és 0·20 gr. tejcukor édesitésre.

Ha a Glandulént **előirás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv**, erő és testi suly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be. **Sok orvos és magánfél bizonyitja a tüdővészt gyógyitó szer** nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyitó-eredményt mutatott, hol más szert nem használtak.

Glandulént késziti Dr. Hoffmann Nachf. **vegyi gyára**, Meerane (**Szászország**) és kapható a legtöbb gyógyszertárban, valamint **Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12.,** üvegekben, 100 tablettával 5 **kor.** 50 fill., 50 **ablettával** 3 **kor.** Kimeritő füzetkék orvosok **és gyógyult** betegek értesitéseivel **ingyen** és **bérmentve.** Óvakodjunk **az** értéktelen **utánzatoktól.**

BUTOROK

divánok, matracok, függőlámpák, ingaórák, legjutányosabb árban

részletfizetésre is

kaphatók

Náthán Ignácnál,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

SEGÉD-KÖNYVEK

a görög és latin, valamint a francia és német nyelv tanulásához.

Hellen remekirók

magyar forditásban. Egy-egy füzet ára **60** fillér.

Demosthenes Olynthiai és Fülöp elleni beszédei. Ford, *Télfy Iván.* (H. R. 7.)
Herodot. Ford. *Télfy Iván.*
1. füzet. I. könyv. (Klio). 1—114. fejezetig. (H. R. 15.)
2. füzet. I. könyv. 115. fejezet — végig. — II. könyv. (Enterpe) 1—25. fejezetig, (H. R. 17.)
3. füzet. II. könyv. 26—151. fej. (H. R. 23.)
4. füzet. II. könyv. 152. fej. — III. könyv 91. fejezet. (H. R. 24.)
Homer Iliása. Ford. folyó beszédben *Télfy Iván.*
1. füzet. I—V. ének. 30. versszakig. (H. R. 5.) **Ára 80 fillér.**
2. füzet. V. ének 31. versszak. — IX. ének 49. versszakig. (H. R. 6.)
3. füzet. IX. ének 50. versszak. — XIII. ének 14. versszak. (H. R. 8.)
4. füzet. XIII. ének. 15. versszak. — XVI. ének. 816. versszakig. (H. R. 11.)
5., 6. füzet. XVI. ének. 317. versszak — XXIV. ének végig. (H. R. 12., 13.)
— Odysseája. Forditotta folyó beszédben *Télfy Iván.*
1. füzet. I—IV. ének. 259. versszakig. (H. R. 10.)
2. füzet. IV. ének. 259. versszak. — VIII. ének. 423. versszakig. (H. R. 14.)
3. füzet. VIII. 424—XII. ének. 303. versszakig. (H. R. 16.)
4. füzet. XII. ének. 304. versszak. — XVII. 106. versszakig. (H. R. 20.)
5. füzet. XVII. 107. versszak. XXI. 369. versszakig. (H. R. 21.)
6. füzet. XXI. 397. versszak. — XXIV. (a mű vége.) (H. R. 22.)
Plato Socrates védelme v. Apologiája és Critonja. Ford. *Télfy Iván.* (H. R. 4.)
Xenophon Anabasisa (Cyrus hadjárata). Forditotta *Télfy Iván.*
1. füzet. I—III. könyv. 2. fejezet. (H. R. 1.)
2., 3. füzet. III. könyv. 2. fejezet — a mű végéig. (H. R. 2., 3.)
— Cyropaediája. I. Forditotta *Télfy Iván.* (H. R. 9.)
— Emlékiratok Socratesről (Memorabiliák.) Forditotta *Kemenes (Kempf) József.*
1. füzet. I. könyv. — II. könyv. 6. fej. (H. R. 18.)
2. füzet. II. könyv. 7. fejezettől végig (H. R. 19.)

Római remekirók

magyar forditásban bevezetéssel és magyarázattal ellátva. Egy-egy füzet ára **60** fillér.

Caesar galliai hadjárata. Ford. *Sárváry Béla.*
1. füzet. I—V. könyv. 1—6. r. (R. R. 1.)
2. füzet. V. könyv. 7. rész. — VII. könyv. 40. rész. (R. R. 3.)
3. füzet. VII. könyv. 41. résztől végéig. (R. R. 3.)
— polgárháborúja. Ford. *Sárváry Béla.*
1. füzet. I., II. k. 1—10. r. (R. R. 4.)
2. füzet. II. k. 11. rész. — III. könyv. 1—47. rész. (R. R. 9.)
3. füzet. III. k. 48. résztől a mű végéig. (R. R. 10.)
Cicero Védbeszédei. Ford. *Sárváry Béla.*
1. füzet. Titus Annius Milo mellett. Védbeszéd Sextus Roscius ügyében, 1—32. (R. R. 2.)
2. füzet. Sextus Roscius ügyében. 33. rész. végig. Beszéd Dejotarus mellett. I. és II. beszéd L. Serg. Catilina ellen. III. beszéd L. Serg. Catilina ellen 1—6. rész. (R. R. 5.)
3. füzet. L. Serg. Catilina ellen. 7. rész. — végig IV. beszéd L. Serg. Catilina ellen. Védbeszéd Quintus Ligarius mellett. Védbeszéd Lucius Murena mellett. 1—32. rész. (R. R. 6.)
4. füzet. Lucius Murena mellett. 33. rész végig. — Védbeszéd Manilius törvény javaslata mellett. — Védbeszéd Lucianus Archias költő mellett. — Védbeszéd Marcus Marcellus mellett. (R. R. 7.)
— Védbeszéde P. Sestius mellett. I—XLVI. fejezet. Forditotta *dr. Bozóky Alajos.* (R. R. 34.)
— Védbeszéde P. Sestius mellett XLVI—végig és P. Cornelius Sulla mellett. Forditotta *dr. Bozóky Alajos.* (R. R. 35.)
— Válogatott levelei. Ford. *Kemenes (Kempf) József.* 2 füzet. (R. R. 38. 39.)
Cicero Cato Maior az öregségről. Ford. *Fábián Gábor.* (R. R. 24.)
— Laelius a barátságról. Forditotta *Fábián Gábor.* (R. R. 25.)
— A legfőbb jóról és a legfőbb rosszról. Forditotta *Szevlemhegyi Tivadar.* 1. füz. (R. R. 40.)

Horatius Ódái. Ford. *Virág Benedek.* 2. füzet. (R. R. 14., 15.)
— Satirái. Ford. *dr. Boros Gábor.* 1. füzet. I—VIII. satira (R. R. 30.)
— Epistolái. Ford. *dr. Boros Gábor.* 1. füz. (R. R. 31.)
Livius munkái. Ford. *ifj. Schiefner Gyula.*
1. füzet. I—II. könyv. 1—4. rész. (R. R. 22.)
2. füzet. II. könyv. 5. rész végig. III. könyv. I. rész. (R. R. 27.)
— XXI. könyv. 1—54. rész. (R. R. 28.)
— XXI. könyv. 55. rész — végig és XXII. könyv. (R. R, 29.)
Nepos Cornelius munkái. Ford. *ifj. Schiefner Gyula.* 2. füzet. (R. R. 16., 17.)
Ovid Átalakulásai (Metamorphoses.) Ford. *Kovách Imre.*
1. füzet. I—II. ének. 1—555. versszak. (R. R. 18.)
2. Füzet. II. ének. 556. versszak. — IV. ének 1—660. versszakig. (R. R. 19.)
Plautus Trinummus. (Három ezüst pénz.) Fordit. *Danielovics Kálmán.* (R. R. 33.)
Quintilianus institutio oratoria czimű művének X. könyve. Ford. *Holub Mátyás.* (R. R. 26.)
Sallustius művei. Ford. *Vajdafy József.*
1. füzet. Jugurthai háboru. 1—85. fejezet. (R. R. 12.)
2. füzet. Jugurthai háboru. 85. fejezettől végig s Catilina összeesküvése. (R. R. 13.)
Tacitus Agricolája és Germániája. Ford. *Télfy Iván.* (R. R. 11.)
— Évkönyvei (Annales). Ford. *Mihály István.*
1. füzet. I—II. könyv. 1—27. fejezet. (R. R. 28.)
2. füzet. Ford. *Kemenes (Kempf) József.* II. könyv. 27. fejezettől — III. könyve 40. fejezetig. (R. R. 36.)
3. füzet. Ford. *Kemenes (Kempf) József.* III. 41. fej. — IV. könyv 58. fejezetig. (R. R. 37.)
Terentius Fitestvérek. Ford. *dr. Molnár Samu.* (R. R. 41.)
Virgil Aeneise. Ford. *Gyurits Antal.*
1. füzet. I—III. könyv. 355. versszakig. (R. R. 20.)
2. füzet. III. könyv. 356. versszak. — VI. könyv. 1—97. versszakig. (R. R. 21.)
3. füzet. VI. könyv. 98. versszak — VIII. könyv. 183. versszakig. (R. R. 32.)

A „Magyar Könyvtár"-ban

megjelent görög és latin remekirók forditásai és a görög és latin nyelv tanitásánál segédkönyvül alkalmas olvasmányok.

Egy-egy szám ára **30** fillér.

Aischylos. A leláncolt Prometheusz. Forditotta *Zilahy Károly.* Bevezetéssel ellátta *Tóth Rezső.* (27.)
— Agamemnon. Forditotta *Váradi Antal.* (162.)
Church. Római élet Cicero korában. Ford. *Szilasi Móricz.* (306—307.)
Cicero. Az öregségről. Ford. *Fábián G.* (65.)
Cicero beszéde Verres ellen a műkincsekről. (De Signis). Forditotta, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta *Gurnesevics Lajos.* (324—325.)
Demosthenes Philippikái. Forditotta *Borsos Károly.* (302.)
Nepos Corn. Hires férfiakról. Forditotta *dr. Székely J.* (201.)
Ovidius költeményeiből. Forditotta prózában *Paulovics Károly.* (192.)
Plutarchos. Perikles. Forditotta *Kacskovics Kálmán.* (73.)
— Coriolanus. Ford. *Kacskovics Kálmán.* (167.)
— C. J. Caesar. Ford. *Kacskovics Kálmán* (287.)
Sallustius. Catilina összeesküvése. Ford. *Kazinczy Ferencz.* Átnézte *Wirth Gyula.* (268.)
Sallustius. A Jugurtha háboru. Forditotta *Várdai B.* Sajtó alatt.
Sophokles. Antigone. Forditotta *Kemenes (Kempf) József.* (84.)
Tacitus. Germánia. Forditotta *Tonelli Sándor* (279.)
Vergilius. Aeneise. I—XII. ének. Ford. *Beróti Szabó Dávid.* Kiadta *Radó Antal és Tóth Rezső.*
I. füzet (236—237.) II. füzet (293—294.) III. füzet (297—298.)

Latin és görög iskolai klasszikusokhoz való PRAEPARATIÓ.

Szerkeszti: **Dávid István.**

Egy-egy füzet ára **50** fillér.

Cicero, orationes selectae XIII. Magy. Dávid István. 1. füz. De imper. Cn. Pomp. 1—16. (L. P. 1.)
2. füz. De imp. Cn. Pomp. 17—végig és In Cat. I. 1—végig (L. P. 8.)
3. füz. In Cat. II. 1—végig. III. 1—végig és IV. 1—3. (L. P. 11.)
4. füz. In Cat. IV. 3—végig. Pro Sulla 1—19. (L. P. 33.)
5. füzet. Sulla 19—végig. Archia, Pro Sest, 1—14. (L. P. 50.)
6. füz. Pro Sest. 15—49. (L. P. 56.)
— Verres elleni IV. beszéde. Magy. Zsámboki Gyula. (L. P. 71.)
— De Officiis. Magy. Dávid. I. (L. P. 74.)
Caesar, de bello Gallico. Lib. I. et II. Magy. dr. Vajda K.
1. füz. Lib. I. 1—39. (L. P. 39.)
2. füzet. Lib. 40—végig. II.—végig. (L. P. 48.)
Caesar de bello Gallico. Liber III—V.
1. füz. Lib. III, és IV. 1—34. (L. P. 57.)
2. füz. Lib. IV. 35—végig Lib. V. (L. P. 59.)
Curtius Rufus, Hist. Alex. Magni Magy. dr. L. Keczer Géza.
1. füz. III. 1—6. (L. P. 38.)
2. füz. III. 6—12. (L. P. 43.)
3. füz. III. 12. — IV. 6. (L. P. 46.)
4. füz. IV. 6—IV. 13. (L. P. 55.)
Dávid István, Latin Olvasókönyv. Liv. Ovid. Phaedr. műveiből. Magy. Dávid I. I. füz. I. r. I. Egyes versek. — Phaedrus meséiből 1—27. (L. P. 12.)
2. füz. I. r. I. Phaedrus meséiből. 27—végig. — A római köztárs. története. 1—34. (L. P. 16.)
3. füz. I. r. A róm. köztárs. tört. 34. II. r. Ovid. 1—14. (L. P. 21.)
4. füz. II. r. Ovid. 14—végig. (L. P. 25.)
Herodotos, Szemelvények. Magy. Dávid István.
1. füz. Epit. I—VII. (LG. P. 64.)
2. füz. Epit. VIII—XII. (LG. P. 67.)
Homeros Odysseája. I—VI. ének. Magy. Szőke Adolf. 1. füz. I. 1—440. (LG. P. 41.)
2. füz. I. végig. II. III. 1—15. (LG. P. 44.)
3. füz. III. 15—IV. 425. (LG. P. 54.)
4. füz. IV. 425—végig V. 1—230. (LG. P. 61.)
5. füz. (LG. P. 69.)
Homeros Iliása. I—VI. ének. Magy. Szőke Adolf.
1. füz. I. 1—415. (LG. P. 42.)
2. füz. I. 416—végig. II. 1—325. (LG. P. 45.)
3. füzet. II. 326—III. 303. (LG. P. 52.)
4. füz. III. 303—V. 107. (LG. P. 65.)
5. füz. (LG. P. 68.)
Horatius Carmina. Magyarázta dr. Boros Gábor.
1. füz. Carm. I. 1—37 II. 1—6. (L. P. 13.)
2. füz. Carm. II. 7. — IV—végig Epod. (L. P. 17.)
Horatius Satirái. Magy. Gergye Lénárt.
1. füz. Sat. I. 1—5. (L. P. 19.)
2. füz. Sat. I. 5—végig. II. 1. (L. P. 23.)
3. füz. Magy. Rózsa Vitál. Sat. II. 1—végig. (L. P. 32.)
Horatius Epistulái. Magy. Dr. Vajda K.
1. füz. Epist. I. 1—13. (L. P. 28.)
2. füz. Epist. I. 13—végig. II. (L. P. 30.)
3. füz. Epist. II. 1—végig. (L. P. 34.)
Livius, ab urbe condita libri. I—IV. Magy. Dávid István.
1. füz. Liv. I. 1—22. (L. P. 60.)
2. füz. Liv. I. 23—46. (L. P. 66.)
Livius, ab urbe condita libri. Lib. XXI—XXII. Magy. dr. Fodor Gyula.
1. füz. Lib. XXI. 1—17. 2. kiad. (L. P. 4.)
2. füz. Lib. XXI. 17—42. 2. kiad. (L. P. 5.)
3. füz. Lib. XXI. 42—63. — XXII. 1—23. (L. P. 14.)
4. füz. Lib. XXII. 23—végig. (L. P. 20.)
Nepos Corn. Magy. Wirth.
1. füz. Milt. 1—7. (L. P. 47.)
2. füz. Milt. 7—Them. 9. (L. P. 49.)
3. füz. Them. 9—Cim. 3. (L. P. 51.)
4. füz. Cim. 3—Alkib. 6. (L. P. 53.)
5. füz. Alcib.—Thras. végig (L. P. 58.)

Ovidius Metamorphoses et Fasti. Magy. Dávid I. (L. P. 72.)
Plato. Socrates védelme és Critonja. Magyarázta Vajda Károly. (LG. P. 70.)
Sallustius. Bellum Jugurthinum. Magy. dr. Kapossy Luczián.
1. füz. Bell. Jug. 1—22. 2. kiad. (L. P. 2.)
2. füz. Bell. Jug. 23—58. (L. P. 9.)
3. füz. Bell. Jug. 58—86. (L. P. 24.)
4. füz. Bell. Jug. 87—végig. (L. P. 27.)
Sallustius. Coniuratio Catilinae. Magy. dr. Kapossy L.
1. füz. Coniur. Cat. 1—32. (L. P. 22.)
2. füz. Coniur. Cat. 32—végig. (L. P. 26.)
Tacitus, Annales. Magy. dr. Fodor Gyula.
1. füz. Ann. I. 1—18. 2. kiad. (L. P. 3.)
2. füz. Ann. I. 19—79. (L. P. 15.)
3. füz. Ann. I. 79—III. 21. (L. P. 31.)
4. füz. Magy. dr. Boross Gábor. Ann. III. 22., — IV. 24. (L. P. 36.)
5. füz. Ann. IV. 25—V. 1—11. VI. 1—7. (L. P. 63.)
Tacitus De Vita et moribus I. Agricolae. Magy. Dávid I. (L. P. 75.)
Vergilius, Aeneis. Magy. dr. Várkonyi O.
1. füz. Aen. I. 1—373. vs. (L. P. 6.)
2. füz. Aen. I. 374—végig. (L. P. 7.)
3. füz. Aen. II. 1—620. (L. P. 10.)
4. füz. Aen. II. 620—végig. III. — 1—455. (L. P. 18.)
5. füz. Aen. III. 456—végig. IV. 401. (L. P. 29.)
6. füz. Aen. IV. 401—végig. V. 1—279. (L, P. 37.)
7. füz. Aen. V. 280—végig. (L. P. 40.)
8. füz. Aen. VI. 1—760. (L. P. 38.)
9. füz. Aen. VI. 760—végig VII. 1—610. (L. P. 62.)

Francia Könyvtár.

Szerkesztik: *dr. Theisz Gyula* és *Matskássy József.* Egyes szám ára kötve **70** fill. Kettős szám ára **1** kor.

1. **Racinn:** Britanicus. *Hofer Károly.*
2. **Voltaire:** Siècle de Louis XIV. *Dr. Chovancsák I.*
3. **Me de Sévigné:** Lettres choisies. *Dr. Kemény Ferencz.*
4. **Töpffer:** Nouvelles genevoises *Ballenegger H.*
5. **Augier et Sandeau:** Le Gendre de Monsieur Poirier. *Otrok Mihály.*
6. **Sandeau:** Madeleine. *Matskássy József.*
7. **Barante:** Jeanne D'Arc. *Dr. Theisz Gyula.*
8. **Copée:** Le Passant. — Le Luthier de Crémone. *Dr. Szombathy István.*
9. **Chateaubriand:** Atala. *Dr. Huszár Vilmos.*
10. **Corneille:** Le Cid. *Dr. Pekár Károly.*
11. **Racine:** Athalie: *Téri József.*
12. **Feuillet:** Le Village. *Ballenegger Henrik.*
13. **Voltaire:** Zaire. *Dr Gombocz Zoltán.*
14—15. **Scribe:** Les Doigts de fée. *Palóczi Lipót.*
16. **Corneille:** Horace. *Dr Pekár Ferencz.*
17. **Souvestre:** Contes. *Dr. Oldh Béla.*
18. **Daudet:** Contes. *Ballenegger Henrik.*
19. **Contes populaires de France:** Kiadja *Klimó Mihály.*
20. **Lafontaine:** Fables. *Gross Leopoldina.*

Német Könyvtár.

Szerkesztik: dr. *Theisz Gyula* és *Matskássy József.* Egyes szám ára kötve **70** f. Kettős szám ára **1** kor.

1. **Freytag:** Bilder aus der deutschen Vergangenheit. Dr. *Gyulay Ágost.*
2. **Goethe:** Aus „Dichtung und Wahrheit". *Tibor Ágost.*
3. Die Nibelungen. — Gudrun. *Kárpáti K.*
4. **Lessing:** Minna v. Barnhelm. Dr. *Theisz Gyula.*
5. **Aurbacher:** Ein Volksbüchlein. *Endrei Ákos.*
6. **Kleist H.:** Michael Kohlhaas. *Vajda Gyula* dr.
7. **Heine, Uhland, Lenau:** Költeményeiből.
8. Inhaltsangaben dramatischer Meisterwerke. Dr. *Kemény F.*

Iskolába jár a fia?

Ha igen, látogassa meg az Angolkirályt Budapesten,

IV. ker., Károly-körut 16. szám.

KLEIN és SHCWARCZ férfiszabók,

férfi-, fiu- és gyermekruha-áruházát

iskolaöltönyökben óriási raktár.

I. Gyermeköltöny 8—10 éveseknek	4 frttól feljebb.
2. Fiuöltö y rövid nadrággal	6 frttól feljebb.
3. Fiuöltöny hosszu nadrággal	8 frttól feljebb.
4. Gyermekfelöltő	5 frttól feljebb.

Mesés olcsó árak. — Külön mértékosztály. Angol szövetek.

„MEIDINGER" kályhagyár

EHRLICH J. és H.

Budapest, IX., Lónyai-utca 15. szám.

„Meidinger" **töltő-, szabályozó- és szellőző-kályhák.**
„Meidinger" **kizárólagos fafütésre alkalmas kályhák.**
„Meidinger" **betétek cserépburkolatban, minden kivitelben.**
„Vulkán" **fa- és szénfütésre berendezett kályhák.**
„Ideál" **szabályozó- töltő- és főző-kályhák.**
„Központi fütések" **és szellőzők minden kivitelben.**

Biztos gyógyulást keresőknek

kik bármily

nemi betegségben szenvednek

mint hugycső és hólyagbajok, hugycsőszükületek, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbajaiként fellépő idegbajok, **korai férfierő elgyengülés,** bármily bőrkiütések stb. nőknél fehérfolyás, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyitására, szigoruan tudományos és lelkismeretes gyógymódjánál fogva** legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. osztály főorvos **országos hirü és legrégibb** 30 éve fennálló rendelő-intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hugycső és hólyagbajok vizsgálata villamos hugycsőtükör segélyével,

Vidékiek levelekre kimeritő választ és szakszerü tanácsot nyernek, gyógyszerekről gondoskodva lesz. Titoktartás biztositva.

Nőknek külön váróterem.

Minden szó **egyszeri** beiktatása nonpareille betükből **4 fillér. Vastagabb betükből 8 fillér.**

Szerkesztőségi telefon-szám: **56—12.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: **VIII., Kerepesi-ut 25. szám.**

Kiadóhivatali telefon-szám: **54—39.**

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra **szükséges** bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) **központi irodánkban** és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Blockner J.
hirdetési iroda
IV. Sütő-utca 6. szám.

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
dohánytőzsde
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV. Gerlóczy-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszmann Jágó
füszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50- (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 10.

Leopold Gyula
hirdetési irodája
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
IV., Ferenciek-tere 3.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker., Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker., Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI., Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sólyom Jakab
hirdetési iroda
IV. kerület, Ferenciek-bazára.

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Sváb Eliz
dohánytőzsdéje Nagymező-u. 12.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Schődl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
V. ker., Szervita-tér 8. szám,

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám,

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Fiatal
szalmaözvegy idősb uriember barátságát óhajtja. Levélcim „barátnő". 16018

Young
Gentleman desires the friendship of a nice young Lady. Please addre **„Pleasant evenings"** to this paper 26253

Édes 21.
Drága angyalom, olyan boldog vagyok, hogy láttalak, ki tudja, mikor találkoztunk volna, ha a véletlen össze nem hoz, mert bizony én nem akartam, közeledni. De ugye te szóltál volna, mert hiszen tudom, hogy szeretsz egy kissé, de hát én bármennyire imádlak is, nem tehettem volna meg az első lépést. Pár nap mulva esztendeje, hogy az enyém vagy s mennyi édes órát töltöttünk ez idő alatt! Ugye igy lesz a jövő esztendőben is! Milliószor ölel csókol a te hü hived. 4850

Csacsim!
Kilencedikében irtam. Vártam rendelkezésedet, mit határozatlan formákban és elkésve kaptam. Ezután mint lesz? Csókol szamard. 16014

Vidéki
fiatal csinos özvegy rokonom részére keresek házasság céljából egy izr. csendőrőrsvezetőt 3000 korona hozomány 60 fr. havi keresettel, levelet „Rokon" jelige alatt kiadó továbbit. 16015

Nyaraló 30.
Levelét rendben megkaptam és arra az a válaszom, hogy ha akart volna találkozni, ugy nagyon könnyen lehetett volna, csak hát nem akart. De ne bolygassuk azt. Hogy mulat? Jól? természetesen. Csak mulasson jól? Természetesen. Csak mulasson és ne törődjön semmivel és senkivel. Én majd csak leszek valahogy, talán megsegit az Isten, ha nem azzal se törődöm. Mulasson nagyon jól. Üdv és millió csók. 4840

Özvegy vagyok,
erdélyi születésü, ugyszolván egyedül állok 24 éves korommal, mert gyermekem sincsen. Jövő hóban a gyászfátyolt leoldom. 2 évi boldog házasság után ismét házasságra vágyodóm és e célból keresek egy tisztességes és 40 éven aluli férjet. Visszavonult életmódom folytán ezen uthoz vagyok kényten fordulni. Készpénz vagyonom 12.000 kor. Az érdekelteket kérem hogy **„Özvegy 24"** jelige alatt ha irnak, szivesen szolgálok bővebb adatokkal személyemet illetőleg. 4832

Kocsigyáros
egy Budapesthez közeli városban, fővárosi hölgy v. fiatal özvegy ismeretségét keresi komoly nősülési szándékkal. Némi vagyon kivánatos volna, de ennek hiánya nem akadály. Ha lehet — (de nem követelem), arcképes ajánlatott kérek „S. János" jelige alatt a kiadóba. 4830

Müvelt nővel
lehet 22—26 éves, de csak jobb családból egy cégjegyzője egy pénzintézetnek, házasság céljából ismeretséget keres. 37 éves és egészséges vagyok, az illető hölgy v. annak rokonai „Solid" jelige alatt e lap kiadóhivatala által kegyeskedjenek engem pár sorral megtisztelni. 4829

Boldog otthont
keresek bátyám számára, a ki előkelő állásban van és rendkivüli szerény és szelid modoru. Vallás mellékkérdés habár ő protestáns vallásu, főfeltétel az illető nő szelid természete. Szives értesitéseket **„Berta"** jeligével a „Budapesti Napló" kiadóhivatalába kérek. 4831

Mariage.
Egy férfi a 30 hoz közel, jó viszonyok között, nősülés céljából ismeretséget keres némi vagyonnal biró hölgyet. Diskréció. — Esetleges találkozást egy fővárosi nyilv. helyen. „U. H. 579" bővebb választ e laphoz. 4828

KERESLET.

Egy
ügyes kereskedősegéd, ki a füszer és rövidáruban jártas, azonnali belépésre felvétetik. Reich Eppingernél, Zala-Egerszegen.

Szépirásu
egyetemi hallgató, **otthol végezhető irásbeli munkát keres.** Cim a kiadóhivatalban. 4827

Fiatal, csinos angol
tanitónőt keresek, ki saját lakásán ád háromszor hetenkint órát. Részletes választ kérek **„Good"** jeligével a kiadóhivatalba.

Lakást keresek.
Négy vagy három nagy szobást a Báthory-utca közelében. Gázvezeték nélkülözhetetlen. Csak olyan lakásra reflektálok, a melybe októberelsején beköltözhetem. Ajánlatok „Üres lakás" cím alatt a kiadóba kéretnek. Házmestereknek jutalom. 4820

Raktárnoki,
pénzbeszedői vagy más ehhez hasonló bizalmi állást keres azonnali belépésre egy jelenleg is gyárban alkalmazott és hosszu évi müködésről szóló kitünő bizonyitványnyal rendelkező, nős fiatal ember. Szives megkereséseket **„Sch. J."** jelige alatt e lap kiadóhivatalába kér. 4806

Házmesteri állást
keres tisztességes házaspár, ki már e minőségben 2 évig alkalmazva volt. A férj hivatali szolga egy nagyobb részvénytársaságnál. Cim Gyöngytyuk-u. 13. fél emelet 7. ajtó. 6530

Gyakorolt szabász,
aki a katonai ruhák szabásában is jártas, állást nyerhet. Cim a kiadóban. 4818

Használt férfiruhá-
kat, szőrmeárukat, fehérnemüt szőnyegeket veszek legmagasabb árban. Singer Lujza-utca 8. 16019

KINÁLAT.

Esti kereskedelmi szaktanfolyam. — Tartama nyolc hónap. Tandij 10 korona. **Zárvizsgák. Végbizonyitvány.** A tanfolyam az illetékes **miniszteriumok felügyelete** alatt áll. Részletes szabályzattal szivesen szolgálunk. Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Andrássy-ut 13. Ugyanitt a **Kereskedelmi Alkalmazott** cimü szaklap kiadóhivatala. Előfizetés félévre egy korona. **Dijtalan helyesközlés.**

Vendéglő
és kávéház Erdély egyik nagyobb városában, melyet 3 éve bir tulajdonosa, a legjobbmenetelü üzletként ott ismeretes, éventei borkimérése 154 hek ó és sörkimérése 100 hektó körüli, holott az évi bére 2 szobás lakással és 2 kis szobás csapszékkel együtt csak 800 frt, tulajdonos betegsége miatt a leltár értékének megfelelő áron 1200 frtért sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Boroshordó
50—700 literig, nagyon kitünő karban, áron alul kapható. Kron S. Szerecsen-u. 16. 16024

Butor.
Nagy Ocassio. Mahagonigarnitura, uriszobagarnitura 65 frt. Ebédlődivány 28 frt. Lószőrmatrac 14 frt. Schöberl-ágy 20 forint. Rottenbiller-utca 66. bolt 1. 16025

Kossuthfalván
ház 300 □-öles területen 4 éves téglából épült és cseréppel fedett csinos épület áll: 2 szoba, 2 konyha, éléskamra s mellékhelyiségekből, szép konyhakerttel 2200 frtért sürgősen eladó, melyen teherként 1300 forint maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten Rökkszilárd-utca 22.

Boroshordók
minden nagyságban használtak kitünő karban 270 fillérért hectoliterenként kapható Puhl kádár Győrött 16013

Nagy családiház,
jutányosan eladó. Tisztviselő telep Szaboki-utca 5. 2312

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okl. szülésznő. Kerepesi-ut 80 III. em. 3. ajtó. 15720

Urak!!
Készitek remek uri öltönyöket, felöltőket vagy télikabátokat **mérték után 16—18 forint**-ért, csakis valódi gyapjuszövetekből. Seiler R. férfiszabó Budapest, Dohány-u. 92. Vidékre minták bérmentve.

Angol, francia
vagy **németet** alaposan tanitja egy tapasztalt magyar nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte. Sikeres módszer. Kitünő ajánlatok. Lakás: **Gáspár Bernat, VI. Vörösmarty-u. 51/A., 21. ajtó.**

Egy igen ügyes
maseurnő és hidegvizgyógykezelőnő, ki a szakmajában nagy gyakorlattal bir, ajánlkozik privát házakhoz. Cime Gross Fánny, VII. Ovoda-utca 19. földsz. 3. 6450

KIADÓ SZOBÁK

Butorozott
különbejáratu utcai szoba 2 urnak esetleg teljes ellátással kiadó. VII. Sándor-u. 23b. II. 8.

Csinosan butorozott
udvari szoba egész külön bejárattal egy vagy két ur részére azonnal kiadó. Ujvilág-utca 9. III. em. 11.

Használt férfiurhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Elektromos

zseblámpa, mindig használatra kész.

Egy könnyü nyomás az ujjal és fényes villam világitás sugárzik széjjel. Teljesen veszélytelen, zsebben könnyen és kényelmesen hordható. Kicserélhető batteria. Hónapokig tartó világitás. Ára dupla erős 4 K. pótbatteria 1 K. 50 fill. Szétküldés utánvét mellett **König J., Wien.** VII. ker. Westbahnstr. 36. Viszontelárusitóknak százalék.

Nevelőnőket,

francia, angol, németeket, bonneokat, okl. gyermekkertésznőket, zene- és nyelvismerettel, lelkiismeretesen ajánlok; magyar okl. tanitónőket 800—1400 korona évifizetéssel sürgősen keresek.

Szegheő tanerők irodája
Budapest, VI. Dessewffy-u. 22.

Ajtók, ablakok,

vasredőnyök, használtak és ujak bármely méretben és alakban igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál,
Budapest, Üllői-ut 123. sz.
Telefon 62—80.

M. kir. államvasutak.
119975/903.

A)

Pályàzati hirdetmény.

Az alulirott igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére a jövő 1904. évben szükséges mintegy 100,000 drb 220 centiméter hosszu, 14 cm vastag, fölül 16, alul 20 cm széles közbenső másodrangu tölgy- vagy bükktalpfa avagy ugyanannyi 230 cm hosszu, 15 cm vastag, fölül 29, alul 25 cm széles másodrangu fenyőtalpfa szállitását biztositani kivánván, ezen talpfák szállitására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállitásra vonatkozó részletes módozatokat magában foglaló „Ajánlati felhivás" valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a keresk. muzeum igazgatóságánál, valamint a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségeinél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz., II. em., 44. ajtó) kapható.

A pályázati feltételek kiegészitő részét képező általános és különleges feltételek a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg.

A szabályszerüen kiállitott, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a boritékon ezen felirattal:

„Ajánlat 119975/903. sz.-hoz" ellátva legkésőbb 1903. évi október hó 14-én, déli 12 órá g a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta utján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben v. állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyujtására kitüzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulirott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyujtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok betartása mellett tétetnek, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1903. szeptember hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánny. nem dijaztatik.)

Elzálogositott brillánsok gyöngyök, arany- és ezüstnémü, valamint órák költség nélkül kiváltatnak és bármily magas összegig, a legmagasabb áron megvétetnek.

Hoffmann, ékszerész
Kerepesi-ut 6. szám,
bazárépület.

Kuláns lebonyolitás. A visszavásárlás lehető.

A hajnak ujranövése

Számos orvos a bel- és külföldön ajánlja Lovacrin-hajvizet, gyenge haj- és szakál növésnél sat. — **A Lovacrin-hajviz** használatával férfinek, nőnekés gyermeknek gyönyörü haj lesz, minden hajat tömötté, hosszuvá teszi, biztositja üde frisseségés szépségét, megvédi a kihullástól, a fejbőrt tisztántartja s igy megakadályozza a kopaszságot. Korán megőszült haja Lovacrin folytán festés nélkül nyeri vissza eredeti szinét. — Lovacrin a legjobb kozmetikum a haj és szakáll ápolására. Lovacrint az egészségügyi hatóság megvizsgálta és sok előkelőség javallja. Egy nagy üveg **LOVACRIN,** mely több hónapig eltart, 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor., próbaüveg 2 korona. — Szétküldés postautánvét vagy a pénz előzetes megküldése mellett az európai raktár által:

M. FEITH, Wien, VI. Mariahilferstrasse 45. RAKTARAK BUDAPESTEN: Petrovics Miklós drogueriájában, **IV., Bécsi-utca 2., Török József** gyógytárában, **VI., Király-utca 12., Nádor-gyógyszertár, VI., Váci-körut 17., Neruda Nándor** drogueriájában, **IV., Kossuth Lajos-utca 7., Thallmayer és Seitz** drogueriájában, **Molnár és Moser** drogueriájában, **IV, Koronaherceg-utca 9. sz., Fodor Márton** drogueriája, **VII., Király-utca 41., Majtényi Béla** drogueriájában, **„Az Arany kereszthez" Vámház-körut 15. sz., Reiner J. és Társa** drogueriájában, **Corvin-tér 6., Lederer J.** gyógyszertára a „Magyar Királyhoz", **Marokkói-utca 2., Utasi F. utóda** drogueriája, **Andrássy-ut 35. szám, Irgang Kálmán** drogueriája a „Sárkányhoz", **Egyetem-utca 11. sz., Lányi és Draut** drogueriája, **Koronaherceg-utca 10. sz., Pick Ottó, Király-utca 20. sz., Stern Zsigmond** „Flóra" drogueriája, **Váci-körut 42. szám, Salamon A.** illatszerüzletében, **Király-utca 11. sz. Kartschmaroff A. „Szerecsen"-drogériája, Kerepesi-ut 39. József-körut 2. Lux Mihály, drogueria, Muzeum-körut 7.**

Kutak,

szivattyuk, csövek, tartányok **sinek épitési és vágány célokra,** habarcs- és téglafelvonók, daruk, **állványkapcsok,** épitési szivattyuk, szijkorongok, transmissiók, csapágyak, gépszijak **távidahuzal,** 20 drb Scherb-féle golyó lyukasztóprés, **teljes kovács- és lakatosmühely-berendezések,** körfürész és körfürész-tengelyek, furószerszámo-föld-uráshoz, 160 HP. Nicholson-féle koumpond gőzgép, szerszám, acél, használt, de teljesen jó állapotban kapható **Abelesz Emilnél, V., Váci-ut 41. Telefon 24—41.** 15561

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irta: KNORR LAJOS
ügyvéd, ny. táblai biró, stb.

E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat ugy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perlekedő házasfelek is hasznát vehetik.

Ára angol vászonkötésben **2** korona.

Kapható az ATHENAEUM r.-társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Én Csillag Anna

185 cm. óriás hosszu Loreley-hajamat, az általam feltalált kenőcs ***14 havi használata*** után értem el. Ezen kenőcs az egyedüli szer a haj ápolására, a növés előmozditására, a fejbőr erősitésére, uraknál erős és teljes szakállt növeszt és már rövid idei használat után is ugy a hajnak, mint szakállnak természetes fényt és teltséget kölcsönöz és megóvja ezeket a korai megőszüléstől egész a késő aggkorig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Postai szétküldés naponként az összegnek előre való beküldése után vagy utánvéttel az egész világba a gyárból, hova ***minden*** rendelés intézendő.

Csillag Anna
Wien, I., Graben 14.

A t. Elöljáróságok, tüzoltóegyletek, lelkész és földbirtokosok urak szives tudomására, hogy

Győző Béla és Társa
uraknál,
Budapest, V., Lipot-körut 18
mintaraktárral kapcsolatos el. árusitási irodát tartunk fenn.
Legelső magyar tüzoltószer kut, szivattyu- és gépgrár, harang- és ércöntöde
Seltenhofer Frigyes fiai
cs. és kir. udv. szállitók.

Magy. kir. államvasutak.
120576/903. s hoz.

Pályázati hirdetméey.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évben szükséges 21000 q. kőolaj szállitására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1903. évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyujtandók vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1903. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak budapesti központi főpénztáránál leteendő.

Szállitásra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. szám általános szállitási és a kőolajra vonatkozó 39986/92. szám különleges feltételek.

A pályázatra valamint a szállitásra vonatkosó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhivásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél is a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthető.

Ezen ajánlati felhivás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kivánságra postán megküldetik.

Budapest, 1903. augusztus hóban.

Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem dijazt.)

Diáksapka

TILLER

Budapest.

Magyar Könyvtár

VERSES MŰVEK.

Szerkeszti RADÓ ANTAL

Kiadja
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése BUDAPEST, Andrássy-ut 21.

Egy-egy szám ára 30 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Ábrányi Emil. Márcziusidalok és egyéb költemények. (85 sz.)
Arany János válogatott balladái. Isk. kiad. (11—12. sz.)
— Toldi. Isk. kiadás. (69—70. sz.)
Arany János. Kisebb költeményeiből, szemelvények. Iskolai kiadás (74—75.)
— Toldi estéje. Iskolai kiadás. Bánóczi J. bevezetésével. (87—88. sz.)
— Az első lopás. Jóka ördöge. Isk. kiadás. (101. sz.)
— Szemelvények. „Toldi Szerelmé"-ből. Iskolai kiadás. (102—105.)
Arany János. Katalin. Keveháza. Szt.-László füve. Isk. kiadás. (121—122.)
— Buda halála. Iskolai kiadás. Bevezetéssel ellátta Moravcsik G. (137—139. sz.)
— Vojtina Ars poetikája. Isk. kiadás. Bevezetéssel ellátta Kelemen Béla. (144. sz.)
Balassa Bálint válogatott költeményei. Kiadja Erdélyi P. (186. sz.)
Berzsenyi Dániel válogatott versei. Bevezetéssel. (3. sz.)
Csokonai Vitéz Mihály Dorottya Négyesy László bevezetésével. (10. sz.)
Coppée. A kovácsok sztrájkja. Forditotta Radó Antal. (4.)
Faludi Ferencz. Versei. Bevezette Ferenczi Zoltán. (249.)
Gvadányi. A peleskei nótárius. (79. sz.)
Heine költeményeiből. Forditotta Endrődi Sándor. (182. sz.)
Kalevalából (a). (A Lemminkäjnen runók.) Forditotta Vikár Béla. (209. sz.)
Kisfaludy Károly válogatott költeményei. (19. sz.)
Kisfaludy Sándor válogatott regéi. (125. sz.)
Kölcsey Ferencz válogatott versei. (95. sz.)
Kuruczvilág költészete. (A.) (42.)
Lenau verseiből. Ford. Feleki Sándor. (262. sz.)
Magyar népballadák Morvay Győző bevezetésével. (52. sz.,
Magyar népdalok. Kiadta és bevezetéssel ellátta Kováts A (150. sz.)
Ovidius költeményeiből. Forditotta prózában Paulovics Károly. (192. sz.)
Petőfi Családi versei. Kiadja Szinnyei F. (158. sz.)
— A helység kalapácsa. János vitéz Kiadja Bánóczi J. (163. sz.)
— Táj- és életképek. Kiadja Vajda Gyula. (171. sz.)
— Élete és költészete. Kiadja Somogyi Gyula. (210. sz.)
— Az apostol. Kiadja Jakab Ödön. (220. sz.)
— Elbeszélő költeményei. I. Kiadja Radó Vilmos. (230. sz.)
— Románczok. Kiadja Lenkei Henrik. (235. sz.)
Petőfi. Elbeszélő költeményei. II. kiad. Radó Vilmos. (240.)
— Barátság és szerelem. I. Kiadja Ferenczi Zoltán. (250. sz.)
— Barátság és szerelem. II. Kiadja Ferenczi Zoltán. (270. sz.)
— Haza és szabadság. I. Kiadja Radnai Rezső. (280. sz.)
— Haza és szabadság. II. Kiadja Radnai Rezső. (290. sz.)
— Vegyes költeményei. I. Kiadja Balassa J. (181. sz.)
— Vegyes költeményei. II. Kiadja Balassa J. (310. sz.)
Radó Antal. Két olasz költőnő. (173. sz.)
Szabolcska Mihály Versek. (34.)
Tennyson. Arden Enoch. (50. sz.)
Tinódi Sebestyén válogatott históriás énekei. (145. sz.)
Vergilius Aeneise. I. Ford. Baróti Szabó Dávid. Kiadta Radó Antal és Tóth Rezső. (236—237. sz.)
Ugyanaz II. (293—294. sz.)
— III. (297—298. sz.)
Verseghy Ferencz válogatott költeményei. (166. sz.)
Virág Benedek válogatott költeményei. Bevezetéssel ellátta Zlinszky Aladár. (115. sz.)
Zrinyi Miklós. Szigeti Veszedelem. (3. sz.)

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből **4 fillér. Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: **VIII., Kerepesi-ut 25. szám.**

Szerkesztőségi telefon-szám: **56—12.**

Kiadóhivatali telefon-szám: **54—39.**

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra **szükséges** bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) **központi irodánkban** és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Blockner J.
hirdetési iroda
IV. Sütő-utca 6. szám.

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
dohánytőzsde
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV. Gerlóczy-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszmann Jágó
fűszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50- (Takarékp. épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 10.

Leopold Gyula
hirdetési irodája
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
IV., Ferenciek-tere 3.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker., Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker., Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI., Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sólyom Jakab
hirdetési iroda
IV. kerület, Ferenciek-bazára.

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Sváb Eliz
dohánytőzsdéje Nagymező-u. 12.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Schődl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
V. ker., Szervita-tér 8. szám,

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám,

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig főladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Szerelmem.
Egyetlen boldogságom! Örömmámorban uszom, hogy szerelmem, hüségem, ragaszkodásom jelét drága kezeidbe letehetem; hogy megmondhatom már most, hogy fáradhatlan kisérőd, vigasztalód, igaz támaszod akarok lenni ez életen át, hogy Érted akarok dolgozni, hogy Neked akarom minden erőmet, időmet szentelni, hogy jól érezzed magadat, vig, jókedvü légy, hogy nekem mindig gyönyörüségem telhessen látható boldogságodban, mert csak a Te örömöd öröm nekem, csak a Te jóléted jólét nekem, csak a Te boldogságod jelent nekem is boldogságot. Persze, hogy itt maradok, hol a boldogság terem számomra. Várlak, örömtől repeső szivvel várlak, én legdrágább kincsem. Tévedhetés kizárása miatt mondott napon délelőtt tiz órától negyedkettőig kijelölt helyen várlak. Négy alkalom lesz addig. Ha nem találhatnálak ott, még éppen jókor leszek istvánnapi találkozónkon, hogy el ne téveszthesselek, hogy forrón szerető szivemhez szorithassalak. Szükséges változtatást elfogadok. 16020

KERESLET.

Müegyetemi
hallgató középiskolai tanitványt keres. Cim a kiadóhivatalban. 16010

Papir-
kereskedő-segéd tartós kondiciót talál Hirsch Adolf könyv- és papirkereskedésében **Déván** (Hunyadm.) 2313

Angol órákat
venne fiatal orvos, született angol urtól vagy hölgytől. Szives ajánlatokat „Correct“ jeligével e laphoz kér.

Kárpitos segéd
jó munkás, felvétetik Klein Lajos kárpitosnál Ungvár. 2316

Szerény fizetéssel állást nyerhet kezdő szabász. Cim a kiadóban. 4817

Kerestetik
okl. tanitónő, ki zongorában jártas előnyben részesül. Cim Rombach-utca 11. II. em. 24. 15988

Két gyermek
mellé, kik az elemi iskolát látogatják nevelőnő kerestetik, ki magyarul, németül és zongorázni tanit. Ajánlatok Kohn Vilmos Szeged, Maros-utca 16. kéretnek.

Szénügynökök
fixfizetés ész magas jutalékra elismert fütőanyaghoz kerestetnek. **Sugár Vilmos** Józsefvárosi pályaudvar IV. kapu és Nyugoti pályaudvar Aréna-ut. 15597

KINÁLAT.

Zongoramüvész,
ki oklevelét a bécsi Conservatoriumon, Epstein és Helmesberger tanárok alatt nyerte, elvállal leckéket. Ajánlatok „Diabelli“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 16009

Reáliskolát végzett müegyetemi hallgató szerény dijazásért tanitást vállal. Cim: K. M. Garay-utca 23. II. 7. 4826

Falun
gyógynövények szedésével jövedelem. Prospektus kérésre ingyen. Ivánkovits Károly, Szegeden.

Egy jó karban
levő stiriai angol bicikli eladó. (Baross-utca 119. sz. I. emelet 17. a.)

Müegyetemi
hallgató tanitást vállal szerény dijazás vagy ellátás fejében. Cim a kiadóhivatalban. 4827

Nyakkendő készités
elfogadtatik. Rudolf-rakpart 8. IV. 12. 7987

Intelligens
megjelenésü leány pénztárnoknői állást óhajt betölteni szolidabb üzletben, ki hasonló minőségben volt **négy** évig a párisi nagy áruházban alkalmazva. Szives megkereséseket e lap kiadóhivatalába „Hüséges“ jelige alatt. 4816

Eladó telek.
A Stefánia-uton tehermentes 1464 négyszögöl nagyságu telek azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4804

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21.

Azonnal
eladó rövid jó zongora. Aggteleky-utca 16, földsz. 6. (Népszinház-utca sarkán). 16001

Füzőket
készit vagy javit nagyon jutányos árért, kitünő munkásnő ki külföldi és helybeli I-rendü cégeknek dolgozik. Cim: Elbogen Józsa, Király-u. 15. II. 1. 4822

Gyakran
bizonytalanság fogja el az embereket, ha arról van szó, mi volna a legcélszerübb arra, hogy gazdasági viszonyunkat előnyösen változtassuk meg. Legyen az azon esetekben, ha valamit venni vagy eladni, bérelni vagy bérbeadni, legyen az bár birtok, bérház v, telek. Pénzkölcsönvétel vagy pénzkölcsönadás vagy jelzálogkölcsön. Eladása vagy beszerzése régiségek és ritkaságoknak, gyüjteményeknek Eladása vagy megvétele jóforgalmu üzleteknek tan- vagy más intézeteknek, szakiskoláknak és részesedések jól jövedelmező vállalatoknál. Ily és ehhez hasonló esetekben, **biztos és gyors** eredményt, a „Budapesti Napló **„apróhirdetései“** nyujtanak.

Ügyes fodrászné
ajánlkozik házakhoz hölgyeket fésülni és egyszersmind tanulókat fésülésre elfogad jutányos árért. Rudolf-rakpart 8. IV. 12. 7986

Kis diákot,
fiut vagy leányt teljes ellátásra elvállal uricsalád a Lipót-körúton. Ugyanott diplomás tanitónő is lakik. Cim a kiadóhivatalban. 4883

Gavallér
ruharaktár **megnyilt Kossuth Lajos-utca 15. I. 15.** Frack és szalon öltönyök kölcsön adatnak.

2000,
bekebelezéssel biztositott koronáért, ugyanannyi jövedelem és majd kétannyi értékü szőlő egyéb birtokkal adatik. Kiss Lajos, Csengőd. 2310

Bonne,
elemit tanit, **esetleg** nappali órákra ajánlkozik. T. A. Kazinczy-utca 27. földszint I. 15986

3 darab
teljesen uj réz álló légszesz lámpa felszerelve, továbbá 1 drb kétágu uj s felszerelt légszesz lámpa eladó. Bővebbet a kiadóban. 6482

Szabónő
kitünő gyakorlattal, ajánlkozik elegáns és egyszerü ruhák készitésére lakásban is. Üllői-ut 23. II. 19. 2311

Felsőbb
leánygymnazista 5—6 forintért tanit. Dob-utca 84. ajtó 8. 16002

Eladó
Wehler Wilson-gép, kitünő, nagyon olcsón eladó. Tisza Kálmán-tér 2. f. 3. 15999

Boroshordók
használtak, nagy mennyiségü kitünő magyar 400—700 literig ászok hordók 40-től 70 hektóig és **egyszer használt** olasz hordók hitelesitve **jutányosan eladatnak,** bővebbet Kiss S. IX. ker. Gróf Haller-u. 26. 4821

Tisztességes
izr. családnál **teljes ellátást** nyerhet vidéki tanuló. Bodmaniczky-utca 43. II em. 6. 4796

Eladó urilak Kispesten, a fővárostól 10 percniy távolságban, kényelmes közlekedés, tehermentes, az urilak áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, fürdő- és előszoba, nagy kert nemes gyümölcsfákkal és szőlőültetéssel, hivatalnokoknak nagyon alkalmas, kedvező fizetési feltételekkel azonnal eladó. Bővebbet Kájel János Kispest, Báthory-utca 12.

Eladó Gödöllőn
2 lakóház együtt vagy külön, közel a vasuthoz, jól jövedelmező állandó lakókkal.
1 szőlő a gödöllői határban, régi termő szőlővel, 1500 □-öl, présházzal. Cim a kiadóhivatalban. 4780

Kalap-nagykereskedők vagy haszon szakmájuaknak **ügyes segéd** ajánlkozik szerény feltételek mellett, aki az ismeretes **gráci Pichler-féle kalapgyárban** bizalmi állásban sok évig alkalmazva volt. Cim: **E. Lesska** Grác, Jakeminigasse 78.

Csakis
előkelő családnál elemi oktatást vállal, idősebb férjes asszony, kitünően képesitett tanitónő. Cim a kiadóban. 4825

Kerékpár
elsőrendü amerikai gyártmány, férfi és női, teljesen uj, jutányosan eladó. VIII., Csepreghy-utca 2. III. 18. 4823

Csemegeszőlőt
szállit öt kilós postakosarankint bérmentve 3 koronáért Gyomáról (Békésmegye) „Vidovszky Ferenc szőlőbirtokos.“ 2309

Angol nyelvet
alaposan és tiszta kiejtéssel rövid idő alatt tanitok. „Darlington“ jeligével megkeresés kéretik a kiadóhivatalba. 4824

Óvd a feleséged!
Minden családra nézve legfontosabb könyveta gyermekáldásról több mint 1000 köszönőirattal, diskrete küld 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében (nyitva 70 fillér) A. Kaupa asszony Berlin, S. W. 257. Lindenstrasse 50.

Bonnei
állást keres izraelita családnál szerény igényekkel egy tizennyolc éves leány, aki szeretettel foglalkozik a gyermekekkel. Steinbock Janka, Garai-utca 5. II. em. 10. 4801

Szatócsüzlet,
éleimiszer-árusitással összekötve, a Szövetség-utca legnépesebb pontján, napontai átlagos bevétele 50 korona, évi bére szép lakással együtt 700 korona, összes árukészletével és berendezéssel együtt 700 koronáért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adás-vételi irodájában, Rökk Szilárd-utca 22. szám.

Segédkezet nyujt mindazoknak, kik **nevelői, correpetitori, tanitói,** vagy bármily nemü **állást keresnek** a **„Budapesti Napló“** naponta **100000-ek által olvasott „apró hirdetései“**

Vizmentes
eső-köpenyek
eredeti angol gyapju dupla-szövetből **gummi betéttel,** valamint
gummi-köpenyek
minden nemben **uraknak, nőknek és gyermekeknek.**
Minták, árak és mértékvevés postafordultával
Paget & Co.
Bécs, I. Riemergasse 13.

Szépirási tanfolyam.
Lelkiismeretes tanitásom, valamint 25 éven át a pozsonyi polgári- és keresk. iskolánál alkalmazott és kitünőnek bizonyult módszerem alapján akármilyen resz irással biró, feltünő szép és folyékony irást sajátithat el magának. A tanfolyam kezdete mindennap Értekezés órák: 10—1-ig és 5—8-ig. Adller J, szépir tan. Esti tanfolyam: 8—9-ig. Andrássy-uton 24. III. em. 8. 1375

Szivattyukat

mindennemü házi, gazdasági és mindennemü ipari célokra megbizható minőségben jutányos áron szállitanak és kivánatra föl is állitanak.
Ajánlatok ingyen és bérmentve küldetnek.
Győző Béla és Társa
szivattyu-specialisták
V. ker., Lipót-körut 18. szám.

Emberi müszemek
készletben kaphatók, esetleg külön forma szerint készittetik: **Budapest, VII. Erzsébet-körut 5. III. em. 27.** Található reggel 8—9-ig, 1—2-ig és este 8—10-ig.

Csemegeszőlő és őszibarack.
Szállitunk 5 kilós kosarakban, bérmentve bárhova Magyarországba és Ausztriába, csemegeszőlőt 5 kilo 3 korona, őszibarack 5 kiló 7 korona.
Deutsch Zsiga és Társai Szabadka.
Szabadkai és Kelebiai csemege szőlő és gyümölcs nagytermelők.

Egyenruha
TILLER
Budapest.

Ajtók, ablakok
használtak és ujak, vasrollók, kerités, vasrácsok, kapuk igen olcsón kaphatók **Lefkovits Jakabnál,** Budapest, V., Korall-utca 10. (a nyugati pályaudvar közelében). 15910

Butor
csak jó minőségü
Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelekottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** butorparosnál.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Miskolcz. 21979. szám. III.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Sátoralja-Ujhely állomásán a vendéglői üzletre 1904. január hó 1-től számitandó 5 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtók felhivatnak, hogy szabályszerüen bélyegzett, valamint erkölcsi és egyéb kellő bizonyitványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi szeptember hó 17-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak miskolci üzletvezetőség titkári hivatalához e cim alatt: „Ajánlat a sátoralja-ujhelyi pályavendéglő bérletére 21979/903. számhoz“ lepecsételt boritékban térítvény mellett nyujtsák be. Az ajánlaton a névaláirás két tanuval előttemezendő s az ajánlati összeg betükkel is kiirandó.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál f. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig bánatpénzképen 1000 azaz, Egyezer korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta utján külön boritékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadtatnak el. Az ajánlattevőket ezuttal figyelmeztetjük, hogy az étel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten ujból fogjuk megállapitani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 35. ajtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magyar államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolc, 1903. aug. 28.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijazt.)

TITKOS
betegségek ellen férfiaknak és nőknek legbiztosabb gyógyszer a
„TRIAS“!
2—3 napi befecskendezés után a folyás teljesen megszünik. — Ára 90 krajcár. 1 frt 36 kr. beküldése után bérmentve küldi **Papp gyógyszertára Tiszaszentimrén, Fő-utca 8.** Kivánatra utánvéttel is. — Titoktartás biztositva.

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent és úgy ott, mint minden **könyvkereskedésben kapható:**

Dura Máté:
Szerelmesek könyve. Költemények, gondolatok, szerelmi nyelvek, levélminták, felköszöntők, népdalok stb. kincsesháza. Diszes boritékba kötve ára 2 K.

*

Fenyvesi Adolf:
A magyar gyorsirás tankönyve. 5. kiad. Ára 1 K. 60 fill

*

Gróf Festetich Andorné:
A czélszerü háztartás és egy pár szó a cselédkérdésről. Ára .... 80 fillér.

*

Márki István:
A sakkjáték tankönyve. Kezdők és haladók számára. 229 ábrával, feladványokkal. II. kiad. Vászonköt. Ára 4 K. 80 f.

*

A szépség művészete. Irta *.*. Számtalan, a szépség és egészség ápolására és fentartására szükséges tudnivalóval. Ára diszes vászonkötésben 4 kor.

*

A szerelem szótára és kalauza. Szólamok, kifejezések és bókok. Általában a szerelemre vonatkozó ismeretek gyüjteménye, levelezések, a házasságra vonatkozó életelvek, tanácsadások. **Olcsó kiadás.** Ára ....2 korona.

*

Szilágyi Aladár:
A Gabelsberger-Markovits-féle Gyorsirás tankönyve. Iskolák és különösen magántanulók számára. Ára 1 kor. 20 fillér.

*

Szomaházy István:
Kártya Codex. Jókai Mór, Rákosi Jenö, Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferencz, Rákosi Viktor, Bródy Sándor és Ambrus Zoltán közreműködésével. Ára vászonkötésben...... 2 korona 40 fillér.

*

Baranyai István:
A konyhakertészet. Ára 3 K 40 fillér

*

Eisenmayer Sándor:
Törvényszéki állatorvostan. Állatorvosok és gazdák számára. Ára 2 K. 80 f.

*

Fónagy József:
A vizsla idomitása. Beteg ebek gyógyitása. Képekkel, II. kiad. Vászonkötésben. Ára 6 korona.

*

Grubiczy Géza:
Tyukok és egyéb szárnyasok tojásainak **mesterséges kiköltéséről.** Ára 60 fillér

*

Grubiczy Géza:
A baromfitenyésztés. IV. kiadás. 72 ábrával. Két csinos vászon kötésben. Ára 3 kor. 60 fillér.

Molnár István:
A szőlőművelés és borászat kézikönyve. 192 ábrával. Ára.......................... 8 korona.

Mindezek a művek kaphatók az „Athenaeum“ kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 54, és **minden könyvkereskedésben.**

„A hölgyekre nézve“

nagy fontosságu
azt tudni, hogy egyedül **a „Lorison-Créme“** van arra hivatva, hogy a szépséget fentartsa és a hol hiányzik, elérhető legyen; mert e szer a legjobb mely e téren feltaláltatott, és minden követelménynek megfelel, a mi az arcápolást illeti, mert a hölgyek már 2-3 napi használat után meggyőződnek meglepő hatásáról. A legelőkelőbb hölgyvilág valamint a legelső müvésznők használják a legmeglepőbb eredménynyel, az egyedüli szépségszer, mely az **arcot viruló frissé** és **fiatallá** teszi, a ráncokat az arcon és nyakon eltünteti, az arcbőrt finommá, **frissé** és sugárzóva teszi; még előrehaladott koru hölgyek is oly csodás arcszint kaptak a „Lorison-Créme“ használata után, hogy életéveiket meghatározni lehetetlen. Egy tégely ára **6 frt.**
Főraktár: **Csillag Anna** Wien, I. Graben 14.

A világhirü eredeti angol
Helical-Premier kerékpárokat, mélyen leszállitva 125 frtért, valódi **„CHAMPION“**

angol gépeket 115 frtért minden árfelemelés nélkül kétévi jótállással havi 7 és 8 frtos részletre, elsőrendü »Cyclon« gépeket 90 frtért és kerékpáralkatrészeket Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és igy nagy vételeink által a gyáraknál lenyomott rendkivül olcsó árak következtében
30% árleszállitással
szállitunk vidékre és bárhová
1 drb I.-rendü külső gummi jótállással ... frt 4.50 és 3.50
1 drb I.-rendü belső gummi jótállással ... frt 2.75 és 2.—
1 drb jó minőségü Acetylen lámpa ... frt 3.— és 2.—
1 pár kitünő pedál frt 2.75 és 2.25
1 drb jó minőségü kerékpár lánc frt 2.35 és 1.90
1 drb angol nyereg frt 3.— és 2.—
1 klgr. Calcium Carbid —.5
Még megjegyezni kivánjuk, miszerint vezető az országban legnagyobb czégünk kizárólag elsőrendü friss és eredeti gyári bélyeggel ellátott árut tart raktáron, melyek össze nem tévesztendők gyáraknál vagy nagykereskedőknél visszamaradott és állott esetleg kiselejtezett utánzatokkal.

Láng Jakab és fia
az ország legnagyobb és legmegbizhatóbb kerékpár raktára **Budapesten, József-körut 41.** Fiók-üzlet Baross-tér 4. Meg nem felelő áruért a pénzt minden további nélkül vissza küldjük vagy kicseréljük. Nagy árjegyzék majd 400 képpel ingyen és bérmentve.

Gummi
és
halhólyag
valódi **francia** gyártmány **legbiztosabb** és **nem ártalmas óvszer** tucatja 1.20, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Megrendeléseket **titoktartás mellett** eszközöl
Radványi L.
keztyü- és kötszer-gyáros
Budapest, VI. Andrássy-ut 15
Árjegyzék ingyen.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25